

Helyi Esélyegyenlőségi Program

Pétfürdő Nagyközség Önkormányzata

2024 - 2028

Pétfürdő, 2023. november

Készítette: Fülöp Ildikó
vezető-főtanácsos

Tartalom

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP).....	3
Bevezetés	3
A település bemutatása	4
Értékeink, küldetésünk	10
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Helyzetelemzése (HEP HE).....	15
1. Jogszabályi háttér bemutatása	15
2. Stratégiai környezet bemutatása.....	16
3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége.....	21
4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység.....	55
5. A nők helyzete, esélyegyenlősége.....	88
6. Az idősek helyzete, esélyegyenlősége.....	99
7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlőség.....	108
8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása	118
9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága.....	119
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)	121
1. A HEP IT részletei	122
A helyzetelemzés megállapításainak összegzése	122
A beavatkozások megvalósítói	123
Jövőképünk.....	124
Az intézkedési területek részletes kifejtése	125
2. Összegző táblázat	133
3. Megvalósítás	137
3.1 A megvalósítás előkészítése	137
3.2 A megvalósítás folyamata.....	137
3.3 Monitoring és visszacsatolás	140
3.4 Nyilvánosság	140
3.6 Érvényesülés, módosítás	141
4. Elfogadás módja és dátuma.....	142

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP)

Bevezetés

Összhangban átdolgozva az Egyenlő Bánásmódról és az Esélyegyenlőség Előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvényben foglaltakkal, valamint a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról szóló 2021.06.30-án módosított 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet alapján megjelent, a Belügyminisztérium által készített „Módszertani útmutató a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szempontjaihoz és a program felülvizsgálatához” c. dokumentummal Pétfürdő Nagyközség Önkormányzata Esélyegyenlőségi Programban rögzíti az esélyegyenlőség érdekében szükséges feladatokat.

Az esélyegyenlőség (vagy azonos lehetőségek) fogalma az emberi jogok általános felfogásán alapszik. Az emberek egyenlőségét hangsúlyozza nemre, fajra, nemzetiségre, korra, egészségi állapotra, társadalmi helyzetre stb. való tekintet nélkül. Az esélyegyenlőség azt jelenti, hogy nem elég kinyilatkoztatni, hogy mindenki egyenlő, hanem biztosítani is kell ennek az egyenlőségnek az ésszerű feltételeit. Az esélyegyenlőség tehát maga után vonja, hogy ahol az esélyek egyenlősége nem garantált, ott kompenzációs intézkedésekre van szükség.

Egy adott településnek a leginkább rászoruló, sérülékeny rétegeinek - legyenek azok idősök vagy gyerekek, fogyatékkal vagy mélyszegénységben élők, vagy romák - tehát azok a csoportok, akiknek kell a plusz segítség, kell a plusz odafigyelés, kell egy külön dokumentum és annak alapján lévő eljárás, amely ezt a plusz segítséget biztosítja. Ezt jelenti a HEP.

A fenti jogszabályi összhang megteremtésével kormány egyik legfőbb feladatának tartja, hogy biztosítsa mindenki számára a teljes élet lehetőségét.

A társadalmi felzárkózást, vagyis a szegénység és munkanélküliség megszüntetését célzó összehangolt kormányzati munka alapját, a Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia jelenti, melynek része a HEP. A Helyi Esélyegyenlőségi Programoknak köszönhetően a települések, főleg a községi önkormányzatok forrásszerzési képessége erősödött. Az elvégzett közös munka nyomán az ország valamennyi településének önkormányzatánál dolgozik olyan ember, aki ismeri a felzárkózáspolitikai ágazati céljait és képes azok mentén a helyi fejlesztési igényeket, lehetőségeket megfogalmazni.

2022-ben Magyarországon a lakosság 18,4%-át érintette a szegénység vagy társadalmi kirekesztettség kockázata, ez jelentős csökkenést jelent a 2015-ben mért 30,6%-hoz képest, hangzott el a Kormány által 2023. június 28-án szervezett, a Helyi Esélyegyenlőségi program 10 éves évfordulója alkalmával szervezett eseményen.¹

Az önkormányzat vállalja, hogy az elkészült és elfogadott Esélyegyenlőségi Programmal összehangolja a település más dokumentumait², valamint az önkormányzat fenntartásában lévő intézmények működtetését. Vállalja továbbá, hogy az Esélyegyenlőségi Program elkészítése során

¹ forrás: <https://kormany.hu/hirek/10-eves-a-helyi-eselyegyenlosegi-program>

² Költségvetési koncepció, Gazdasági program, Szolgáltatástervezési koncepció, Településfejlesztési stratégia, Településrendezési terv, Településszerkezeti terv, Településfejlesztési koncepció

bevonja partneri kapcsolatrendszerét, különös tekintettel a köznevelés állami és nem állami intézményfenntartóira.

Jelen helyzetelemzés az Esélyegyenlőségi Program megalapozását szolgálja.

A település bemutatása

A nagyközség utcáin sétálva szembetűnő, hogy a múltja igen fiatal. Régészeti csodáink és a régmúltat idéző épületeink nincsenek. Egyetlen kézzelfogható darabja a környék múltjának a település határában található hadiút egy feltárt szakasza a hozzá tartozó római gáttal.

Levéltárakat kutatva nyílik csak meg a régmúlt. Itt van a honfoglalás kori Petyu-mező, ahol Ósbő vezér Százhalomból elindulva és Veszprém meghódítására készülve három napig pihentette seregét. Pét (Peyt, Péth) falut és azonos nevű patakja mentén álló vízimalmait már 1082 óta oklevelek említik, főként malomjogi, vízduzzasztási viták kapcsán.

1244-ben szentelik fel Keresztelő Szent János tiszteletére a falu templomát.

A jelenlegi, 1941-ben épült római katolikus templom erdélyi neogót stílusú, a puritán templombelsőt gyönyörű, festett fa kazettamennyezet díszíti. Harangját Szent László tiszteletére öntötték.

A XV. században Újlaki Lőrinc csatolta Palota várához. A XVI. századi feljegyzések szerint a várhoz mindenféle szolgálattal és dézsmával tartozott, a vár szükségletére és javítására meszet égetett, emellett adót fizetett a töröknek. Palota szomszédságában minden veszély elsőnek érte, s nemcsak a török becsapások merítették ki, hanem a palotai ispán hatalmaskodásai, aki elszedte a nép élelmét és állatai takarmányát.

1580 körül teljesen elnéptelenedik, és csak az utóbbi száz évben népesedik be újra. 1704-ben itt ütötte fel szállását Heister német generális, innen égeti fel Veszprém városát. A XVI. század idején két malom is állt a területén. 1716-ban említik melegvízforrását, azzal a megjegyzéssel, hogy fürdőház építésével jól lehetne gyümölcsöztetni. Fürdőház, medence, vendégfogadó, vasúti indóház épül.

A 19. században Pétfürdő Várpalota elhanyagolt külterületi lakóhelye, ahol 1828-ban mindössze 32 lakos élt. 1910-es népszámláláskor 207 lakóját írták össze. A helységnévtár először 1913-ban tünteti fel.

Az újkori fejlődés kezdetét jelenti és egyben a településnek is névadó eleme, hogy az 1860-as években felfedezik a helyben feltörő termásvíz gyógyhatását. 1930-ban gigantikus építkezés veszi

kezdetét Péten. A várpalotai szénre, a péti vizekre telepítik az ammóniagyárat és a műtrágyagyárat, melyeket a hatvanas és hetvenes években bővítettek. A mai Nitrogénművek Zrt. – 2002-óta a Bige Holding csoport tagja - az ország egyetlen nagykapacitású műtrágyagyára, termékcsalája elengedhetetlen a mezőgazdaság és a kertgazdálkodás terén egyaránt. Termelését következetes környezetvédelmi politika mellett végzi.

A település életében szintén nagy szerepe van a - teljesség igénye nélkül – HUNTSMAN Corporation Zrt-nek, a HEXUM Tartálypark Zrt-nek, a HEXUM Petrotár Kft-nak, a GEOSAN Kft-nek, a WIMMER TRANS Kft-nak, illetve számos olyan vállalkozásnak, ami egyrészt a helyi munkaerő foglalkoztatásával létbiztonságot teremt, másrészt az adóbevételek igen jelentősek a nagyközség számára.

A település 1951 és 1997 között Várpalota város II. kerülete, majd településrésze volt, 1997. október elsejétől - helyi népszavazáson kinyilvánított akarat eredményeként - újra önálló község.

Pétfürdőt a Köztársasági Elnök 116/1997.(IX.3.)KE számú határozatával Várpalota város pétfürdői városrészéből 1997. október 1-től nyilvánította önálló községgé. A nagyközségi címet 2001. január 1-jétől használja. Polgármestere 1997- óta Horváth Éva.

Földrajzi fekvés

A Bakony délkeleti lábánál, igen kedvező helyen fekszik a település. A környező dolomitsziklákon és a lankás sztyepei jellegű tájon számos védett és szigorúan védett növényritkaság található kora tavasztól késő őszig.

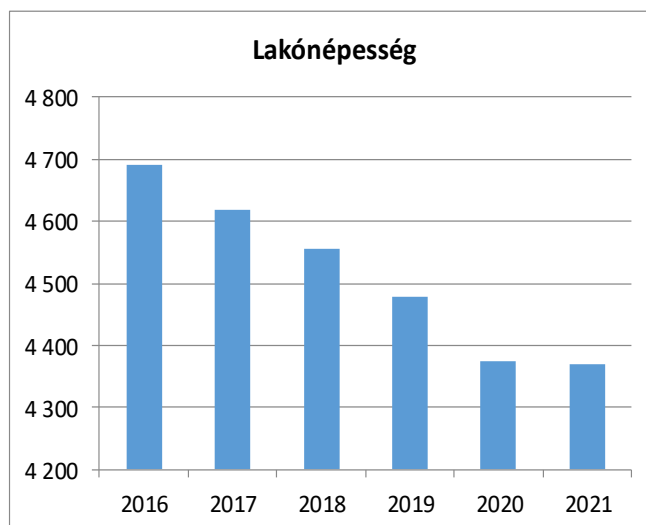
A táj kedvező kirándulólehetőséget is kínál a környéket megismerni vágyók számára, bár kétségtelen, hogy a települést a Nitrogénművek Rt. nagykapacitású műtrágyagyárának építményei uralják és első pillantásra nem tűnik vonzóknak az idelátogatók számára. Pétfürdő jelenkori története azonban elválaszthatatlan a gyárban előállított, egykoron világhírű "Pétisó" történetétől.

Demográfiai jellemzők

Pétfürdő összterülete 1732 ha 3126 m², melyből 507 ha 2613 m²a belterület, 1221 ha 3569 m² külterület, míg 3 ha 6944 m² a zártkert.

A 2021. év végi adatok alapján Pétfürdő nagyközség lakossága 4369 fő volt. Pétfürdő demográfiai adatait elemezve megállapítható, hogy a lakosság száma az elmúlt évekhez képest sajnos folyamatosan csökken.

1. számú táblázat - Lakónépesség száma az év végén		
Év	Fő (TS 001)	Változás
2016	4 690	bázis év
2017	4 618	98,46%
2018	4 556	98,66%
2019	4 479	98,31%
2020	4 375	97,68%
2021	4 369	99,86%

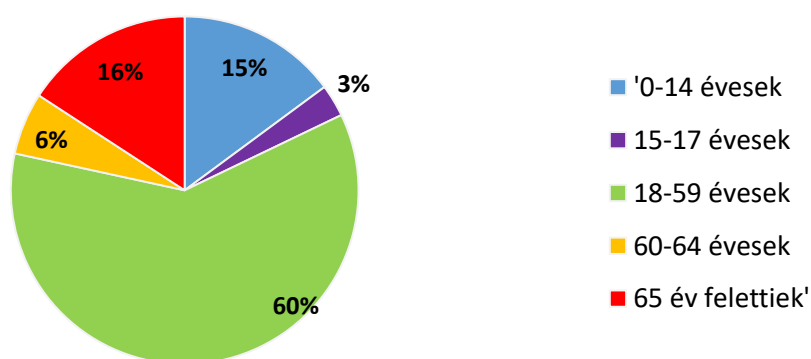

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

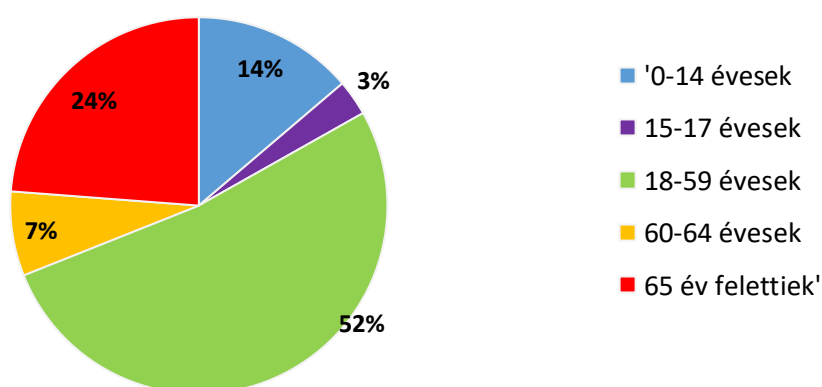
2. számú táblázat - Állandó népesség összetétele nemek és korcsoportok szerint (2019)					
Korcsoport	Fő			Az állandó népességből a megfelelő korcsoportú nők és férfiak aránya (%)	
	Férfiak	Nők	Összesen (TS 003)	Férfiak (TS 005)	Nők (TS 007)
Állandó népesség száma	2 232	2 484	4 716	47,33%	52,67%
0-2 évesek (összes száma TS 008, aránya TS 009)			118	2,50%	
0-14 éves (férfiak TS 010, aránya TS 011; nők TS 012, aránya TS 013)	332	342	674	7,04%	7,25%
15-17 éves (férfiak TS 014, aránya TS 015; nők TS 016, aránya TS 017)	67	76	143	1,42%	1,61%
18-59 éves (férfiak TS 018, aránya TS 019; nők TS 020, aránya TS 021)	1 351	1 295	2 646	28,65%	27,46%
60-64 éves (férfiak TS 022, aránya TS 023; nők TS 024, aránya TS 025)	129	180	309	2,74%	3,82%
65 év feletti (férfiak TS 026, aránya TS 027; nők TS 028, aránya TS 029)	353	591	944	7,49%	12,53%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Állandó népesség - férfiak életkori megoszlása

Állandó népesség - nők életkori megoszlása

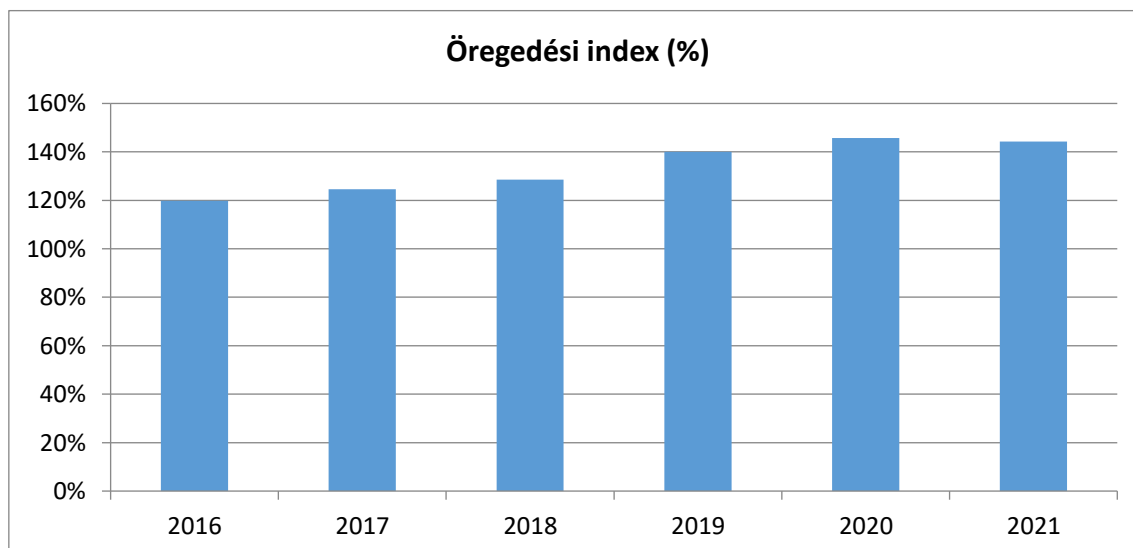

A nemek szerinti arányok a különböző korcsoportokban mást és mást mutatnak. A gyermekkorú népesség körében nemenként még 15% a fiúk, és 14% a lányok aránya a teljes népességből. A legidősebbek között már nagyobbak a nemek szerinti különbségek. A 65 év feletti férfiak aránya 16, a nőké 24 %-ra változott 2021. év végén az állandó népességen belül Pétfürdőn. A fenti táblázat alapján megállapítható, hogy a férfiak várható élettartama jóval alacsonyabb a nőkéénél, ami megegyezik az országos tendenciával.

3. számú táblázat - Öregedési index

Év	65 év feletti állandó lakosok száma (fő) (TS 026 és TS 028 összesen)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő) (TS 010 és TS 012 összesen)	Öregedési index % (TS 030)
2016	881	735	119,86%
2017	884	710	124,51%
2018	905	704	128,55%
2019	944	674	140,06%
2020	960	659	145,68%
2021	955	662	144,26%

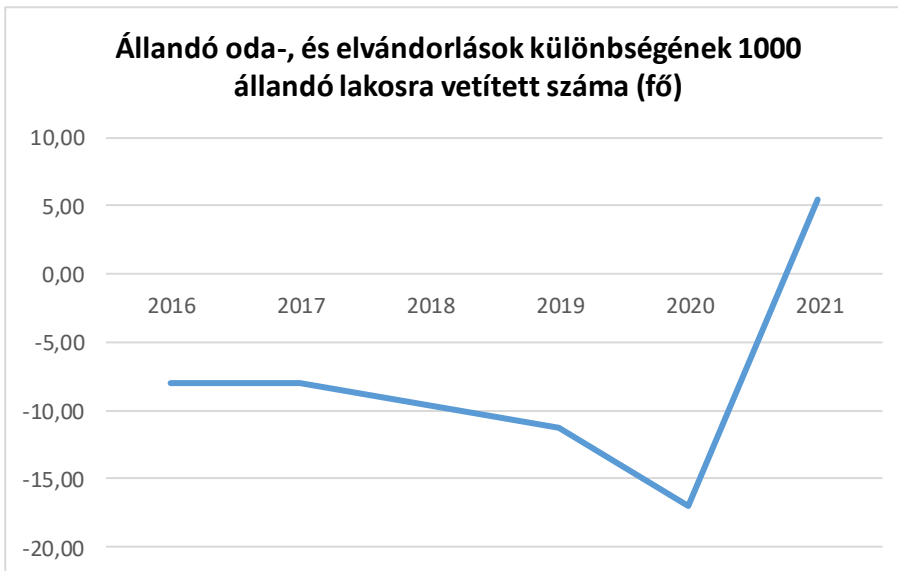
Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

A korcsoportos adatokat korábbi évek adataival egybevetve láthatóvá válik a népesség öregedése, akár a lakó- akár az állandó népességen belül vizsgálódunk. Az öregedési index, 65 év feletti és a 14 év alatti népesség egymáshoz viszonyított jóval 100 fölötti aránya jelzi az öregedő társadalmat, ezt időben is összehasonlítva láthatjuk az öregedési folyamatot. Az idősebb korosztályok aránya a népességen belül pedig folyamatosan növekszik. Ezek az adatok jól mutatják, hogy Pétfürdő lakosságát előregeredés jellemzi. A lakosság előregeredése természetesen országos jelenség, de az adatok azt mutatják, hogy Pétfürdőt fokozottan érinti ez a folyamat. Esélyegyenlőség szempontjából úgy értelmezhető, hogy előregeredő település esetén az idősek fokozottabb ellátására van szükség.

4. számú táblázat - Belföldi vándorlások	
Év	Állandó oda-, és elvándorlások különbségének 1000 állandó lakosra vetített száma (fő) (TS 031)
2016	-8,05
2017	-7,95
2018	-9,59
2019	-11,29
2020	-16,94
2021	5,49

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

A népesség vándorlásának mutatói szerint a közeli és távolabbi településekre való elvándorlás, és az onnan történő bevándorlás pozitív vándorlási mérleget biztosít. Tehát a természetes fogyást némiképp ellensúlyozza a kedvező bevándorlási folyamat.

5. számú táblázat - Természetes szaporodás	
Év	Az élve születések és halálozások különbözetének 1000 lakosra vetített száma (fő) (TS 032)
2016	-4,24
2017	-6,66
2018	-2,18
2019	-5,09
2020	-6,32
2021	-6,63

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Az élve születések és halálozások számának különbözete határozza meg a természetes szaporodás mutatót. Ezer lakosra vetített száma alapján elmondható, hogy Pétfürdőn 2016-2021 között a természetes szaporodást negatív tendencia jellemzi, ami azt mutatja, hogy magasabb az elhalálozások száma, mint az élve születéseké.

Értékeink, küldetésünk

Magyarország Alaptörvénye, Szabadság és felelősség fejezete II. cikkének értelmében „Magyarország az esélyegyenlőség megvalósulását külön intézkedésekkel segíti. Magyarország külön intézkedésekkel védi a gyermekeket, a nőket, az időseket és a fogyatékkal élőket.” Pétfürdő Nagyközség Önkormányzatának küldetése, hogy az Alaptörvény, valamint az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény vonatkozó rendelkezéseinek megfelelően, a település minden polgára számára – különös tekintettel a hátrányos helyzetű társadalmi csoportokra – elősegítse az egyenlő bánásmód követelményeinek érvényesítését és megelőzze a hátrányos megkülönböztetés bármilyen formáját.

Rövid településtörténet:

Pétfürdő fiatal település jelentős múlttal. A települést Várpalota város pétfürdői városrészéből a Köztársasági Elnök 1997. október 1-től nyilvánította önálló községgé. Lakosainak száma 2021 évben 4369. A malmairól és fürdőjéről híres fiatal település a múlt században alakult ki, bár a települést először 1082-ben említik a Péti-víz mentén működő malmai révén. A nagyközséget a Nitrogénművek építményei uralják, ami első pillantásra nem tűnhet vonzósnak, Pétfürdő jelenkori története azonban elválaszthatatlan a gyárban előállított, egykoron világhírű "Pétisó" történetétől.

A Várpalotától 5 km-re fekvő települést legkönnyebben a 8-as számú főútról érhetjük el Berhida felé letérve a 7207. számú útra. Pétfürdő vasútállomása a Székesfehérvár–Szombathely-vasútvonalon helyezkedik el.

Ahogy a település bemutatásában kifejtettük, a levéltárakat kutatva nyílik csak meg a régmúlt. Itt van a honfoglalás kori Peytu-mező, ahol Ősbő vezér Százhalomból elindulva és Veszprém meghódítására készülve három napig pihentette seregét. Pét (Peyt, Péth) falut és azonos nevű patakja mentén álló vízimalmait már 1082 óta oklevelek említik, főként malomjogi, vízduzzasztási viták kapcsán. A 13. század első felében szentelik fel Keresztelő Szent János tiszteletére a falu

templomát. A XV. században Újlaki Lőrinc csatolta Palota várához. A XVI. századi feljegyzések szerint a várhoz mindenféle szolgálattal és dézsmával tartozott, a vár szükségletére és javítására meszet égetett, emellett adót fizetett a töröknek. Palota szomszédságában minden 6 veszély elsőnek érte, s nemcsak a török becsapások merítették ki, hanem a palotai ispán hatalmaskodásai, aki elszedte a nép élelmét és állatai takarmányát. 1580 körül teljesen elnéptelenedik, és csak az utóbbi száz évben népesedik be újra. 1704-ben itt ütötte fel szállását Heister német generális, innen égeti fel Veszprém városát. A XVI. század idején két malom is állt a területén. 1716-ban említik melegvíz-forrását, azzal a megjegyzéssel, hogy fürdőház építésével jól lehetne gyümölcsöztetni. Fürdőház, medence, vendégfogadó, vasúti indóház épül a XIX. század végén.

Egy település építészeti öröksége nem zárulhat le a jegyzett, nyilvántartott épületekben. Fontos, hogy megismerjük az itt lakók és a jövőben itt letelepedni szándékozók azokat, a már nem fellelhető egykori épületeket, vagy azok maradványait melyek meghatározták az adott korban a település történelmét, és szerkezetét. Pétfürdő történetében nagy szerepet játszottak a Pét patak mentén felépült vízimalmok, valamint az 1900-as évek elején megjelent fürdőélet.

• Péti malmok

Az 1082. április 29-i keltezésű (Szent László királynak tulajdonított) oklevél már említi Péth vizét és rajta két malmot : „In predio Peyt nomine habet ecclesia duo molendia bona” (A Peyt néven nevezett birtokán az egyháznak két jó malma van) A mai 8-as számú főúton túl négy kallómalom már az 1800-as években működött a Zichyek birtokán. A forrástól alig 250 méterre az Aranykúti kalló a századforduló táján megszűnt. Nádor kalló, Hornyák és Mekota kalló régen elbontásra kerültek. A Kikeritői felső kalló malomban a Nitrogénművek legkiválóbb szakemberei is ismerkedtek a mesterséggel inas korokban, sajnos a malom tisztázatlan körülmények között leégett, majd elbontották. A Kikeritői alsó kalló valamint a Városi malom majd később a veszprémi kalló és Erzsébet kalló is sajnos az enyészeté lett. Az 1930-as évek a település és a patak életében is maradandó változást hoztak.

A gyár megépítette a víztározó medencéket, az egykori deszkametsző malmot is le kellett bontani, a kőhíd mellett megszűnt a tehéncsorda itató. Az 1950-es esztendőben történő államosítás, majd 1954-ben a patak vizének földalatti betoncsőbe terelése, valamint a gyárbővítés véget vetett az egykor virágzó péti malomiparnak, a patak malmai az enyészet homályába tűntek.

- A Fürdőélet

„Péthen magnezias, kristálytisza vüví forrás van. A forrás tó mellett tőzetet vágnak. A forrás régibb, mint a tőzeg, hiszen ez annak lerakódásaira települt rá”

1863-ból származó megállapítás vizünkről.

Az uradalom akkori tulajdonosa gróf Waldstein János igazi szakember véleményét is kikérte a vizet illetően. Wágner Dániel és fiai elemezték a víz összetételét. A vegyelemzés és az orvosi javaslatok ismeretében a gróf bátran belevágott egy 6 szobás „schweizi stylben” megépítendő köpölözőház létrehozásába, s megalapította a Péthi Fürdőigazgatóságot. Ahhoz, hogy a fürdőt viszonylag gazdaságosan lehessen üzemeltetni a vendégkör megtartására, illetve bővítésére volt folyamatosan szükség. Ehhez viszont elengedhetetlen volt a megfelelő szintű vendéglátás. 1878-tól az új bérlő fejlesztéseket hajt végre, majd 1882-től nyílt uszoda készül kabinokkal, zuhanyzóval. A 10x10-es medence alja vörösfenyő, a deszkák között gyöngyözve jön fel a forrás vize. Az 1900-as évek elején további fejlesztések történnek, s 1913-ban Pétfürdőre változik településünk neve Péth-ről. 1934-ben a gyár a forrásokra egy 50 méteres uszodát épített, ez országos viszonylatban a legnagyobbak közé tartozott. Néhányszor vendégeskedett uszodánkban a magyar vízilabda és úszóválogatott az 1936-os olimpiára való felkészülés során. Pezsgő úszóélet alakult ki. Sok összetevője lett a hajdani fürdőélet pusztulásának. A háborús pusztítások, a 45 utáni idők, az államosítás, majd a felelőtlen politikai döntések a fürdőt gyakorlatilag teljesen elpusztították. A fürdő szállót a tiszti kaszinó klubházát is lerombolták, a fürdőház helyére gondnoki lakást építettek. A bányászat következtében a forrásvíz teljesen elapadt, a tó kiszáradt. A strand az ivóvíz kútról működött, majd 2006-ban nyitott ki utoljára. 2012-ben elindulhattak a strandfürdő építésének előkészítő munkálatai.

- Római gát

(Duzzasztómű) (a fotók a 80-as évekbeli állapotot mutatják) Várpalota, Pétfürdő és Öskü között található a feltárt állapotban lévő római hadiút egy része, a római gát, mely 158 méter hosszú, 4,5 méter magas. Ez a Kikeri-tó vízduzzasztója. Hatalmas Bántapusztáról származó kövei hívják fel magukra a figyelmet, mutatva 17 a Via Magna maradványait. A monda szerint a bántai kövek onnan kapták nevüket, amikor Mátyás király Palotán járt, a mai Bántapusztánál bánta meg azt a gondolatát, miszerint meg akarta mérgezni feleségét, Beatrixot . Egyes szájhagyományok szerint a Római Birodalom idején épült a közeli kőbánya óriási kockaköveinek felhasználásával, kb. időszámításunk szerint az I.-II. században. Mások szerint a várpalotai Thury- várral egy időben épülhetett, a XV. században.

Célok

A Helyi Esélyegyenlőségi Program átfogó célja

Az esélyegyenlőség megteremtésének általános céljai:

- Társadalmi összefogás a hátrányos helyzetű csoportok, egyének számára az esélyegyenlőség biztosításához.
- A teljes körű szociális ellátásokhoz és valamennyi közszolgáltatásokhoz való hozzájutás biztosítása.
- A hátrányos megkülönböztetés megszüntetése a szociális, egészségügyi, oktatási és foglalkoztatási célok összekapcsolása.
- A település minden lakójának a megélhetéshez szükséges források biztosítása.

Pétfürdő Nagyközség Önkormányzata elismeri minden embernek azt a jogát, hogy egyenlő méltóságú személyként élhessen a településen, és ezt az alábbi elvek alapján próbálja megvalósítani:

- Emberi méltóság tiszteletben tartásával tiszteli az ember értékeit, egyediségét.
- Egyenlő bánásmód és megkülönböztetés tilalmával megakadályozza a hátrányos megkülönböztetés bármilyen formáját, elutasítja nemre, fajra, nemzetiségre, származásra, vallásra, politikai meggyőződésre vonatkozó megkülönböztetést.
- Az önkormányzat, a település minden lakójának érdeke a társadalmi szolidaritás erősítése.

Pétfürdő Nagyközség Önkormányzata az Esélyegyenlőségi Program elfogadásával érvényesíteni kívánja:

- az egyenlő bánásmód, és az esélyegyenlőség biztosításának követelményét,
- a közszolgáltatásokhoz történő egyenlő hozzáférés elvét,
- a diszkriminációmentességet,
- szegregációmentességet,

- a foglalkoztatás, a szociális biztonság, az egészségügy, az oktatás és a lakhatás területén a helyzetelemzés során feltárt problémák komplex kezelése érdekében szükséges intézkedéseket. A köznevelési intézményeket – az óvoda kivételével – érintő intézkedések érdekében együttműködik az intézményfenntartó központ területi szerveivel (tankerülettel).

A HEP részeként szükséges a településen élő hátrányos helyzetű csoportok helyzetének feltérképezése és a feltárt problémák komplex kezelésre szolgáló (más települési programokkal összehangolt) intézkedési terv (a továbbiakban: HEP IT) megalkotása, a helyben érintett szereplők bevonásával, szükség szerint a települések közötti együttműködések kialakításával.

A HEP helyzetelemző részének célja

Elsődleges célunk számba venni a 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet 1. § (2) bekezdésében nevesített, esélyegyenlőségi szempontból fókuszban lévő célcsoportokba tartozók számát és arányát, valamint helyzetét a településen. E mellett célunk a célcsoportba tartozókra vonatkozóan áttekinteni a szolgáltatásokhoz történő hozzáférésük alakulását, valamint feltárni az ezeken a területeken jelentkező problémákat. További célunk meghatározni az e csoportok esélyegyenlőségét elősegítő feladatokat, és azokat a területeket, melyek fejlesztésre szorulnak az egyenlő bánásmód érdekében.

A célok megvalósításának lépéseit, azok forrásigényét és végrehajtásuk tervezett ütemezését a HEP IT tartalmazza.

A HEP IT célja

Célunk a helyzetelemzésre építve olyan beavatkozások részletes tervezése, amelyek konkrét elmozdulásokat eredményeznek az esélyegyenlőségi célcsoportokhoz tartozók helyzetének javítása szempontjából. További célunk meghatározni a beavatkozásokhoz kapcsolódó kommunikációt. Szintén célként határozzuk meg annak az együttműködési rendszernek a felállítását, amely a programalkotás és végrehajtás során biztosítja majd a megvalósítás, nyomon követés, ellenőrzésértékelés, kiigazítás támogató strukturális rendszerét, vagyis a HEP Fórumot és a hozzá kapcsolódó tematikus munkacsoportokat.

A HEP jelentősége

A HEP-ek nem csupán a felzárkózási stratégia településszintű megvalósításának alapegységei, hanem fontos szerepet töltenek be a kormányzati konzultációs rendszerben azzal, hogy megteremtik a lehetőséget a kormányzati célok társadalmasítására, a fejlesztési elképzelésekhez történő csatlakozásra és fordított irányban az alulról felfelé történő információáramlásban is lehetőséget biztosítanak a településszintű előrehaladás nyomon követésére és fejlesztési igények megfogalmazására a felzárkózási, esélyteremtési feladatokhoz kapcsolódóan.

1. Jogszabályi háttér bemutatása

1.1 A program készítését előíró jogszabályi környezet rövid bemutatása

Az Alaptörvény 4. módosításával bekerült a XV. cikk (4) pontjaként, hogy „Magyarország az esélyegyenlőség és a társadalmi felzárkózás megvalósulását külön intézkedésekkel segíti.”

A helyi esélyegyenlőségi program elkészítését az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény (továbbiakban: Ebktv.) előírásai alapján végeztük. A program elkészítésére vonatkozó részletszabályokat a törvény végrehajtási rendeletei,

- a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról” szóló 321/2011. (XII.27.) Korm. rendelet „2. A helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének szempontjai” fejezete és 2021.06.30-i módosítása
- a Belügyminisztérium honlapján megjelent „MÓDSZERTANI ÚTMUTATÓ a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szempontjaihoz és a program felülvizsgálatához” alapján alkalmaztuk, különös figyelmet fordítva a
- a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (továbbiakban: Mötv.)
- a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (továbbiakban: Szt.)
- a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Flt.)
- a nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény (továbbiakban: nemzetiségi törvény)
- az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény (továbbiakban: Eütv.)
- a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (továbbiakban: Gyvt.)
- a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény (továbbiakban: Nkntv.) előírásaira.

Az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvényben foglalt helyi esélyegyenlőségi programok intézkedései kapcsolódnak a következőkben felsorolt, EU és nemzeti szintű stratégiákhoz, ágazati politikákhoz: EU 2020 stratégia, Nemzeti Reform Program, Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia, „Legyen jobb a gyerekeknek!” Nemzeti Stratégia, Roma Integráció Évtizede Program, Nemzeti Ifjúsági Stratégia.

1.2. Az esélyegyenlőségi célcsoportokat érintő helyi szabályozás rövid bemutatása

A szociális és gyermekvédelmi ellátásokra vonatkozó helyi szabályokat az alábbi rendeletek tartalmazzák:

- Pétfürdő Nagyközség Önkormányzata Képviselő-testületének 3/2015.(II.27.) önkormányzati rendelete a pénzben és természetben nyújtott szociális, gyermekvédelmi ellátások és a települési támogatás megállapításának, kifizetésének, valamint felhasználása ellenőrzésének szabályairól

- Pétfürdő Nagyközség Önkormányzata Képviselő-testületének 5/2016.(III.25.) önkormányzati rendelete a személyes gondoskodást nyújtó ellátásokról, azok igénybevételének rendjéről, a fizetendő térítési díjak megállapításáról
- Pétfürdő Nagyközség Önkormányzata Képviselő-testületének 19/2009. (XI. 30.) önkormányzati rendelete a gyermekszületési támogatásról
- Pétfürdő Nagyközség Önkormányzata Képviselő-testületének 21/2023. (VI.30.) önkormányzati rendelete a középfokú oktatásban résztvevők tanulmányi ösztöndíjáról
- Pétfürdő Nagyközség Önkormányzata Képviselő-testületének 7/2013. (VI.14.) önkormányzati rendelete a lakóházak energetikai felújításának támogatásáról
- Pétfürdő Nagyközség Önkormányzata Képviselő-testületének 14/2022. (XII.16.) önkormányzati rendelete az önkormányzat tulajdonában álló lakások bérletére és elidegenítésére vonatkozó egyes szabályokról
- Pétfürdő Nagyközség Önkormányzata Képviselő-testületének 29/2023. (IX.29.) önkormányzati rendelete a fiatal családok első lakáshoz jutásának támogatásáról
- Pétfürdő Nagyközség Önkormányzata Képviselő-testületének 23/2023. (IX.1.) önkormányzati rendelete a köztisztviselőknek nyújtható szociális, jóléti és egészségügyi juttatásokról, valamint szociális és kegyeleti támogatásokról

A rendeleteket azok hatékonyságának érdekében, a felmerülő igények alapján szükség szerint felülvizsgáljuk.

A Képviselő-testület a helyi szabályozási tevékenysége során az esélyegyenlőségi szempontokat is figyelembe veszi.

2. Stratégiai környezet bemutatása

A felzárkózás politika alapidokumentumaként Magyarország Kormánya 2011-ben fogadta el a Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégiát [1430/2011. (XII. 13.) Korm. hat.], majd 2014-ben annak frissítéseként a Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia II-t [1603/2014. (XI. 4.) Korm. hat.] 2021-ben elkészült a **Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030** (MNTFS 2030), amely a következő 10 évre alapozza meg a felzárkózás-politika fő irányait. Az Ebktv.-ben foglaltak szerint a Helyi Esélyegyenlőségi Programok intézkedéseinek kapcsolódnia kell az alábbi Európai Unió és nemzeti szintű stratégiákhoz, ágazati politikákhoz:

Új Roma Stratégia (2019-2030)

„Tízéves időtávra a diagnózis alapú felzárkózás célkitűzéseinek, valamint a beavatkozás irányainak meghatározását célozza Magyarország szegregációval érintett települései tekintetében az Új Roma Stratégia (2019-2030). A stratégia a romákat érintő kulcsproblémákra reagál, újfajta, diagnózis alapú megközelítést alkalmazva. Lényege a célzott segítség és beavatkozás, ami a gyakorlatban azt jelenti, hogy a fejlesztési eszközöket a helyben felmért problémákhoz, szükségletekhez kell igazítani. A megközelítés hatékony beavatkozást és forrásfelhasználást tesz lehetővé az érintett területeken.”

Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2009-2024)

A 88/2009. (X. 29.) OGY határozattal elfogadott Nemzeti Ifjúsági Stratégia (NIS) jövőkép, amely felvázolja az ifjúsági korosztályok fejlődésének optimális irányait. Célja, hogy hosszú távon irányt szabjon az ifjúság életfeltételeinek javításához, segítséget nyújtson a szféra valamennyi szereplőjének az ifjúsággal kapcsolatos intézkedések tervezéséhez, szervezéséhez és végrehajtásához. A NIS mint keret, lehetőséget ad arra, hogy kormányzati ciklusokon átívelő célokkal és irányokkal lehessen tervezni. A stratégia, mint alapl dokumentum meghatározza a fejlesztés fő irányait; megvalósításához – a feltételek folyamatos felülvizsgálata mellett – cselekvési tervek készülnek, amelyek konkrét feladatokat határoznak meg az érintett ágazati miniszterek részére. A stratégia javaslatot tesz továbbá az ifjúság élethelyzetét meghatározó jogszabályi környezet áttekintésére, felülvizsgálatára.

„Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032)

A „Legyen Jobb a Gyerekeknek”, 2007–2032. évekre vonatkozó Nemzeti Stratégia alapvető célkitűzése, hogy egy generáció alatt jelentősen csökkentse a gyermekek és családjaik szegénységét. „A 2007-ben született Nemzeti Stratégia alapja a gyermek jogának elismerése olyan életszínvonalhoz, amely lehetővé teszi kellő testi, szellemi, lelki, erkölcsi és társadalmi fejlődését. Központi fogalma a gyermek mindenek felett álló érdeke. A stratégia átfogó célként fogalmazza meg a gyermekek és családjaik szegénységének csökkentését, a gyermekek továbbtanulási esélyeinek és életkilátásainak kiegyenlítését, a gyermeki kirekesztés, szegregálás és a mélyszegénység szélsőséges formáinak, valamint az életésélyeket romboló devianciák előfordulásának csökkentését. A stratégia kiemelt fejlesztést igénylő területekként jelöli meg a foglalkoztatást, az anyagi helyzet javítását célzó ellátásokat, a lakhatási feltételek javítását, az iskolai pályafutás segítését, a gyermeces családok szakellátásának fejlesztését és az egészségesebb gyermekkor biztosítását. Kiemelt figyelmet fordít továbbá a roma nemzetiségű és a fogyatékossgal élő gyermekekre. Bár a „Legyen jobb a gyermekeknek” stratégia 2032-ig került meghatározásra, céljai és eszközzrendszere nagyrészt beépült a Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia keretei közé.”

Nők és Férfiak Társadalmi Egyenlőségét Elősegítő Nemzeti Stratégia (2010-2021)

„A Nők és Férfiak Társadalmi Egyenlőségét Elősegítő Nemzeti Stratégia a nemzetközi cselekvési programokkal összhangban határozza meg hat prioritását. Ezek közül kiemelhető a fizetési és foglalkoztatási aránytalanságok felszámolása, a szakmai, a magán- és a családi élet fokozottabb összehangolásának támogatása, a politikai és gazdasági döntéshozatalban való részvétel aránytalanságainak csökkentése, valamint a nemekhez kötődő sztereotípiák visszaszorítása. A prioritások megvalósításához a stratégia részben általános, részben konkrét cselekvési javaslatokat dolgoz ki, a változások méréséhez mutatókat állapít meg.”

Idősügyi Nemzeti Stratégia (2010-2022), (2023-2024):

„A 2009-ben elfogadott Idősügyi Nemzeti Stratégia (81/2009. (X.2.) OGY határozat) összhangban van az ENSZ és az Európai Unió elveivel és törekvéseivel. Szemlélete, irányelve, megállapításai, máig aktuálisak. Az aktív idősödés elveit szem előtt tartva fogalmazza meg törekvéseit. Szemléletében haladó gondolkodásmódot tükröz az aktív idősödés gondolatának támogatása mellett azzal, hogy az időseket a maga emberi teljességében és méltóságában szemléli, valamint a figyelmet az emberi élet kiteljesedésére fordítja, és nem kizárólag a szociális és egészségügyi vonatkozásokra szűkíti le, vagy a deficitekre fókuszál. A stratégia legfontosabb elvárásként fogalmazza meg, hogy az idős ember a társadalom megbecsült tagja legyen, egészséges legyen, és ne legyen magányos, továbbá biztonságban és védettségben élhessen. További célkitűzéseket így fogalmazza meg az Idősügyi Nemzeti Stratégia 2034-ig: „aszületéskor várható élettartam közelítése az európai uniós átlaghoz, az egészségben eltöltött évek számának növelése, az aktív élet fenntartásának növelése, az időskori jövedelembiztonság megteremtése, a társadalmi integráció erősítése, a különböző szolgáltatások (egészségügyi, szociális, oktatási, kulturális stb.) összehangolása az idősödők és idősek szükségleteinek és érdekeinek figyelembevételével, az idősek élethosszig való tanulásának támogatása, a digitális tananyagok hozzáférhetőségének biztosításával. Az „aktív idősödés” feltételeinek erősítése, mely nem csupán a fizikai aktivitást, a munkaerőpiacon maradást jelenti, hanem a társadalmi, kulturális, civil életben való aktív részvételt is. A Stratégia feladatként jelölte meg az idősödési folyamat „menedzsmentjének” elterjesztését már fiatal korban, a társadalmi szemléletváltást mind a gazdasági, mind az idősödés társadalmi megítélését és megélését illetően.”

Országos Fogyatékosügyi Program (2015-2025)

„2006-ban fogadta el az Országgyűlés a 2007-2013-as évekre szóló Országos Fogyatékosügyi Programot. Ennek alapelvei közül kiemelhető a „semmit rólunk, nélkülünk” elve, amely alapján a fogyatékos személyek saját jogon vagy képviselőik (támogatóik) útján vesznek részt az életüket meghatározó döntések előkészítésében, meghozatalában és végrehajtásában. Az Országos Fogyatékosügyi Program négy cél köré csoportosítja a fogyatékosággal élők helyzetének javítását.

- A rehabilitációval kapcsolatos céljai közül kiemelhető a prevenció, további prioritás a fogyatékoság egységes felmérési rendszerének kidolgozása, valamint komplex rehabilitációs rendszer kiépítése.

- A társadalmi szemlélet megváltoztatása érdekében a stratégia a fogyatékosággal élő személyek integrációjára és intézményekből való kitagolására fókuszál. A stratégia felismeri, hogy a fogyatékosággal élő személy nem független családi környezetétől, ezért fontos cél a fogyatékos családtag ápolásának társadalmi és anyagi elismerése, emellett a fogyatékosággal élő személy önálló életvitelének elősegítése is.

- A fogyatékos személyeknek a társadalom életében való aktív részvételét elősegítendő, szükséges az érdekvédelem, az érdekképviselés és az érdekvédelem megjelenítése a szakpolitikákban.

Végül szükséges a fogyatékos személyek megjelenése a médiában, továbbá a társadalom ismeretbővítése, attitűdjeik pozitív irányú változása érdekében.

2.1. Kapcsolódás helyi stratégiai és települési önkormányzati dokumentumokkal, koncepciókkal,

A HEP-ekben leképeződik a felzárkózási stratégia szemlélete, így azok a felzárkózás politika helyi szintű részeként és a végrehajtás eszközeiként működnek.

A helyi felzárkózás politika tervezési alapjaként épít a HEP-ekre a Pénzügyminisztérium összefogásában készült Nemzeti Fejlesztés 2030, Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Koncepció is.

Az Ebktv. 31. § (2) bekezdése értelmében a programalkotás során gondoskodni kell a HEP és a települési önkormányzat által készítendő egyéb fejlesztési tervek, koncepciók, továbbá a köznevelési esélyegyenlőségi terv, illetve a szakképzési esélyegyenlőségi terv és az integrált településfejlesztési stratégia antiszegregációs célkitűzéseinek összhangjáról.

A képviselő-testület 2020-2025. évi hosszú távú fejlesztési elképzeléseit gazdasági programban, fejlesztési tervében rögzítette, melynek elkészítéséért a helyi önkormányzat felelős. A gazdasági program, fejlesztési terv a képviselő-testület megbízatásának időtartamára vagy azt meghaladó időszakokra szól.

A gazdasági program, fejlesztési terv helyi szinten meghatározza mindazokat a célkitűzéseket és feladatokat, amelyek a helyi önkormányzat költségvetési lehetőségeivel összhangban, a helyi társadalmi, környezeti és gazdasági adottságok átfogó figyelembevételével a helyi önkormányzat által nyújtandó feladatok biztosítását, színvonalának javítását szolgálják.

A gazdasági program, fejlesztési terv – a megyei területfejlesztési elképzelésekkel összhangban – tartalmazza, különösen: az egyes közszolgáltatások biztosítására, színvonalának javítására vonatkozó fejlesztési elképzeléseket.

Pétfürdő Nagyközség Önkormányzata kiemelt figyelmet fordít a sporttevékenységre, melyet Sportkoncepciójában rögzített. A testkultúra, az egyetemes kultúra része, az egészségvédelem fontos eszköze. A sport jelentős szerepet tölt be az ifjúság erkölcsi-fizikai nevelésében, a személyiség formálásában.

Mindezekből fakadóan az Önkormányzat közérdekből segíti elő a helyi lakosság sportolásához fűződő alapjogainak gyakorlati megvalósítását és támogatja az autonóm civilszervezetek keretében kifejtett sporttevékenységet. Teszi ezt annak ismeretében, hogy a környezeti ártalmak – főként a levegőszennyezettség – más Önkormányzatok többségéhez viszonyítva fokozottabbak, s így a lakosság egészséges életmódra történő nevelése, annak biztosítása kiemelten indokolt.

Az Önkormányzat megvásárolta a Péti Munkás Testedző Egyesülettől (PMTE) a rendkívül rossz állapotú sporttelepet, mert úgy gondolták a képviselő-testület tagjai, hogy önkormányzati tulajdonként könnyebben találnak forrásokat a fejlesztésére. Több pályázatot is nyert az Önkormányzat, illetve a PMTE, mint egyesület is. Pályázatból épült műfüves pálya, TAO-ból fejlesztettük a pályákat, eszközöket. Modern tekepálya épült, megújult a füves pálya, futókörrel bővülve. Új lelátót is sikerült TAÓ pénzből építeni. Szintén pályázati pénzből felújítottuk a Sporttelephez vezető és a telepen belüli utat, felújítottuk az öltöző épületeket is.

A mozgáskultúra elsajátítását már kis korban el kell kezdeni. Ezért elengedhetetlen a játszóterek, és fitnesspark korszerű EU minősítésének megfelelő felszereléssel való ellátása.

Pályázati lehetőségek függvényében – hosszabb távon – a Képviselő-testület korábbi döntéseinek megfelelően számol a korábban Pétfürdőn működő strand újjáépítésével.

2.2 A helyi esélyegyenlőségi program térségi, társulási kapcsolódásainak bemutatása

A Möt. 87. §-a értelmében a helyi önkormányzatok képviselő-testületei megállapodhatnak abban, hogy egy vagy több önkormányzati feladat- és hatáskör, valamint a polgármester és a jegyző államigazgatási feladatok hatáskörének hatékonyabb, célszerűbb ellátására jogi személyiséggel rendelkező társulást hoznak létre. A Várpalotai Kistérségi Többcélú Társulás 2004. június 28-án alakult meg melynek célja, hogy a közszolgáltatások térségi szintű szervezésével, azokat gazdaságosabban, mindenki számára elérhetőbbé téve, hatékonyabban és magasabb színvonalon láthassák el és összehangolják a területfejlesztési feladatokat.

2.3 A települési önkormányzat rendelkezésére álló, az esélyegyenlőség szempontjából releváns adatok, kutatások áttekintése, adathiányok kimutatása

Az önkormányzat számára az átfogó HEP elkészítéséhez szükséges információk többnyire rendelkezésre állnak. Vannak olyan területek, amelyről az információszerzés nem zökkenőmentes vagy információ nem áll rendelkezésre, esetleg hiányos (ezt nincs adat: n.a. jelöléssel tüntettük fel a táblázatokban). Problémát jelentett, hogy a népszámlálási adatok, tekintve, hogy 10 évente van népszámlálás, 2001 és 2011 évről szólnak, a 2021. évi népszámlálás pedig csak 2022 őszén valósult meg. Az adatok túlnyomó többsége az Országos Területfejlesztési és Területrendezési Információs Rendszer (TEIR): Szociális Ágazati Információs Rendszerből származik. Az adatok lekérése 2022. szeptember 1. napján történt meg.

Az adatgyűjtésnél az alábbi adatbázisok nyújtottak segítséget:

- Országos Területfejlesztési és Területrendezési Információs Rendszer (TEIR): Szociális Ágazati Információs Rendszer, Interaktív elemző,
- Önkormányzaton belüli saját adatgyűjtés,
- ágazati éves beszámolók.

3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége

3.1 Jövedelmi és vagyoni helyzet

A fejlett országokban mélyszegénységen azt a jelenséget értjük, amikor valaki egy relatív szegénységi küszöb alatt, alapvető javakat és közszolgáltatásokat nélkülözve él, és kevés esélye van arra, hogy ebből a helyzetből önerőből kilépjen. A benne élőket jelentős hátrányok sújtják az élet szinte minden (oktatás, foglalkoztatás, lakhatás és egészségügy) területén. A mélyszegénységben élők számát leggyakrabban a jövedelmi szegénységgel mérik. A szegénység kialakulásának okai többek közt a rendszerváltást követően a munkahelyek megszűnésére, a munkanélküliségre, a munkaerő-piaci esélyek szűkülésére- nem kis részben az oktatás és képzés hiányosságaira, a jóléti ellátások által kezelni nem tudott egyéni, családi válsághelyzetekre, a megfelelő ellátásokhoz, szolgáltatásokhoz történő hozzáférés hiányosságaira vezethetők vissza. A mélyszegénység hatása az alapvető létfeltételekben, a lakhatási, táplálkozási körülményekben, az érintettek egészségi állapotában is jelentkezik. A szegénységi kockázatok különösen sújtják a gyermekeket és a hátrányos helyzetű térségekben élőket.

A romák szegénysége nagyrészt alacsonyabb iskolázottságuknak tudható be, részben annak, hogy nagyobb számban élnek leszakadt térségekben, és végül az őket sújtó diszkrimináció is szerepet játszik. Ezért Magyarországon a romák felzárkóztatását megcélzó politikát nem lehet elválasztani a szegénység elleni általános küzdelemtől, a társadalmi és a gazdasági versenyképesség javításától. A romák esetében jellemző az, hogy még a halmozottan hátrányos helyzetű csoportokon belül is a legkedvezőtlenebb helyzetben lévőkhez tartoznak.

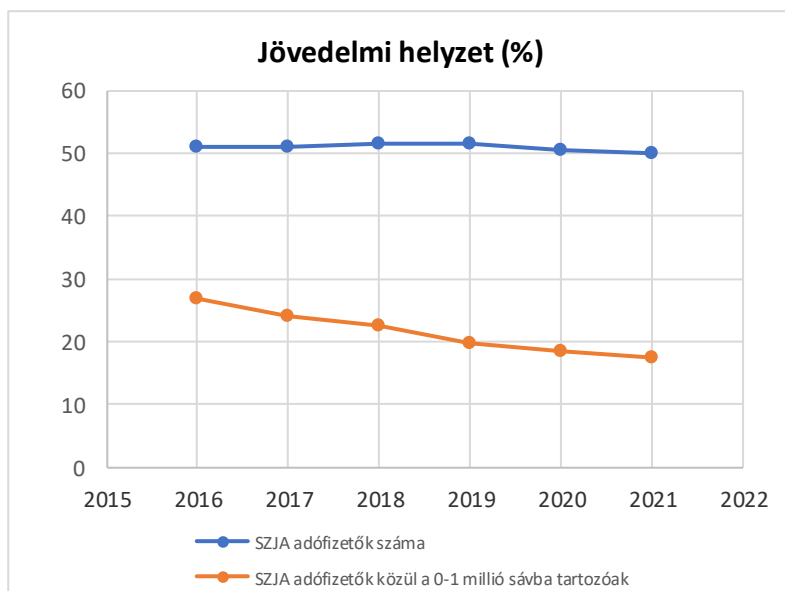
A rendszerváltással egy új szemlélet kezdődött, és mindenhol ezt a gyakorlatot követték. Akinek nem volt semmilyen szakképesítése, igen nehezen talált magának munkahelyet. Ez a jelenség magával hozta, hogy megjelentek az első munkanélküliek. Nem volt többé tabu a munkanélküliség, fel kellett állítani egy ellátórendszert ezeknek az embereknek az ellátására. Tulajdonképpen innentől kerültek be az első munkanélküliek az önkormányzatok látókörébe. Szükségessé vált állami szinten a szabályozás, ekkor jöttek létre a szociális és foglalkoztatási tárgyú törvények.

A szociális körülmények javítását célzó, a szociális, gyermekjóléti, foglalkoztatási ellátásokhoz való hozzáférés lehetőségeit az alábbi törvényi rendelkezések, és a fentebb felsorolt helyi rendeletek rögzítik:

- *a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (továbbiakban: Szt.)*
- *a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény*
- *a családok támogatásáról szóló 1998. évi LXXXIV. törvény (a továbbiakban: Cst.)*
- *a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Flt.)*
- *a nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény (továbbiakban: Njtv).*

Az alacsony jövedelműek bevételeinek számottevő része származik a pénzbeli juttatások rendszereiből. A Hatósági Csoport ügyfélkörének összetétele alapján elmondható, hogy az inaktív emberek között nagy arányban fordulnak elő az alacsony iskolai végzettségűek, a megváltozott munkaképességűek és a romák. Településünkön tapasztalataink szerint a munkaerő-piacra jutás fő akadályai az alacsony iskolázottság, a tartós munkanélküli létből fakadó motivációs problémák, a társadalmi előítélet jelenléte.

Év	Az SZJA adófizetők száma	Az SZJA adófizetők közül a 0-1 millió forintos jövedelemsávba tartozók
	az állandó népesség %-ában (TS 059)	az állandó népesség %-ában (TS 060)
2016	51,01	26,93
2017	51,10	24,06
2018	51,51	22,45
2019	51,57	19,82
2020	50,42	18,50
2021	50,05	17,50

Az SZJA adófizetők száma átlagosan nem emelkedik a településen, számuk 2021 évben az állandó népesség 50,05%-át tette ki. Emellett megfigyelhető az is, hogy a 0-1 millió forintos jövedelemsávba tartozók állandó népesség aránya a 2016 évi 26,93 %-ról 2021 évre 17,50 %-ra csökkent.

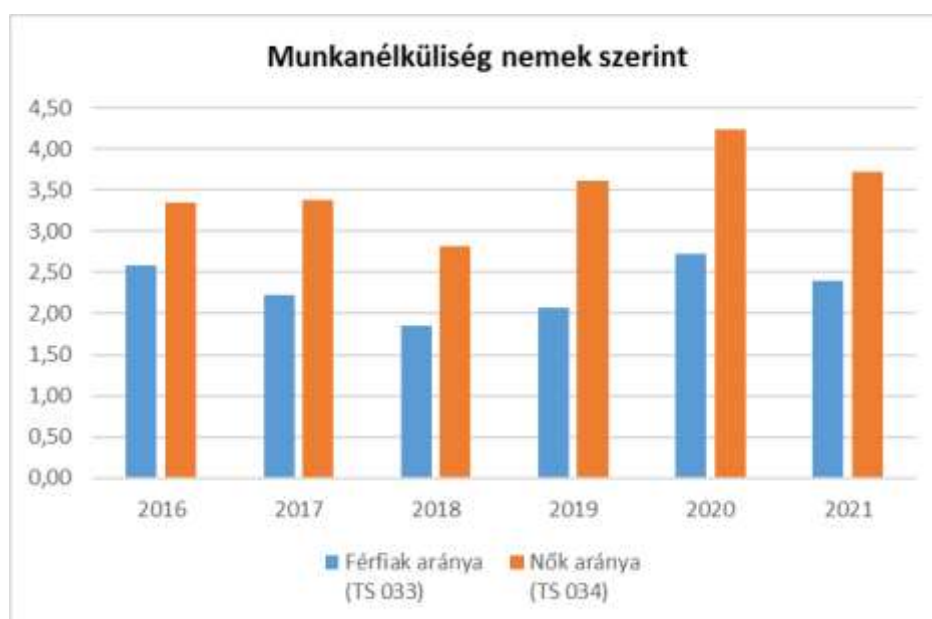
3.2 Foglalkoztatottság, munkaerő-piaci integráció

A HEP-ben elhelyezett táblázatokba gyűjtött adatok, valamint a helyi önkormányzat a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Flt.) és a MötV-ben foglalt feladatai alapján településünkre jellemző foglalkoztatottságot, munkaerő-piaci lehetőségeket kívánjuk elemezni az elmúlt évek változásainak bemutatásával, a különböző korosztályok, illetve nemek szerinti bontásban. Az elemzést összevetjük térségi és országos adatokkal is.

a) foglalkoztatottak, munkanélküliek, tartós munkanélküliek helyzete;

3.2. 1. számú táblázat - Munkanélküliségi ráta nemek szerint			
Év	Nyilvántartott álláskeresők aránya az állandó népességben a 15-64 évesek körében		
	Férfiak aránya (TS 033)	Nők aránya (TS 034)	Összesen
2016	2,58	3,35	2,97%
2017	2,23	3,38	2,81%
2018	1,85	2,82	2,34%
2019	2,07	3,61	2,84%
2020	2,72	4,24	3,48%
2021	2,40	3,72	3,06%

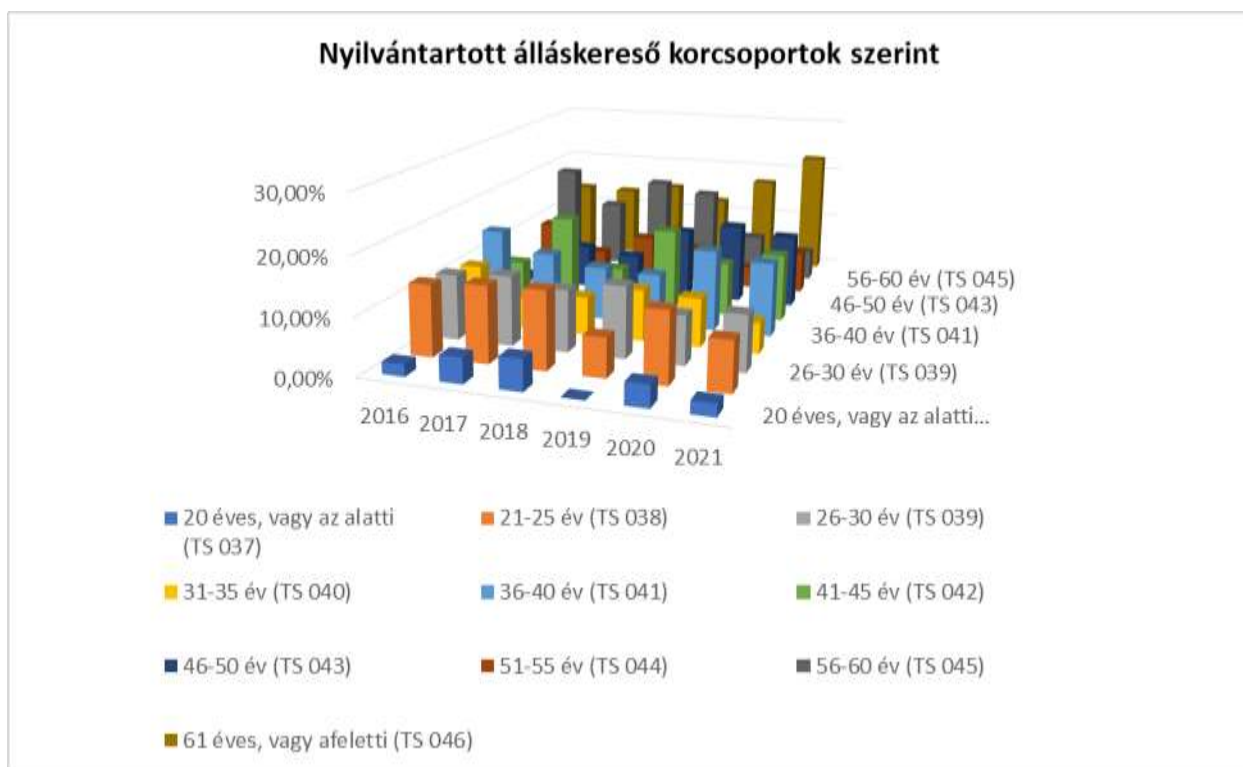
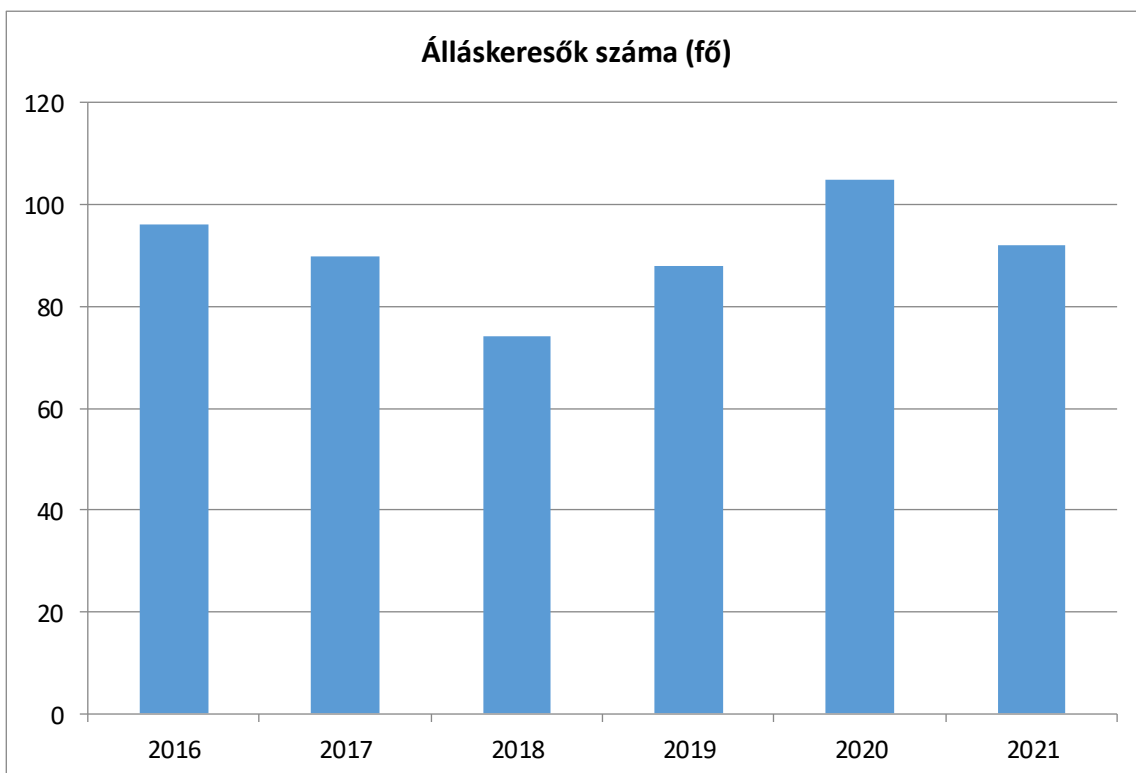
Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

3.2.2. számú táblázat - Nyilvántartott álláskeresők száma korcsoportok szerint

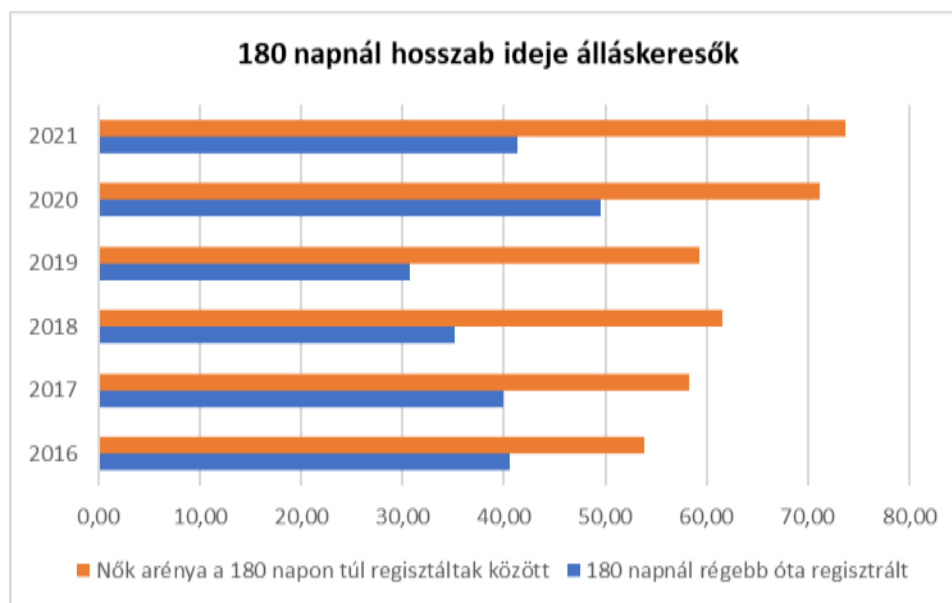
Nyilvántartott álláskeresők száma összesen	Év	2016	2017	2018	2019	2020	2021
	Fő összesen	96	90	74	88	105	92
20 éves, vagy az alatti (TS 037)	Fő	2,00	4,00	4,00	0,00	4,00	2,00
	%	2,08%	4,44%	5,41%	0,00%	3,81%	2,17%
21-25 év (TS 038)	Fő	12,00	12,00	10,00	6,00	13,00	8,00
	%	12,50%	13,33%	13,51%	6,82%	12,38%	8,70%
26-30 év (TS 039)	Fő	11,00	11,00	8,00	11,00	9,00	9,00
	%	11,46%	12,22%	10,81%	12,50%	8,57%	9,78%
31-35 év (TS 040)	Fő	10,00	5,00	5,00	8,00	9,00	5,00
	%	10,42%	5,56%	6,76%	9,09%	8,57%	5,43%
36-40 év (TS 041)	Fő	14,00	10,00	7,00	8,00	15,00	12,00
	%	14,58%	11,11%	9,46%	9,09%	14,29%	13,04%
41-45 év (TS 042)	Fő	6,00	14,00	5,00	13,00	10,00	11,00
	%	6,25%	15,56%	6,76%	14,77%	9,52%	11,96%
46-50 év (TS 043)	Fő	1,00	7,00	5,00	11,00	15,00	12,00
	%	1,04%	7,78%	6,76%	12,50%	14,29%	13,04%
51-55 év (TS 044)	Fő	9,00	4,00	6,00	6,00	4,00	7,00
	%	9,38%	4,44%	8,11%	6,82%	3,81%	7,61%
56-60 év (TS 045)	Fő	18,00	11,00	13,00	14,00	8,00	5,00
	%	18,75%	12,22%	17,57%	15,91%	7,62%	5,43%
61 éves, vagy afeletti (TS 046)	Fő	13,00	12,00	11,00	11,00	18,00	21,00
	%	13,54%	13,33%	14,86%	12,50%	17,14%	22,83%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

3.2.3. számú tábla - A 180 napnál hosszabb ideje nyilvántartott álláskeresők aránya		
Év	180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek aránya (TS 057)	Nők aránya a 180 napon túli nyilvántartott álláskeresőkön belül (TS 058)
	%	%
2016	40,63	53,85
2017	40,00	58,33
2018	35,14	61,54
2019	30,68	59,26
2020	49,52	71,15
2021	41,30	73,68

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A munkanélküliség szempontjából 2018-as év időszakban javulás mutatkozott, a nyilvántartott álláskeresők száma csökkent, azonban az ezt követő években az álláskeresők száma lassú emelkedésnek indult. Az álláskeresők nemenkénti megosztását vizsgálva megállapítható, hogy a nők aránya folyamatosan magasabb. A 180 napnál hosszabb idejű álláskeresők számában csökkenés mutatkozik, a 2017-2019-es időszakban, de az álláskeresők között a nők aránya továbbra is magasabb. Az álláskeresők korösszetételét vizsgálva látható, hogy a munkanélküliek aránya 21-25, a 41-45, az 56-60 éves korosztály, valamint a 61 év felettek körében magasabb. A nyugdíjkorhatár emelkedése következtében kiemelkedő az 61 évesnél idősebb regisztrált munkanélküliek száma viszonylag magas 2021 évben közel 30 % volt. Ebből a korosztályból sokan egészségi problémákkal küzdenek, valamint végzettségük sem piacképes, azaz a lakosság elöregedésének problémája kihat a foglalkoztatásra is.

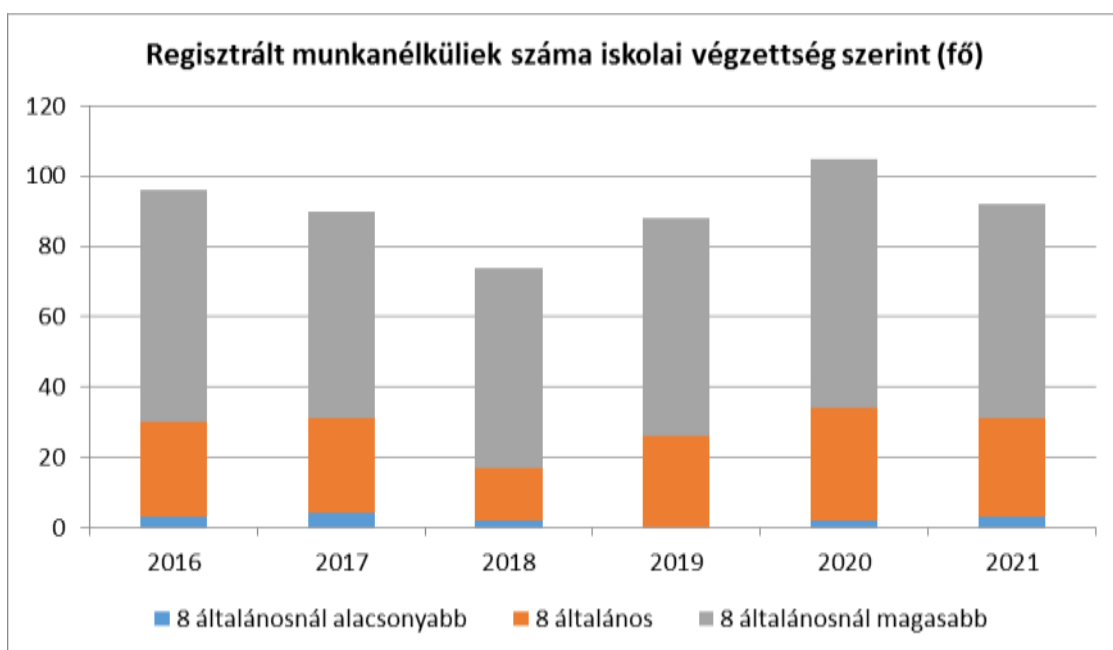
Foglalkoztatás szempontjából hátrányos helyzetűek közé sorolhatók az idősebb, nyugdíj előtt álló korosztályok, a gyermekvállalást követően a munkaerőpiacra visszatérő nők, a megváltozott munkaképességű és fogyatékos emberek.

A romák - az országos tendenciához hasonlóan - alacsony iskolai végzettségük miatt nehezen tudnak elhelyezkedni, döntő többségük a segélyek mellett feketemunkából tartja el magát, illetve családját. Azokban a háztartásokban, amelyekben a családfő etnikai hovatartozása roma, még alacsonyabb a szegénységi küszöb.

b) alacsony iskolai végzettségűek foglalkoztatottsága;

3.2.4. számú táblázat - Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma iskolai végzettség szerint							
Év	Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma összesen (TS 052)	Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők megoszlása iskolai végzettség szerint					
		8 általánosanál alacsonyabb végzettség (TS 036)		Általános iskolai végzettség (TS 035)		8 általánosanál magasabb iskolai végzettség	
		Fő	%	Fő	%	Fő	%
2016	96	3	3,13%	27	28,13%	66	68,75%
2017	90	4	4,44%	27	30,00%	59	65,56%
2018	74	2	2,70%	15	20,27%	57	77,03%
2019	88	0	0,00%	26	29,55%	62	70,45%
2020	105	2	1,90%	32	30,48%	71	67,62%
2021	92	3	3,26%	28	30,43%	61	66,30%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A fenti táblázat Pétfürdő lakosságának iskolázottságára vonatkozó adatokat mutatja be. Az eredmények azt mutatják, hogy a település kedvező iskolázottsági mutatókkal rendelkezik. Elhanyagolható a településen azok száma, akik nem rendelkeznek legalább általános iskolai végzettséggel.

A foglalkoztatás szintje függ az egyének iskolai végzettségétől. A regisztrált álláskeresők közel egyharmada a munkaerőpiacon alig konvertálható általános iskolai – vagy annál alacsonyabb végzettséggel rendelkezik, amelynek egyik oka az újratermelődés azokban a családokban, ahol a szülők iskolai végzettsége szintén alacsony. Emellett a magyar képzési rendszerre jellemző a túlképzés, elsősorban a felsőfokú végzettséggel rendelkezők aránya nőtt meg az utóbbi években, oly mértékben, amelyet a munkaerő-piaci szükségletek nem indokolnak. A szakmunkás képzés visszaszorulása miatt a munkaerő-piaci igényeknek megfelelő, szakképzettséggel rendelkező munkaerő egyre kevesebb.

- c) közfoglalkoztatás, közfoglalkoztatásból az elsődleges munkaerőpiacra történő átlépés lehetőségei;

3.2.5. számú táblázat - Foglalkoztatáspolitikai		
Év	Aktív foglalkoztatás-politikai eszközökkel támogatottak száma (TS 050)	Közfoglalkoztatottak száma (TS 055)
	Fő	(éves átlag - fő)
2016	35	15
2017	36	17
2018	23	12
2019	31	3
2020	58	1
2021	13	1

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Az aktív foglalkoztatás-politikai eszközökkel támogatottak száma igen változó, a 2020-as évben az előző évekhez viszonyítva jelentős kiugrás tapasztalható, ami feltehetően a 2020 SARS-CoV-2 koronavírus-világjárvány következménye lehet. Emellett a közfoglalkoztatottak száma minimálisra csökkent.

A település magas adóerőképessége miatt a közmunkaprogramra nem pályázhat, de szükséges volt valamiféle segítségre a településen élő nyugdíjkorhatár közeli, és alacsony iskolai végzettségű – jellemzően mélyszegénységben élő – munkanélküliek részére. Az önkormányzat minden évben 10 fős keretet engedélyez közterületi segédmunkára, napi 6 órás munkavállalói foglalkoztatásban a polgármesternek. Ez átlag évente 8-10 fő foglalkoztatását segíti elő, mely nagy segítséget nyújt a település karbantartása, tisztántartása, üzemeltetése szempontjából.

- d) a foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyének mobilitási, információs és egyéb tényezői; közlekedés, potenciális munkalehetőségek, tervezett beruházások, lehetséges vállalkozási területek, helyben/térségben működő foglalkoztatási programok;

Pétfürdő elhelyezkedése, közlekedési kapcsolatai kedvezőek. A megyeszékhelytől, Veszprémtől 22 km-re Székesfehérvártól 25 km-re fekszik. Közlekedési szempontból kedvező helyzetben van, a 8-as számú főútról 2 km-re letérve könnyen megközelíthető. A főutak forgalmi terhelése jelentős, különösképpen a Nitrogénművek Zrt. településen való elhelyezkedése miatt a kamionforgalom egész évben jelentős. Hasonló mértékben terhelt a nagyközséget a szomszédos településekkel – Berhida – Várpalota összekötő 7209 j. mellékút is. A helyközi autóbuszjáratok mellett a nagyközség jó vasúti összeköttetéssel is rendelkezik. Pétfürdőn halad keresztül a Budapest–Szombathely vasútvonal. Egyvágányú, villamosított, de idegenforgalmi szempontból igen jelentős, mert összeköti a Dunántúlt Budapesttel, és az ország szinte minden területével. A település hiányossága, hogy bár rendelkezik kerékpárúttal, más települést érintő, illetve összekötő kerékpárúttal egyelőre nem rendelkezik.

- e) fiatalok foglalkoztatását és az oktatásból a munkaerőpiacra való átmenetet megkönnyítő programok a településen; képzéshez, továbbképzéshez való hozzáférésük;

3.2.6. számú táblázat - Pályakezdő álláskeresők száma		
Év	Nyilvántartott álláskeresők száma (TS 052)	Nyilvántartott pályakezdő álláskeresők száma (TS 053)
	Fő	Fő
2016	96	7
2017	90	10
2018	74	10
2019	88	3
2020	105	9
2021	92	3

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A nyilvántartott pályakezdő álláskeresők aránya csökkent, számuk a nyilvántartott álláskeresők számához képest nem jelentős.

- f) munkaerő-piaci integrációt segítő szervezetek és szolgáltatások feltérképezése, szakképzéshez, felnőttképzéshez és egyéb munkaerő-piaci szolgáltatásokhoz való hozzáférés, helyi foglalkoztatási programok;

A társadalmi kihívásokhoz illeszkedve a településen egy intézményben a Kolping Katolikus Szakképző Iskola, Általános Iskola és Kollégiumban folyik felnőttoktatás.

- 1998. szeptember 1-től a Kolping Oktatási és Művelődési Alapítvány működtetésében, majd 1999. szeptember -től a Magyar Katolikus Püspöki Kar elismeri a Magyar Kolping Szövetséget katolikus iskolafenntartóként. Ebben az időszakban a szakmaválasztás lehetőségei a faipar, a vendéglátás, a könnyűipar, és a kismesterségek területeire terjedtek ki.
- 2001. szeptember 1-től elindul a felzárkóztató képzés a 16. év feletti alapiskolai végzettséggel nem rendelkező-fiatalok részére. Megépül a „Kincseink”, a szőnyegszövő és bőrtárgy-készítő tanulók birodalma.
- 2002. – A Nemzeti Szakképzési Intézet által a felzárkóztató képzésre, valamint a Magyar Vöröskereszt által az egészségfejlesztésre kiírt pályázat elnyerése után mindkét területen bázisiskola lett. Az EFQM minőségfejlesztési program kezdete. Elkészül a logopédiai és pszichológiai foglalkoztató, valamint az üvegház. A tanulólétszám a virágkötő képzéssel együtt 400 főre bővül.
- 2003. – A szervezeti struktúra változása. Átadják a tornatermet. Felépült kollégiumi épület.
- 2004. – Az Intézmény Kolping Katolikus Szakiskola, Speciális Szakiskola és Kollégium néven folytatja működését. Az iskola a Térségi Óvoda- és Iskolafejlesztő Központok kialakítása a kompetencia alapú oktatás bevezetéséért és elterjesztéséért pályázat (HEFOP 3.2) sikeres nyertese.
- 2005-2006. – Az iskola kapcsolódik a Szakiskolai Fejlesztési Programba.
Legfőbb fejlesztési területek: Közismereti oktatás megújítása (A komponens); Szakképzési évfolyamokon módszertani fejlesztés (B komponens); Hátrányos helyzetűek reintegrációja (C komponens); Önfelkészítés – intézményfejlesztés (D1 komponens); Minőségfejlesztés (D2 komponens)
- 2005. szeptember – Megnyitja kapuit a Kollégium
- 2007. augusztus 31-től az Intézmény fenntartója a Kolping Oktatási és Szociális Fenntartó Szervezet (KOSZISZ)
- 2008. április óta az Országos Egyházi TISZK Nonprofit Kft. tagja.

Bár a településen „csak” ez az egy felnőttoktatási intézmény működik, de a kolpingi nevelési módszerek képezik azt a háttérrel, értéktartalmat, amelyre támaszkodva a világnak talán soha nem volt annyira szüksége olyan nevelési intézményekre, amelyek a nevelést tekintik létezésünk értelmének. A képzésekbe való bekerülés lényeges eleme, hogy nem a kizáró okokra, hanem a pozitív szemléletre, a diagnózisra és az egyéni támogatásra kerül a hangsúly.

A Családsegítő Központ munkatársai egyéni tanácsadás formájában lehetőséget nyújtanak munkavállalási, pályaválasztási tanácsadás igénybevitelére, melynek során tanácsadó segít az önéletrajz elkészítésében, különböző hasznos tanácsokkal látja el az álláskeresőt annak érdekében, hogy az álláskereső, illetve az állásinterjúval való részvétele minél hatékonyabb legyen. A tanácsadás során lehetőség van egyénre szabott álláskeresőre is.

- g) mélyszegénységben élők és romák települési önkormányzati saját fenntartású intézményekben történő foglalkoztatása;

Pétfürdőn az önkormányzat távhőszolgáltatási és a településgondozási tevékenységet végző Pétkomm Kft-nél a meghirdetett álláspályázatok függvényében alacsony iskolai végzettséggel is van lehetőség elhelyezkedni.

- h) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén;

A foglalkoztatás területén konkrét hátrányos megkülönböztetésről nincs tudomásunk, ilyen jellegű visszajelzés nem érkezett önkormányzatunkhoz. Köztudomású a foglalkoztatás terén gyakran éri hátrányos megkülönböztetés a kisgyermekes anyákat, a roma származásúakat, és az idősebb – 55 év feletti – korosztályt.

A Családsegítő Központ által végzett egyik speciális szolgáltatás a jogi tanácsadás:

Különböző jogi kérdésekben, vitás ügyekben kaphatnak felvilágosítást, jogi tanácsot az ügyfelek. Havonta egy-két alkalommal ingyenes jogi tanácsadás keretein belül van lehetőség pl. keresetlevelet, fellebbezéseket megírni. A tanácsadás előtt az ügyfélnek minden esetben szükséges a családsegítővel személyesen találkozni és rajta keresztül időpontot egyeztetni.

- i) digitális ismeretek megszerzésének és hozzáféréseinek lehetőségei.

A digitális ismeretek megszerzésére felnőttképzés keretében tanfolyamok formájában van lehetőség. A felnövekvő generáció a digitális ismereteket már az általános iskola alsó tagozatától órarendbe beépítve tanulja.

Összességében elmondható, hogy a településen lévő munkahelyek, a jó közlekedési lehetőségek, mind az elhelyezkedés lehetőségét segítik.

Emellett lehetőség van az a környező városokba – Várpalota, Székesfehérvár, Veszprém - történő munkavállalásra is. A településen élő munkanélküliek elhelyezkedésének nem a munkahelyek hiánya az oka, inkább a nem megfelelő képzettség, egészségi állapot, és a hosszas munkanélküli életformából fakadó motivátlanságban keresendő.

3.3 Pénzbeli és természetbeni szociális ellátások, aktív korúak ellátása, munkanélküliséghez kapcsolódó támogatások

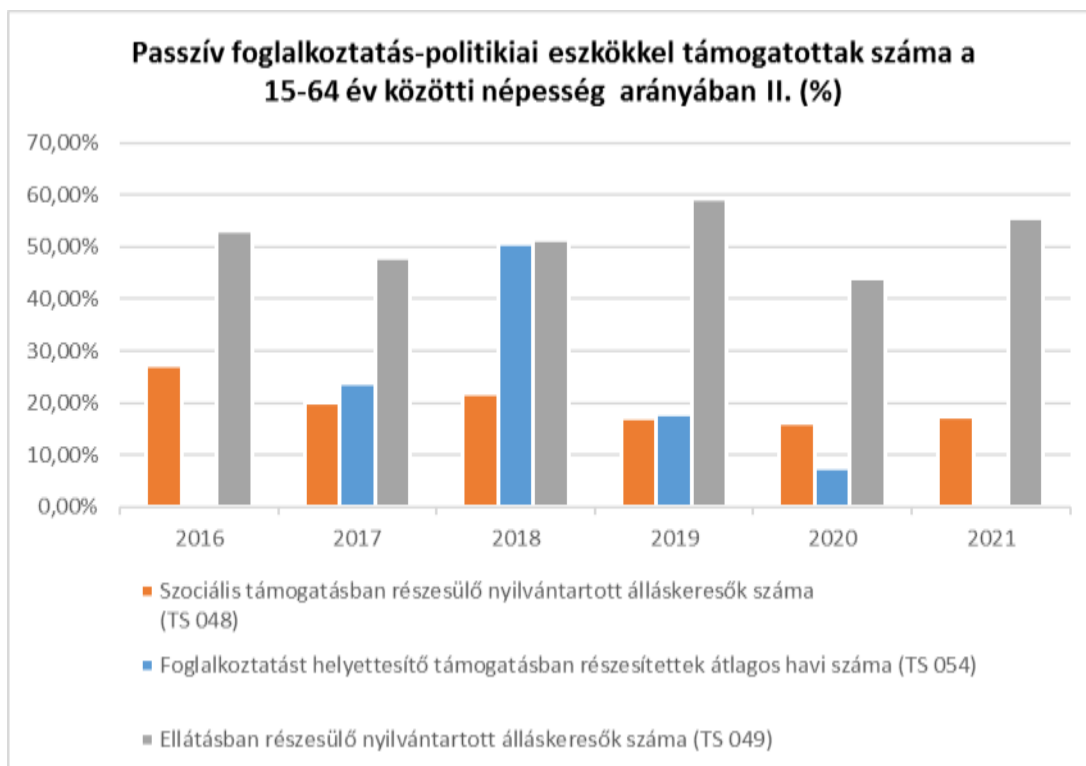
3.3. 1. számú táblázat - Passzív foglalkoztatás-politikai eszközök - Álláskeresők ellátásai I.				
Év	Nyilvántartott álláskeresők száma (TS 052)		Álláskeresési ellátásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma (TS 047)	
	FŐ	15-64 év közötti népesség %-ában	FŐ	Nyilvántartottak %-ában
2016	96	3,12%	25	26,04%
2017	90	2,98%	25	27,78%
2018	74	2,51%	22	29,73%
2019	88	3,08%	37	42,05%
2020	105	3,81%	29	27,62%
2021	92	3,34%	35	38,04%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

3.3.2. számú táblázat - Passzív foglalkoztatás-politikai eszközök - Álláskeresők ellátásai II.

Év	Szociális támogatásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma (TS 048)		Foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesítettek átlagos havi száma (TS 054)		Ellátásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma (TS 049)	
	Fő	Nyilvántartottak %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában
2016	26	27,08%	n.a.	-	51	53,13%
2017	18	20,00%	21	23,61%	43	47,78%
2018	16	21,62%	37	50,58%	38	51,35%
2019	15	17,05%	16	17,90%	52	59,09%
2020	17	16,19%	8	7,38%	46	43,81%
2021	16	17,39%	n.a.	-	51	55,43%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

3.3.3. számú táblázat - Egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatás	
Év	Egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatásban részesítettek havi átlagos száma (TS 056)
	fő
2016	n.a.
2017	6
2018	6
2019	7
2020	6
2021	n.a.

Forrás: TeIR, KSH

A szociális ellátások terén 2015. évben jelentős változások történtek. Az Országgyűlés elfogadta a Magyarország 2015.évi központi költségvetésének megalapozásáról szóló 2014.évi XCIX. törvényt. Ez a törvény tartalmazta többek között az Szt. módosítását, melynek értelmében 2015. március 1. napjától lépett életbe a szociális támogatások új rendszere. Az állam és az önkormányzat támogatásokkal kapcsolatos feladatai élesen elválasztásra kerültek. A helyi önkormányzatok felelőssége növekedett a helyi közösség szociális biztonságának erősítésében, a szociális támogatások biztosításában. Az Szt. csak az állam által – a járási intézményrendszer útján – kötelezően nyújtott ellátásokra vonatkozó szabályokat tartalmazza, továbbá lehetőséget ad az Önkormányzatoknak, hogy helyi rendeletben szabályozzák az elérhető támogatások formáit.

Az Szt. alapján szociális rászorultság esetén – állam által nyújtott – pénzbeli szociális ellátások:

- a) időskorúak járadéka,
- b) foglalkoztatást helyettesítő támogatás,
- c) egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatás,
- d) gyermekek otthongondozási díja,
- e) ápolási díj, kiemelt ápolási díj, emelt összegű ápolási díj.

Relevanciája az állami szociális ellátások közül a település életében az álláskereső ellátásaiban részesülő aktív korú személyek számának van.

2015. március 1-jétől a lakásfenntartási támogatásra, adósságkezelési szolgáltatásra, méltányossági közgyógyellátásra, illetve a méltányossági ápolási díjra vonatkozó szabályozás hatályon kívül helyezésre került az Szt.-ből. Ettől az időponttól kezdődően ezen ellátások biztosítása ebben a formában az Szt. alapján nem lehetséges. **Az önkormányzatok által kötelezően biztosított ellátás neve 2015. március 1-jétől egységesen települési támogatás lett.** E támogatás keretében az önkormányzatok az általuk támogatandónak ítélt, rendeletükben szabályozott élethelyzetekre nyújthatnak támogatást. **A támogatás egyes típusait és jogosultsági feltételeit az önkormányzatoknak 2015. február 28. napjáig rendeletben kellett meghatározni.**

Fentiek alapján Pétfürdő Nagyközség Önkormányzatának Képviselő-testülete megalkotta a pénzben és természetben nyújtott szociális, gyermekvédelmi ellátások és a települési támogatás megállapításának, kifizetésének, valamint felhasználása ellenőrzésének szabályairól szóló (a továbbiakban: Ör.) 3/2015. (II.27.) önkormányzati rendeletét. A rendeletet jelenleg hatályos

állapotában mutatjuk be, ezzel is alátámasztva, hogy a Képviselő-testület a mindenkori gazdasági-társadalmi helyzet elemzését követően, azok változására figyelemmel módosítja mind az igényelhető támogatásokat, mind azok igénylésének feltételeit, valamint a támogatási összeg nagyságát.

A rendszeres települési támogatás formái a rendelet alapján:

- a) a 18. életévét betöltött tartósan beteg hozzátartozójának az ápolását, gondozását végző személy részére (a továbbiakban: ápolási támogatás)
- b) a gyógyszerkiadások viseléséhez (a továbbiakban: rendszeres gyógyszer-támogatás),
- c) a lakhatáshoz kapcsolódó rendszeres kiadások viseléséhez (a továbbiakban: lakhatási támogatás) nyújtott támogatás.

A méltányossági ápolási díj helyett alkalmazott települési támogatás keretében adott ápolási támogatás Pétfürdő településen a társadalombiztosítási tárgyú jogszabályok tekintetében ápolási díjnak minősül, azaz az ápolási támogatás havi összege eléri az ápolási díj központi költségvetésről szóló törvényben meghatározott alapösszegének 80%-át. Így tehát az önkormányzat által adott támogatás nyugdíjra jogosító időnek számít.

Az új rendeleti szabályozás koncepciója az volt, hogy maradjanak meg az önkormányzat által korábban nyújtott szociális ellátások, célzottabbá és igazságosabbá téve az aktuális szabályozást.

Fenti kötelező támogatásokon túl az Ör az alábbi szociális támogatásokat nyújtja az Önkormányzat saját költségvetése terhére:

- a) rendkívüli települési támogatás

Rendkívüli települési támogatásra jogosultak azok a rászorulóknak, akik életminőségüket veszélyeztető rendkívüli élethelyzetbe kerültek, valamint időszakosan megélhetési gondokkal küzdenek. Rendkívüli települési támogatásra jogosultak elsősorban, akik önmaguk, illetve családjuk, különösen kiskorú gyermekük eltartásáról más módon gondoskodni nem tudnak, vagy nem várt többletkiadások miatt anyagi segítségre szorulnak.

Rendkívüli élethelyzetnek minősülő helyzetek különösen:

- a) krónikus, hosszantartó betegségekből eredő jövedelem kiesés,
- b) nagyobb összegű váratlan kiadások,
- c) elemi károsultság,
- d) tüzelővásárlás
- e) a Ptk. 8:1. § (1) bekezdés 2. pontja szerinti hozzátartozó halála
- f) ha a nagykorúvá vált gyermek Gyvt. 20. § (2) bekezdés a)-b) pontjában meghatározott tanulmányokat folytat,
- h) ha a kiskorú gyermek részére a szükséges ellátást, különösen a tankötelezettség teljesítésével kapcsolatos többletkiadásokat, intézményi térítési díjat, alapvető ruházat költségeit a biztosítani nem tudja.

A különböző élethelyzetekhez különböző jövedelemhatárok vannak megállapítva, és ennek alapján meghatározott összegű támogatás jár.

Az önkormányzat által szintén saját költségvetése terhére nyújtott egyéb szociális és gyermekvédelmi ellátások formái:

- a) létfenntartási támogatás,
- b) beiskolázási támogatás,
- c) érettségit adó középfokú tanulmányok támogatása,

A fenti ellátások közül a hatáskört gyakorló döntésének megfelelően egészben vagy részben természetbeni ellátásként nyújtható a létfenntartási támogatás és a beiskolázási segély.

A vizsgált időszak éves átlagainak tekintetében, a nyilvántartott álláskeresők száma összességében csökkent. Kivételt képez a 2020-as év, ami a járványhelyzetnek tudható be. A Foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesítettek átlagos havi száma viszont növekedett. Ez azt mutatja, hogy az elmúlt évekhez képest 2016-tól kedvezőbb arányban sikerült elhelyezkedni, munkát találni az álláskeresőknek. A szociális védőhálóknak köszönhetően pedig a rendszeres jövedelem nélkül élők, a ténylegesen rászorulóknak jutnak hozzá a keresetpótló támogatásokhoz.

A 3.3.2. számú táblázat adatsora azt mutatja, hogy a az aktív korúak szociális támogatása milyen mértékben van jelen a településen.

Egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatásban részesülők száma minimális volt az elmúlt években.

A fenti települési támogatásokon túl még az alábbi ellátásokat, támogatásokat – önkormányzati rendeletben szabályozva- biztosítja az Önkormányzat:

- fiatal családok első lakáshoz jutási helyi támogatása,
- szünidei gyermekétkeztetési támogatás
- óvodai, bölcsődei ingyenes étkezés,
- Bursa Hungarica ösztöndíj támogatás,
- gyermekszületési támogatás,
- kiemelkedő tanulmányi eredményű, szociálisan rászoruló általános és középiskolai tanulók ösztöndíj pályázata,

3.4 Lakhatás, lakáshoz jutás, lakhatási szegregáció

E fejezetben a lakhatáshoz kapcsolódó területet elemezzük, kiemelve a bérlakás-állományt, a szociális lakhatást, az egyéb lakáscélra nem használt lakáscélú ingatlanokat, feltárva a településen fellelhető elégtelen lakhatási körülményeket, veszélyeztetett lakhatási helyzeteket és hajléktalanságot, illetve a lakhatást segítő támogatásokat. E mellett részletezzük a lakhatásra vonatkozó egyéb jellemzőket, elsősorban a szolgáltatásokhoz való hozzáférést.

A lakhatás olyan alapvető joga az embernek, mely az élethez való jogának egyik fontos kísérője, az élhetés velejárója. Társadalmi státusz az egyének és a családok élethelyzete, mely alapvetően meghatározza a lakhatás minőségét.

A lakások közmű ellátottsága Pétfürdőn 100 %-os, a vezetékes gáz, csatornázás és az elektromos ellátás is biztosított. Ezek alapján elmondható, hogy Pétfürdőn a lakóépületek az országos átlagnak megfelelő lakhatósági feltételeket biztosítanak a lakóknak.

Lakásállomány

3.4.1. számú táblázat - Lakásállomány						
Év	Lakásállomány (db) (TS 073)	Épített lakások száma (TSv 077)	Épített lakások száma 1000 lakásra (TS 078)	1-2 szobás lakások aránya (TS 076)	A közüzemi szennyvízgyűjtő- hálózatba bekapcsolt lakások aránya (TS 074)	A közüzemi ivóvízvezeték- hálózatba bekapcsolt lakások aránya (TS 075)
	db	db	db	%	%	%
2016	1953	0	0,00	61,90	77,78	97,24
2017	1954	1	0,51	61,87	74,05	97,29
2018	1954	0	0,00	61,87	74,26	97,39
2019	1955	2	1,02	61,84	74,17	97,29
2020	1958	3	1,53	61,75	74,06	97,14
2021	1958	0	0,00	61,75	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatok

a) bérlakás-állomány

Pétfürdő Nagyközség Önkormányzatának tulajdonában 2012. évben még 4 db bérlakás volt, ebből 1 lakás szolgálati jelleggel, 3 lakás pedig költségalapon meghatározott lakbérrel bérbeadott lakás volt. A nem szociális helyzet alapján bérbeadott, összesen 4 lakás összkomfortos, jó műszaki állapotú, részben felújított. 2014-ben az Önkormányzat 9 lakást vásárolt a Liszt Ferenc utca 14. számú épületben, mert a Berhidai út 5. szám alatti társasházát életveszélyessé nyilvánították, az ott lakók lakhatását biztosítani kellett. 2015-ben 1 pétfürdői lakos megvételre felajánlotta az önkormányzatnak a lakását, azzal, hogy abban élete végéig albérlőként lakik. 2022-ben újabb 4 lakással bővült a lakásállományunk, melyből egy családi ház – melyben két különálló lakás található - illetve 2 lakótelepi lakás. Így a bérlakás állományunk 2022 év végére 20 db lakásra növekedett.

A lakások és helyiségek bérletére, valamint az elidegenítésükre vonatkozó egyes szabályokról szóló 1993. évi LXXVIII. törvény (a továbbiakban: Ltv.) 79. § (2) bekezdése szerint a községi önkormányzatnak nem kell rendeletben megállapítani az önkormányzati lakások és helyiségek bérletére, elidegenítésére vonatkozó szabályokat, ha a tulajdonában lévő lakások száma, **illetőleg** helyiségek esetében a bérbeadás útján hasznosított helyiségek száma nem haladja meg **a húszat**.

Mivel bérlakás-állományunk e számot elérte szükségessé vált un. lakásrendelet megalkotása, a Képviselő-testület 2022. december 15-i ülésén megalkotta az önkormányzat tulajdonában álló lakások bérletére és elidegenítésére vonatkozó egyes szabályokról szóló 14/2022.(XII.16.) önkormányzati rendeletet.

Az Ltv taxatívén meghatározza a kötelező rendeletalkotás elemeit és elveit. Ilyen szigorú elvek többek között a lakbérnek a bérbeadás jellege – szociális, költségelví vagy piaci alapú bérlet – szerint differenciált mértéke, a lakbértámogatás mértéke, a jogosultság feltételei és eljárási szabályai. Ezen elvek mentén állapította meg a Testület a rendelet 1. mellékletében szereplő lakberek mértékét. A jogalkotás során a Képviselő-testület nem lakásokat jelölt ki szociális lakhatás

céljára, hanem minden lakásra a fenti három fajtára megállapította a bérbeadás jellege szerinti lakbér mértékét. Fentiek értelmében az önkormányzati lakásokat bérbe lehet adni:

- a) önkormányzati érdekből szolgálati jelleggel,
- b) lakáspályázat elnyerésének jogcímén szociális helyzet alapján,
- c) lakáspályázat elnyerésének jogcímén költségelv alapján,
- d) lakáspályázat elnyerésének jogcímén piaci elv alapján,
- e) a bérleti jogviszony folytatása jogcímén,
- f) lakáscsere jogcímén,
- g) elhelyezési kötelezettség jogcímén és
- h) krízishelyzet alapján.

b) szociális lakhatás

A szociális helyzet alapján történő bérbeadásra vonatkozó szabályok

Szociális helyzete alapján önkormányzati bérlakás bérletére azt a személyt, illetve családot kell jogosultnak tekinteni

- a) aki és az együtt költöző – Polgári Törvénykönyv szerinti – közeli hozzátartozók nem rendelkeznek beköltözhető lakástulajdonnal, lakás haszonélvezeti, vagy használati jogával, lakás bérleti jogával, építési telekkel, nyaralóval, hétvégi házzal és
- b) akinek és az együtt költöző – Polgári Törvénykönyv szerinti – közeli hozzátartozóinak a bérbeadás időpontjában a havi egy főre jutó nettó jövedelme nem haladja meg a szociális vetítési alap összegének a 280 %-át és nem rendelkeznek olyan vagyonnal, amelynek együttes forgalmi értéke a szociális vetítési alap összegének 150-szeresét meghaladja és
- c) aki a bérbeadást megelőző 5 éven belül beköltöztethető ingatlanát nem idegenítette el.

A pályázó csak olyan lakásra adhat be pályázatot, amelynek nagysága nem haladja meg a méltányolható lakásigényének felső határát.

A szociális helyzet alapján történő bérbeadásra pályázók méltányolható lakásigényének felső határa:

- a) 1 személy esetében 1,0 lakószoba;
- b) 2-3 személynél 2,0 lakószoba
- c) 4-5 személy esetében 3,0 lakószoba;
- d) ha az együtt költöző személyek száma 5-nél több, minden további személy esetén a szobaszám felső határa fél szobával nő.

A méltányolható lakásigény alkalmazása során két félszobát egy teljes lakószobaként kell figyelembe venni. A méltányolható lakásigény felső határának megállapításánál a pályázón túlmenően csak a vele együtt költöző személyeket lehet figyelembe venni.

Szociális helyzet alapján történő bérbeadás esetén a pályázati felhívás tartalma alapján a bérleti szerződést határozott időre legfeljebb 5 évre, vagy feltétel bekövetkezéséig lehet megkötöni.

Ha a határozott időre szóló bérleti szerződés lejáratának időpontjában a bérlő szociális viszonyai változatlanul megfelelnek az előírt feltételeknek, akkor kérelmére ismételtén további legfeljebb 5 évre újabb bérleti szerződés köthető. Az erre irányuló kérelmet a határozott idő letelte előtt legalább 90 nappal kell a Polgármesteri Hivatalhoz benyújtani.

Amennyiben a volt bérlő a szociális lakásokra előírt feltételeknek nem felel meg, úgy a feltételek vállalása esetén a költségelven alapuló bérbeadásra vonatkozó feltételek szerint lehet vele bérleti szerződést kötni.

Amennyiben a volt bérlő a költségelven alapuló bérbeadás feltételeinek teljesítését nem vállalja, úgy a lakást a vele ott élőkkel együtt köteles 60 napon belül elhagyni.

Szociális lakbér szabályozásának elvei:

A szociális helyzetre tekintettel megállapított lakbérnek nem kell fedeznie a tulajdonos önkormányzat által a lakásra fordított kiadások összegét (ugyanakkor nem kizárt, hogy elérje azt).

A Lakástörvény 13. § (2) bekezdése alapján a 13. § (1) bekezdésben felsorolt munkálatok (a lakás burkolatainak, ajtóinak, ablakainak és a lakás berendezéseinek karbantartásával, felújításával, illetőleg azok pótlásával, cseréjével kapcsolatos munkák) elvégzése a szociális helyzet alapján bérbe adott lakás esetén a bérlőt terheli. Ezt a kötelezettséget azonban a fizetendő lakbér összegének megállapításakor figyelembe kell venni.

A szociális helyzet alapján bérbe adott lakás lakbérének mértékét a lakás alapvető jellemzői, így különösen a lakás komfortfokozata, alapterülete, minősége, a lakóépület állapota és a településen, illetőleg a lakóépületen belüli fekvése, valamint a bérlőnek a bérbeadótól átvállalt karbantartási, hibaelhárítási kötelezettségei, továbbá a bérbeadó által nyújtott szolgáltatások figyelembevételével kell megállapítani (Lakástörvény 34. § (2) bekezdés). A 34. § (3) bekezdés előírja, hogy meg kell határozni az önkormányzati lakbértámogatás mértékét, jogosultsági feltételeit és eljárási szabályait is. A jogosultság fennállását évente felül kell vizsgálni és a lakbértámogatást a feltételek megszűnése esetén meg kell szüntetni.

A szociális jelleggel történő bérbeadás egy főre jutó jövedelemhatára a szociális vetítési alap 280 %-a, jelenleg 79.800,-Ft.

A lakbértámogatásra egységesen 25 %-os mértéket állapított meg a Képviselő-testület és a jövedelemhatárt a szociális vetítési alap összegének

- 130 %-ában (37.050,- Ft) határozta meg egyedülálló személy esetében,
- 110 %-ában (31.350,- Ft) határozta meg kéttagú háztartás esetében,
- 100 %-ában (28.000,- Ft) határozta meg három és többtagú háztartás esetében.

Lakásállomány és szociális jellegű bérbeadás lakbére:

	A	B	C	D	E
1	Lakás címe	területe m ²	Szobák száma	komfortfokozata	Bérleti díj szociális jelleggel történő bérbeadás esetén
2	Ady Endre utca 11/A.	93	3	összkomfortos	45.000
3	Ady Endre utca 11/B.	84	2	összkomfortos	37.500
4	Berhidai út 64. 2/5.	54	2	összkomfortos	22.500
5	Berhidai 90. IV/1.	53	1 + fél	összkomfortos	23.600
6	Bocskai utca 47/1.	39	1	komfortos	8.300
7	Bocskai utca 47/2.	54	2 + fél	komfortos	11.300
8	Liszt F. 7. III/14.	52	1 + fél	összkomfortos	21.000
9	Liszt F. 14/202	43	1	összkomfortos	15.150
10	Liszt F. 14/203	43	1	összkomfortos	15.150
11	Liszt F. 14/204	43	1	összkomfortos	15.150
12	Liszt F. 14/205	43	1	összkomfortos	15.150
13	Liszt F. 14/206	43	1	összkomfortos	15.150
14	Liszt F. 14/207	43	1	összkomfortos	15.150
15	Liszt F. 14/208	43	1	összkomfortos	15.150

16	Liszt F. 14/209	43	1	összkomfortos	15.150
17	Liszt F. 14/210	43	1	összkomfortos	15.150
18	Liszt F. 29. I/4.	53	1 + fél	összkomfortos	22.500
19	Liszt F. 31. IV/13.	53	1 + fél	összkomfortos	20.760
20	Liszt F. 42. IV/15.	70	2 + fél	összkomfortos	31.200
21	Strandfürdő	57	2	komfortos	11.850

Jelenleg 3 lakás van szociális jelleggel bérbe adva. (A 6-os, a 18-as, a 21-es sorszám alatti)

c) egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok

Egy darab egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlannal rendelkezik az önkormányzat, melyet a pandémia ideje alatt adott bérbe egy 6 tagú családnak átmeneti elhelyezés céljából. A bérleti szerződés 2024. június 30-ig szól.

d) lakhatást segítő támogatások

3.4.3. számú táblázat - Lakhatást segítő támogatások		
Év	Települési támogatásban részesítettek száma (pénzbeli és természetbeni) (TS 136)	Egyéb önkormányzati támogatásban részesítettek száma (TS 137)
	Fő	Fő
2016	n.a.	n.a.
2017	n.a.	250
2018	n.a.	216
2019	n.a.	244
2020	n.a.	195
2021	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Fentiekben részletesen bemutattuk a lakásrendeletben kötelezően szabályozandó lakbértámogatás mértékét.

A 3.3. pont alatt részletes ismertettük a szociális rendelet alapján adható támogatási formákat, úgymint a kötelezően adandó rendszeres települési támogatás körében a lakhatáshoz kapcsolódó rendszeres kiadások viseléséhez (a továbbiakban: lakhatási támogatás) nyújtott támogatás.

Az önkormányzat települési támogatásként a lakhatással kapcsolatos terhek enyhítése érdekében szociális rászorultság alapján **lakhatási támogatást nyújt**. Lakhatási támogatást lehet megállapítani

a) annak

aa) a 65 éven felüli, vagy

ab) a rokkantsági ellátásban részesülő

egyedülélő személynek, akinek a háztartásában az egy főre jutó havi jövedelem nem haladja meg a szociális vetítési alap 400 %-át,

b) egyéb esetben annak, akinek a háztartásában az egy főre jutó havi jövedelem nem haladja meg a szociális vetítési alap 350% -át.

Lakhatási támogatás

- a) a villanyáram-, a víz- és a gázfogyasztás díjához,
- b) a távhő-szolgáltatás díjához,
- c) a szemétszállítás díjához,
- d) a lakbérhez vagy az albérleti díjhoz,
- e) a lakáscélú pénzügyi kölcsön törlesztő részletéhez,
- f) a közös költséghez
- g) közművel nem ellátott ingatlanok esetében egyéb fűtés, főzés, világítás céljára szolgáló kiadásokhoz nyújtható.

A lakhatási támogatást elsősorban természetbeni ellátás formájában, és a lakásfenntartással összefüggő azon rendszeres kiadásokhoz kell nyújtani, amelyek megfizetésének elmaradása a kérelmező lakhatását a legnagyobb mértékben veszélyezteti.

Az önkormányzati tulajdonú lakást bérlő lakhatási támogatásra jogosult esetén a távhőszolgáltatás díja minden egyéb közüzemi szolgáltatást megelőző, a támogatást elsősorban a távhőszolgáltatási számla kiegyenlítésére kell fordítani.

A lakhatási támogatás összege függetlenül a lakással felmerülő költségek mértékétől

- a) 9.000,- Ft, amennyiben a háztartás tagjainak egy főre jutó jövedelme nem haladja meg a szociális vetítési alap 300 %-át,
- b) 7.000,- Ft, amennyiben a háztartás tagjainak egy főre jutó jövedelme meghaladja a szociális vetítési alap 300 %-át, de nem haladja meg egyedülélő esetében a szociális vetítési alap 400 %-át, illetve egyéb esetben egy főre jutó havi jövedelem nem haladja meg a szociális vetítési alap 350% -át.

A lakhatási támogatást a kérelem benyújtásának hónapjától 1 évre kell megállapítani.

3.5 Telepek, szegregátumok helyzete

Szegregátumnak nevezzük azokat a területeket, ahol az aktív korú népességben belül a legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők és a rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya mindkét mutató tekintetében magasabb, mint 50%. Az általános tapasztalatok alapján elmondható, hogy ezen területeken az alacsony státuszú mélyszegénységben élő és roma népesség koncentrációja igen magas, éppen ezért a települési szegregátumok meghatározásának egyik elsődleges célja az ilyen jellegű területek lehatárolása.

Településszerkezetileg a szegregátumoknak alapvetően kétféle típusa jelentkezik:

1. A településszövetbe ágyazódott szegregált, szegregálódó területek (általában ezek jelentik a telepszerű környezetet),
2. A településszövettől elkülönült, alapvetően nem lakó-funkciójú területekbe ékelődött szegregátumok (általában ezek jelentik a telepeket).

a) a telep/szegregátum mint lakókörnyezet jellemzői (kiterjedtsége, területi elhelyezkedése, megközelíthetősége, lakásállományának állapota, közműellátottsága, közszolgáltatásokhoz való hozzáférés lehetőségei, egyéb környezet-egészségügyi jellemzői stb.)

Pétfürdő külterületén az „ún” gyár alatti kiskerteket a szegregátum fogalma szerint lehet telepnek/szegregátumnak nevezni, az ott élő - a település lakosságához mérten nem számottevő - roma családok életkörülményei miatt.

Jelzett településrész a Nitrogénművek Zrt (felső küszöbértékű ipari üzem) véderdő területén kívül eső, a település külterületén elhelyezkedő kertes mezőgazdasági terület, mely soha nem volt zártkert, soha nem kívánta a Képviselő-testület e területek belterületbe vonását. Pétfürdő nagyközség Helyi Építési Szabályzatáról és Szabályozási Tervéről szóló 15/ 2013. (XII.11.) önkormányzati rendelet (továbbiakban: HÉSZ) a véderdőről és a kertes mezőgazdasági területekről rendelkezik.

Ezeket a kerteket, helyi szóhasználattal: Gyár alatti kiskerteket jellemzően a gyárban dolgozó és a település panel épületeiben élő állampolgárok vették és hobbikertként művelték. A területen nem volt engedélyezett épület felépítése, legfeljebb szerszámoskamra vagy termény tároló. A település ezen részén nincs aszfaltos út, de a földutak járhatóságáról a Képviselő-testület anyagi forrásai terhére gondoskodni szokott azok murvázásáról. Többek között 2023 nyarán, az itt élő folyamatos egészségügyi ellátásra szoruló idő roma lakos érdekében - mentő, betegszállító – az ingatlanra való bejutás miatt viszonylag hosszú szakaszon biztosította a képviselő-testület a murvázást.

Ahogy a település előregedni látszik, úgy hagytak fel a hobbikertek művelésével és árulták őket. Így vásárolt 4-5 roma család területet itt megélhetésük biztosítása céljából.

A területen összesen 275 db ingatlan van, melyből az önkormányzat 81 db ingatlannak a tulajdonosa. Az ingatlanok tulajdonjogát képviselő-testületi döntés alapján indított ajándékozással szerezte meg az önkormányzat a terület rendben tartása, kaszálása, parlagfűmentesítése érdekében.

A magántulajdonban lévő 194 db kertek döntő többségét a tulajdonosok rendszeresen művelik, némelyikben állatot is tartanak. Többek között a kertbarátkörnek is ez az egyik bázis területe.

Az ivóvizet a kerttulajdonosok vezették be, mivel a kutakban lévő víz nem ivóvíz minőségű. A kiskertekben egyéb közszolgáltatás (villamosenergia, csatorna, földgáz, szemétszállítás) nem működik.

A területen jellemzően építési engedély nélkül felépített túlnyomórészt kőből, fából, illetve téglából épített „házak” találhatóak. hogy a terület nem lakóövezet. Kertművelésre igen, de lakhatásra az adott körülmények (gyár közelsége, magas talajvízszint, visszatérő források, vízfolyások stb.) és a szükséges feltételek hiánya miatt nem alkalmas.

Megtiltani nem tudjuk a településszintű bejelentkezést. Több generációs helyi múltra visszatekintő, főként roma családok lakják. Az itt élők a közszolgáltatásokhoz közösségi közlekedéshez, és az egészségügyi alapellátáshoz a belterületen lakókkal azonos eséllyel férnek hozzá. A településen kettő felnőtt háziorvosi praxis működik, melyből az itt élő lakcím nélküli lakosok az területi ellátási kötelezettséggel az 1. számú felnőtt háziorvosi körzethez tartoznak az önkormányzati rendelet értelmében.

b) a telepen/szegregátumokban élők száma, társadalmi problémák szempontjából főbb jellemzői (pl. életkori megoszlás, foglalkoztatottsági helyzet, segélyezetttek, hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek aránya stb.)

Az itt élő családokra jellemző a több generációs lét, az alacsony iskolai végzettség és település egyéb részeihez képest alacsonyabb foglalkoztatási arány, jellemzően segélyekből, vagy alkalmi munkákból élnek. Ezen a területen kiskorú gyermek nem él.

c) a szegregációval veszélyeztetett területek, a lakosság területi átrendeződésének folyamatai.

Önkormányzatunk évek óta szociális támogatásban részesíti az itt élő lakosokat, lakhatási problémájuk a külterületi elhelyezkedés - közművesítés hiánya - miatt önerőből történő megoldásra vár.

3.6 Egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

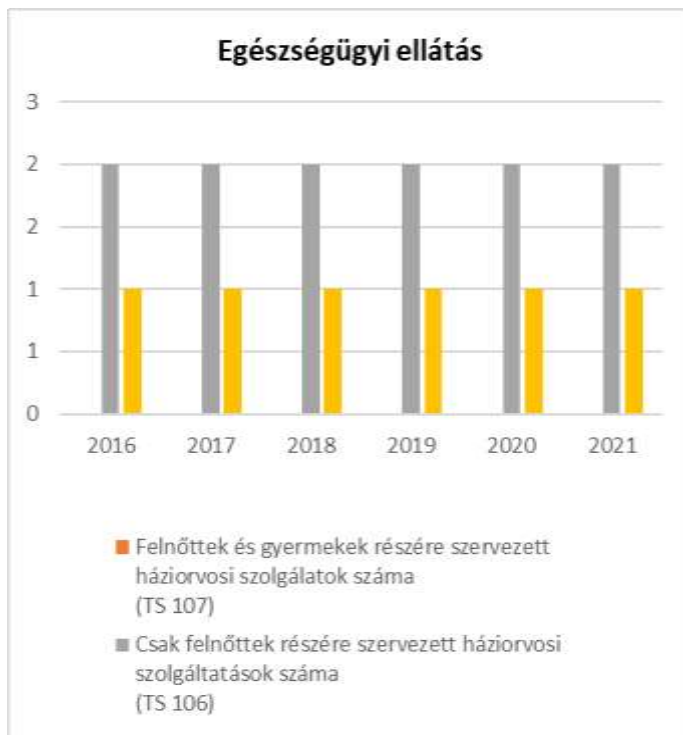
a) az egészségügyi alapszolgáltatásokhoz, szakellátáshoz való hozzáférés

E fejezet jogszabályi környezetét az alábbiakban foglaljuk össze. Elsőként kiemeljük az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvényt, mely előírja, hogy a települési önkormányzat az egészségügyi alapellátás körében gondoskodik:

- a háziorvosi, házi gyermekorvosi ellátásról,
- a fogorvosi alapellátásról,
- az alapellátáshoz kapcsolódó ügyeleti ellátásról, (2023. szeptemberétől az OMSZ)
- a védőnői ellátásról 2023. június 30-ig azonban az iskolavédőnő helyzete a jogszabályok szerint nem egyértelmű, jelenleg önkormányzati feladat maradt. A területi védőnők a jogszabályváltozás következtében 2023. július 1-től az Országos Kórházi Főigazgatóság egészségügyi szolgálati jogviszonyban foglalkoztatott dolgozói

3.6.1. számú táblázat – Egészségügyi ellátás						
Év	Felnőttek és gyermekek részére szervezett háziorvosi szolgáltatások száma (TS 107)	Csak felnőttek részére szervezett háziorvosi szolgáltatások száma (TS 106)	A házi gyermekorvosok által ellátott szolgálatok száma (TS 108)	Gyógyszertárak és fiókgyógyszertárak száma (TS 110)	Közgyógyellátási igazolvánnyal rendelkezők száma (alanyi és normatív alapon kiadott) (TS 133)	Ápolási díj, alanyi jogon: támogatásban részesítettek évi átlagos száma (TS 135)
	db	db	db	db	Fő	Fő
2016	0	2	1	1	n.a.	n.a.
2017	0	2	1	1	45	15,67
2018	0	2	1	1	78	11,15
2019	0	2	1	1	79	3,42
2020	0	2	1	1	77	3,12
2021	0	2	1	1	65	4,00

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Pétfürdőn az egészségügyi alapellátásba tartozó ellátások – kivétel az ügyeleti ellátás – egy épületben valósul meg. Az orvosi rendelő minden igényt kielégítően segíti mind az orvosok, mind a betegek igényeit. A háziorvosi rendelőbe 2016-ban beteghívó rendszer került beszerelésre az önkormányzat jóvoltából, mely nagy segítséget jelentett az orvosok számára, a rendelés átláthatóbb és rendezettebb lett. A két háziorvos párhuzamosan két munkaállomáson végzi a betegellátást. A felnőtt orvosi rendelőben a tisztító falfestést, nyílászáró ablakok karbantartását, szúnyogháló felhelyezését az önkormányzat elvégezte. A rendelőben végezhető vérvétel nagy segítséget jelent a betegek számára. Heti egy alkalommal 10 főt tudnak fogadni a laborvizsgálatok számának korlátozása miatt.

A gyermekorvosi rendelő ellátottsága kiváló. Az önkormányzat évről évre biztosítja a költségvetésében a rendelő berendezési tárgyainak, szükséges eszközöknek a cseréjét. Az év folyamán rendszeres iskolai- és óvodai egészségi munka folyik. 2019 óta – nyugdíjazás folytán – a működési engedély az önkormányzat nevére szól. A házi gyermekorvosi praxis tartósan betöltetlen, melyben az ellátást az önkormányzat helyettesítéssel látja el, a folyamatos hirdetés ellenére – az orvos szakmában is jelenlévő kiöregedés és a fiatalok elvándorlása miatt – nem sikerül a praxist betölteni. Egyelőre a helyettesítés heti 11 órában biztosított.

A fogászati alapellátás helyzetéről elmondható, hogy bár Pétfürdő lakossága az évek során folyamatosan csökken, ennek ellenére a fogászati kezelésekre járók száma nem változott szignifikánsan, sőt kicsit emelkedett.

Pétfürdő Nagyközség Önkormányzatának Képviselő-testülete az alapellátáshoz kapcsolódó ügyeleti ellátást Várpalota Kistérség Többcélú Társulással kötött megállapodás alapján látta el. 2023. szeptember 1-től Veszprém megye is bekerült a központi ellátott – OMSZ- ügyeleti ellátásba. Az Önkormányzat a költségvetésében az ügyelet finanszírozását minden évben biztosította. A település rendelkezik gyógyszerzárral.

Központi orvosi és gyógyszerzárral ügyelet, szakorvosi rendelő Várpalotán, kórházi ellátás Veszprémben vehető igénybe.

b) prevenció és szűrőprogramokhoz (pl. népegészségügyi, koragyermekkorai kötelező szűrésekhez) való hozzáférés

A népegészségügyi, koragyermekkorai kötelező szűrésekhez való hozzáférés a lakosság számára biztosított. A vizsgált időszakban az élet- és vagyónbiztonságot veszélyeztető tömeges megbetegedést okozó SARS-CoV-2 koronavírus-világjárvány következménye miatt kihirdetett veszélyhelyzet időszakában elrendelt korlátozások kivételével az egészségmegőrző programok (felvilágosítás, tanácsadás, különböző előadások, stb.) és szűrővizsgálatok (szűrőkamion biztosítása, mozgó ernyőkészítés, alapítványi önálló szervezésű, továbbá egyes rendezvényekhez kapcsolt különböző típusú szűrővizsgálatok) éves rendszerességgel kerültek megszervezésre. A település teljesskörű lakosságának, egyúttal a mélyszegénységben élők és roma nemzetiségű emberek részvételére, felzárkóztatásukra a lehetőség biztosítva volt. A szervezők a programokról és a szűrések lehetőségéről a média minden szegmensében tájékoztatást nyújtottak.

c) fejlesztő és rehabilitációs ellátáshoz való hozzáférés:

A Pétfürdői Gondozási Központban, pszichológus, szakember, a Panelkuckó Napköziothonos Óvoda gyógypedagógus révén biztosít egyéni és csoportos fejlesztő foglalkozásokat a pétfürdői óvodások és általános iskolások részre, az intézményvezetőkkel és a szülőkkel történő konzultáció és egyeztetés alapján. Ezen kívül mind az óvodában, mind pedig az általános iskola alsótagozatában alkalmazott pedagógusok között többen rendelkeznek olyan speciális szakképesítéssel, amely a gyermekek fejlesztésére és mozgáskoordinációjának javítására irányul, ezt a módszert a mindennapokban rendszeresen alkalmazzák.

d) közétkeztetésben az egészséges táplálkozás szempontjainak megjelenése

Pétfürdő Nagyközség Önkormányzata biztosította közétkeztetés keretében nagy hangsúlyt fektet az egészséges táplálkozás szempontjainak megjelenése vonatkozásában. A szolgáltató a jogszabályi feltételeknek megfelelően állítja össze az étlapot mind gyermekekre és az idősekre tekintettel. Mivel rendelkezik dietetikus alkalmazottal, az ételallergiára, intoleranciára is vállal megoldást.

e) sportprogramokhoz való hozzáférés

Pétfürdőn egészségmegőrzés céljából, az alábbi fejlesztő és mozgás lehetőségek biztosítottak a lakosság számára szervezett keretek között:

A PMTE keretein belül futballedzések 7 éves kortól 19 éves korig a sportegyesület keretein belül, közel nyolcvan gyermekkel foglalkoznak U7, U9 és U11, U13, U16, U19-es korcsoportokban. Felnőtt futball a PMTE keretén belül történik. A PMTE a megye első osztályában szerepel.

Ezen kívül a PMTE tekeszakosztálya az MB1 nyugati csoportjában szerepel. Továbbá a PMTE keretein belül a Sakkcsapat a megyei 1. osztályú bajnokságban vesz részt.

f) személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

A szociálisan rászorultak részére a személyes gondoskodást az állam, valamint az önkormányzatok biztosítják. A települési önkormányzatok a szociális szolgáltatásokat társulás útján is biztosíthatják. A Szt. értelmében a személyes gondoskodás magában foglalja a szociális alapszolgáltatásokat és szakosított ellátásokat. A szociális alapszolgáltatások közül Pétfürdőn elérhető a szociális étkeztetés, a támogató szolgáltatás, családsegítés, házi segítségnyújtás, jelzőrendszeres segítségnyújtás, az időskorúak nappali ellátása, és a fogyatékkal élő személyek ellátása. Hajléktalan

személyek ellátása a településen nem megoldott, de lakhatásuk Várpalotán a Hajléktalan Szállón biztosított.

Az Önkormányzat a Szocvtv. szerinti nappali szolgáltatást Idősek Klubja igénybevételével Berhida Város Önkormányzatával, Bóbita-ház igénybevételével Várpalota Kistérség Többcélú Társulásával, szerinti támogató szolgáltatást a Magyar Vöröskereszt Veszprém Megyei Szervezetével kötött megállapodás keretében biztosítja.

A támogató szolgáltatás célja a fogyatékkal élő személyek lakókörnyezetben történő ellátása, elsősorban a lakáson kívüli közszolgáltatások elérésének segítése, valamint életvitelük önállóságának megőrzése mellett a lakáson belüli speciális segítségnyújtás biztosítása révén.

A szociális igazgatásról és a szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (továbbiakban: Szt.) 59. § és 62. §-a alapján a szociális alapszolgáltatások keretein belül szociális étkeztetés alapszolgáltatást nyújtja az önkormányzat a pénzbeli és természetbeni ellátások rendszeréről, valamint a személyes gondoskodást nyújtó szociális és gyermekjóléti ellátások szabályozásáról szóló 3/2015.(II.27.) önkormányzati rendelete alapján Pétfürdő Nagyközségben.

A szolgáltatás feladata, hogy a napi egyszeri meleg ételmezőt biztosítsa az önkormányzat azon szociálisan rászorultaknak, akik önmaguk és más eltartottjaik részére ezt nem tudják biztosítani koruk, egészségi állapotuk, fogyatékoságuk, pszichiátriai betegségeik, szenvedélybetegségeik vagy hajléktalanságuk miatt.

A szolgáltatás célja, hogy településünkön ne legyen ellátatlan személy, illetve minden rászoruló a jogszabályoknak és a helyi rendeletben szabályozott módon megfelelő minőségű ellátást kapjon. Ezt az ellátást minden szociális, illetve egészségügyi szempontból rászoruló számára lehetővé tesszük, a térítési díjak megállapítása a hatályos jogszabályon alapul.

Az alapszolgáltatási forma célja a helyi lakosság egészségügyi, mentális, fizikai vagy egyéb szociális rászorultságából adódó hátrányainak enyhítése. Az önkormányzat az ellátást igénybe vevők részére a napi egyszeri meleg étkeztetés biztosításával az életminőség javítását, a rászoruló lakosság egészségügyi és fizikai állapotának szinten tartását és romlásának megelőzését szeretné elérni. Igény esetén a meleg ebéd házhoz szállításáról gondoskodik az önkormányzat, valamint a térítési díjak beszedéséről. További cél a település lakosságmegtartó erejének növelése szociális szolgáltatások körének bővítésével.

Az Önkormányzat házi segítségnyújtás keretében azokról az időskorú személyekről gondoskodik, akik otthonukban önmaguk ellátására saját erőből nem képesek és róluk nem gondoskodnak. Azokról a pszichiátriai betegekről, fogyatékkal élő személyekről, valamint szenvedélybetegekről, akik állapotukból adódóan az önálló életvitellel kapcsolatos feladataik ellátásában segítséget igényelnek, de egyébként önmaguk ellátására képesek, valamint azokról az egészségi állapotuk miatt rászoruló személyekről, akik ezt az ellátási formát igénylik.

Család – és gyermekjóléti szolgálat célja, feladatai:

- a gyermek testi, értelmi, érzelmi és erkölcsi fejlődésének, jólétének, a családban történő nevelésének elősegítése, a veszélyeztetettség megelőzése és a kialakult veszélyeztetettség megszüntetése
- a szociális és mentális problémák esetén a helyi szükségletek szerint kialakított, a szociális munka eszközeinek és módszereinek alkalmazásával, az életvezetési nehézségek elhárításának és feloldásának, továbbá a helyi szociális szükségletek feltárásának és megoldásának elősegítése

- az intézmény ellátási területén a település teljes lakossága részére, a személyes gondoskodást nyújtó ellátásbiztosítása.

Az ellátást igénybe vevővel, hozzátartozójával, családjával, vagy törvényes képviselőjével a család- és gyermekjóléti szolgálat munkatársai kapcsolatot tartanak. A kapcsolattartás rendszeressége a hozott probléma alapján lehet: eseti, egyszeri, folyamatos családgondozás.

Ennek módja:

- személyes kapcsolattartás, amely vagy az intézményben, vagy a kliens lakásán történik
- telefon igénybevételeivel
- írásban, levélbeli megkeresés útján
- a gyermek családban történő nevelkedésének elősegítése, a gyermek veszélyeztetettségének megelőzése érdekében, a gyermek igényeinek és szükségleteinek megfelelő önálló egyéni és csoportos speciális szolgáltatásokat, programokat is nyújt
- a gyermekvédelmi gondoskodás keretébe tartozó hatósági intézkedésekhez kapcsolódó, a gyermekek védelmére irányuló tevékenységet lát el, amelynek keretében javaslatot tesz a gyámhivatal részére a gyermek:
 - védelembe vételére,
 - megelőző pártfogására,
 - ideiglenes hatályú elhelyezésére,
 - nevelésbe vételére,
 - családba fogadására,
 - harmadik személynél történő elhelyezésének kezdeményezésére,
 - családba fogadó gyám kirendelésére,
 - tankötelezettsége teljesítésének előmozdítására,
 - gondozási helyének megváltoztatására,
 - gyermek után járó családi pótlék természetbeni formában történő nyújtására.
- a gyermekek, családok segítése érdekében veszélyeztetettséget és krízishelyzetet észlelő jelzőrendszert működtet, koordinál

g) drogprevenációs szolgáltatások;

Drogprevenációs tevékenységet elsősorban a Várpalotai Rendőrkapitányság lát el a településen. A kapitányság rendszeresen tart előadásokat az általános iskolások – és szüleik- részére bűnmegelőzési, kábítószerfogyasztási témákban. Az általános iskola ifjúságvédelmi felelőse szintén rendszeresen foglalkozik a felső tagozatos diákokkal prevenációs célú beszélgetések keretében.

h) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor;

Nincs róla tudomásunk.

i) előnyben részesítési (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások) a szociális és az egészségügyi ellátórendszer keretein belül.

A hátrányos helyzetű esélyegyenlőségi célcsoportokat célzó ellátások alapvetően pozitív intézkedésekkel segítik a rászorulókat. Az Önkormányzat, illetve a szolgáltató intézmények a pozitív megkülönböztetést szükség esetén az eljárások, illetve a szolgáltatások nyújtása során érvényesítik annak érdekében, hogy a leghátrányosabb helyzetben lévőket kompenzálja, esélyegyenlőségüket biztosítsa.

A 2016. január 1-jétől bevezetett szünidei gyermekétkeztetés keretében az Önkormányzat a szülő, törvényes képviselő kérelmére a déli meleg főétkezést a hátrányos helyzetű gyermek és a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő, halmozottan hátrányos helyzetű gyermek részére

ingyenesen köteles biztosítani, melyet Önkormányzatunk az étel elvitelével biztosít. A szünidei gyermekétkeztetést a bölcsődei ellátásban, óvodai nevelésben részesülő gyermekek számára a bölcsőde és az óvoda zárva tartásának időtartama alatt valamennyi munkanapon, a tanulói jogviszonyban álló gyermekek számára a nyári szünetben minimum 43 munkanapon, az őszi, téli és tavaszi szünetben a tanév rendjéhez igazodóan szünetenként az adott tanítási szünet időtartamára eső valamennyi munkanapon köteles megszervezni.

3.6.2. Népkonyha	
Év	Népkonyhán kiosztott ételadagok száma (db)
2016	n.a.
2017	n.a.
2018	n.a.
2019	n.a.
2020	n.a.
2021	n.a.

Forrás: Önkormányzati adat

Pétfürdőn népkonyha nem működik.

3.7 Közösségi viszonyok, helyi közélet bemutatása

A közösségi élet színterei sokrétűek, ilyenek a lakóközösségek, a munkahelyek, önkormányzati intézmények, a templom, a civil szervezetek.

A Pétfürdői Közösségi Ház és Könyvtár közművelődési tevékenységének statisztikai mutatói:

Az intézmény látogatói létszáma 2022-ben: 29 597 fő volt.

A könyvtárba beiratkozott olvasók száma 2022-ben: 391 fő volt.

A könyvtárhasználók száma a tárgyévben: 4 257

A Közösségi Házban 2023-ban működő felnőtteknek szervezett rendszeres szakkörök, foglalkozások:

- Foltvarró klub
- Kézműves szakkör
- Napfény Női Kar
- Muskátli Táncegyüttes
- Háromnegyed óra Helytörténet
- Kondicionáló torna
- Nycol és csapata
- Senior örömtánc

- Sortánc-klub
- Péti Nyugdíjas Klub
- Nemezeli szakkör (NMI támogatásával)
- Gyertyaöntő szakkör (NMI támogatásával)
- Makramé szakkör (NMI támogatásával)
- Gyöngyfüző szakkör (NMI támogatásával)

A Községi Házban 2023-ban édesanyáknak, édesapáknak és gyermekeiknek szervezett rendszeres foglalkozások_

- Kangatréning
- Kerekítő foglalkozások

A Községi Házban 2023-ban működő gyermekeknek, fiataloknak szervezett rendszeres szakkörök, foglalkozások:

- Dance Action SE
- Evermore Mazsorett Együttes
- Rock and roll csoport
- Taekwondo

A rendezvények az éves települési rendezvény- és eseménynaptárban felsoroltak szerint történnek. A fentiekből megállapítható, hogy Pétfürdőn a közösségi élet színtere a Községi Ház és Könyvtár, melynek működéséhez az önkormányzat minden segítséget megad.

A Községi Ház és Könyvtár tervei az elkövetkező 5 évre:

Hagyományápolás, hagyományteremtés

Fontos és megőrzendő értéknek tartják a pétfürdőiek közösségei által teremtett, kialakított ünnepek továbbvitelét, gazdagítását. Ilyenek többek között a Péti Pogácsafesztivál, az érvényes és eredményes népszavazás évfordulóján tartott ünnepség, a megemlékezés az 1944. június és július 14-ei péti szőnyegbombázásról, a Péti Nyár rendezvénysorozata, a Függetlenség Napja, az adventi gyertyagyújtások, az Adventi koncert, a Falukarácsony.

Az elmúlt időszakban e témakörben a bezártság ellenére is tudtak eredményeket elérni. Például az elmúlt években jó néhány alkalommal rendeztek nagy sikerű helytörténeti túrákat a családok számára.

Több helytörténeti témájú kisfilmet készítettek, amelyeket aztán a közösségi médiában is közkinccsé tettek: az érdeklődők a Pétfürdő anno és most, a Pét templomai és a Péti fürdő emlékezete című összeállításokat láthatták. Az önkormányzat finanszírozásában megjelent Tóth Sándor: Pétfürdő évszázadai című helytörténeti alkotása, pályázati támogatásból születhetett meg a Péti Pogácsás Könyv. Idén pedig a költségvetésükben a képviselő-testület keretet biztosított az intézmény megnyitásának 40. évfordulója alkalmából egy kiadvány elkészítésére.

- pályázati lehetőségek felkutatásával szeretnék megjelentetni Ury János – volt pétfürdői lakos - kéziratban pihenő több száz oldalas helytörténeti művét

- 2024-től évente Falukönyv, Falukalendárium megjelentetése

- Településrész-történeti kisokosok készítése

- Helytörténeti foglalkozások, vetélkedők szervezése általános iskolásoknak, felnőtteknek, családoknak, közösségeknek – a település jeles napjaihoz kapcsolódva
- Helytörténeti sorozat a helyi újságban – egy fotó - egy sztori
- Védnökség vállalása egy-egy megőrzésre méltó épület, terület, növény felett – történetének, értékének bemutatása
- Beszélgetés-sorozat régi pétfürdőiekkel – rögzítése, közzététele internetes felületeken
- További helytörténeti kisfilmek készítése, közzététele internetes felületeken – tervben: A péti malmok, A Stefanovics család, A Hollós vendéglő, A Péti víz-patak
- Rendhagyó történelemórák 7-8. osztályosoknak – az intézmény helytörténeti gyűjteményében bújárkodva
- Kapcsolatfelvétel a Vegyészeti Múzeummal – sok, egykor Pétfürdőn tevékenykedő szakember hagyatékának, visszaemlékezésének őrzői – anyagaik kölcsönkérése tematikus kiállításokhoz, tárlatokhoz
- Kapcsolatfelvétel a Laczkó Dezső Múzeummal – az ehhez a földrajzi területhez köthető régészeti anyagok megismerése, esetleges tematikus kiállításokon történő bemutatásuk céljából
- Az intézmény helytörténeti gyűjteményének digitalizált változatát szabadon felhasználhatóvá kell tenni
- A generációk közötti tudásátadás erősítése – multidéző délutánok

Témák: a péti iskolások élete anno, a belső gyártelep mindennapjai '45 előtt, templomi ünnepek, strandavatás, a telepes falu srácai és lányai, a '45 előtti Pétfürdő karakteres személyiségei stb.

- A fotótár gazdagítása – családi fotók gyűjtése, digitalizálása, amelyeken Pétfürdő jellegzetes környezete is látszik, vagy amelyek a település ünnepein, rendezvényein készültek

A kulturális esélyegyenlőtlenségek csökkentése

Kiemelt feladatunknak kell tekintenünk a kulturálisan hátrányos helyzetű társadalmi csoportok esélyhátrányának mérséklését és a kulturális szegénység elleni küzdelmet.

Az esélyegyenlőség biztosítása szempontjából általánosságban külön figyelmet igénylő csoportok: a kisgyermekes családok, a gyermeküket egyedül nevelők, a fiatalok, a nők, az időskorúak, a munkanélküliek, a mélyszegénységben élők, a szegregált (telepszerű) környezetben élők, a fogyatékkal élők, a romák, a különböző szubkultúrák tagjai.

Tervek, amelyeket kiegészítenek majd a lakosság csoportjaitól érkező igényekkel:

Érzékenyítés /Az érzékenyítés alapja a megismerés/

- Mindenki számára nyitott érzékenyítő programok a Vakok és Gyengénlátók Veszprém Megyei Egyesületével együttműködve
- Paralimpikonok élménybeszámolója

- Mindenki számára nyitott érzékenyítő programok a térség mozgássérült egyesületeivel együttműködve
- Mentálhigiénés beszélgetések, interaktív kiscsoportos foglalkozások további szervezése
- Prevenációs programok, események szervezése minden korosztálynak
- Hátránykompenzáló ingyenes közösségi programok szervezése
- Pályázatok felkutatásával – ingyenes tanfolyamok, továbbképzések szervezése hátrányos helyzetűeknek
- Újabb klubok, szakkörök életre hívása, amelyekben hátrányos helyzetű csoportokból is vannak tagok – az elfogadás, az együttműködés segítése
- Pétfürdő jellegzetes, elkülönült településrészeire kivinni közösségi akciókat, ingyenes családi programokat
- Évente ismétlődő kulturális program valamelyik jeles napunkhoz kapcsolva: Bemutatkoznak a Kolping iskola diákjai
- Itthon otthon vagyunk – jövőműhelyes beszélgetés-sorozat elindítása, mentorálása
- Hétköznapi praktikák programsorozat folytatása, kinyitása a fiatal anyukák után a település egésze felé
- Évenként megrendezésre kerülő Péti Civil Nap

A kreativitás, az öntevékenység, az alkalmazkodóképesség fejlesztése

A közművelődési intézményhálózat kulcsszerepet játszik az egész életen át tartó tanulás, a lifelong-learning, az LLL területén a maga speciális eszközeivel és tudásbázisával. A kulturális ágazat alapvetése, hogy minden képzés tanulási folyamatban éri el a célját, de nem minden tanulás (kompetencia-változás) kell, hogy képzési keretek között valósuljon meg, hanem akár informális és nem-formális alkalmak során is megtörténhet ez. Ugyanakkor nem zárkoznak el a formális keretek között zajló képzések szervezésétől, befogadásától sem.

E témakörhöz köthető tervek:

- Tanulókörök szervezése – /önszerveződő kiscsoport, akik az általuk meghatározott témákról tanulnak, beszélgetnek, vitáznak/
- Népi kismesterségek napja, ebből kiindulva népi kézműves mesterségeket visszatanító programok, foglalkozások – pályázatok segítségével
- A kreatív ipar lehetőségei – péti fotósokkal indított fotósuli – felnőtteknek, gyerekeknek – internetes felülettel /tematikája már kidolgozásra került/
- A kreatív ipar lehetőségei – Tányérfenyő-projekt – agyagműves szakkör újra indítása: a cél pétfürdői, jellegzetes motívumok felhasználásával helyi értékeket reprezentáló ajándéktárgyak készítése /tematikája kidolgozva/ - mindkettő projekthez pályázati lehetőségek felkutatása

- Ez mind Pétfürdő – helytörténeti, ipartörténeti, társadalomtörténeti előadás-beszélgetés- sorozat
- A szépkorúak szabadegyetemének folytatása – a közösségekkel egyeztetett tematikával
- Nők szabadegyeteme – érdekvédelmi, egészségvédelmi foglalkozások, beszélgetések
- Környezetvédelmi, környezettudatos előadássorozat, interaktív programok – a Veszprém vármegyében e témakörökkel foglalkozó civil szervezetek bevonásával
- Nyelvtanfolyamok – angol, német - különböző szinteken, az igényeknek megfelelően
- Számítógépes tanfolyamok - pályázati lehetőségek felkutatásával – kismamáknak, nyugdíjasoknak, megváltozott munkaképességűeknek
- Természetismereti szakkör - célja: kimondottan a tájegységünkre jellemző növény - és állatvilág megismertetése, ha lehetséges megtekintése, védelmének, megőrzésének hangsúlyozásával
- A péti kincsei kiállítás-sorozat folytatása, rendszeressé tétele
- Családi históriák – fotók, dokumentumok bemutatása, kiállítása a mindennapok hőseiről - közösségi akció, közösségi gyűjtés előzi meg
- Rendszeres bemutatkozási lehetőség biztosítása a péti alkotó köröknek, valamint egyéneknek
- Formális továbbképzések lehetőségeinek felkutatása a területileg illetékes munkaügyi központ bevonásával – pályázati lehetőségek keresésével

Gyermek- és ifjúsági közművelődés

Tudjuk, hogy a számítógépek, a számítógépes hálózatok, az internet legnagyobb felhasználói és hasznélvezői a gyermekek és a fiatalok; ugyanakkor ezek az interaktivitás személytelenségét hordozó kínálatok erősítik legjobban elmagányosodásukat. A gyerekek, fiatalok szabadidős tevékenysége a passzív, magányos időtöltések felé tolódik el a fizikai aktivitásra épülő szabadidős sportolás és a közösségi kapcsolatteremtés rovására.

Ebből következik a gyermek- és ifjúsági közművelődés egyik legkomolyabb lehetősége, azt is állíthatjuk, kötelessége, hogy megszervezze azokat az alkalmakat, közösségeket, együttléteket, és kedvet is csináljon hozzá, ahol ismét a személyesség, a tudatos értékválasztás és a részvétel, az összetartozás élménye a meghatározó. Éppen ezért az intézmény eddigi gyakorlatában is kiemelten kezeltük a gyermek- és ifjúsági programokat.

Minden tanévben beavató színházi foglalkozásokat szerveznek alsó és felső tagozatos gyerekeknek. Rendkívüli, a hagyományostól eltérő, játékosabb, szórakoztatóbb történelem-, irodalomórákat, ének-zenefoglalkozásokat tartanak neves szakemberek bevonásával.

Komplex programjaik is őket, rajtuk keresztül a péti családokat szólítják meg: ilyen a Föld-víz világnapja, a Madarak és fák napja, az Érik a szőlő játszóház és táncház, a gyereknapi kavalkád, a húsvéti és karácsonyi játszóház. Évek óta történelem- kultúra- és szokásismereti napokat rendeznek egy-egy jeles történelmi személyiséghez vagy korszakhoz kapcsolódva. A Péti Nyár, a Falukarácsony is elsősorban róluk és nekik szól. Két jelentős megyei gyermekrendezvénynek évek óta szervezői, házigazdái: a gyermekszínjátzó- és a népdaléneklési találkozónak. Rajzversenyeiket, mesemondó-, szavalóversenyeiket, találkozóikat is azért szervezik, hogy

kulturális, közösségi és személyiségfejlesztő élmények megéléséhez segítsék hozzá őket. Mindezeket a programokat folytatjuk az elkövetkező 5 évben is.

Konkrét tervek, elképzelések:

- Főzőcskéző – főzési praktikák lányoknak, fiúknak – egy-egy étel közös elkészítése, megfalatozása
- Fabrikáló-farigcsáló klub – népi kismesterségek tanítása, tematikus foglalkozások
- Tanösvény túra és akadályverseny – ősszel - tavasszal
- Évente többször ismétlődő nyomozós, nyomkövetős játék a település jeles helyszíneinek bejárásával – Pétfürdő ünnepeihez kapcsolódva – teljesíthető egyénileg és csapatban is
- Rendszeres gyermektánchááz – anyával, apával
- Hazajárós nyári táborok a Közösségi Házban 2025-től
 - kreatív drámajáték tábor – egy esetleges későbbi színjátszó-körhöz kedvcsináló
 - kézműves – főzős tábor
 - helytörténeti tábor – projektszerű feldolgozással
- Találkozás önmagunkkal – önismereti klub – szakember irányításával
- Slam poetry délutánok - esték
- Helyi, környékbeli amatőr zenekarok koncertjei – preventív akciókkal összekötve
- Beszélgetős filmklub
- Társastánc-klub- játékos, szórakoztató illemtan-okítással egybekötve

Könyvtár

A pétfürdői könyvtár erősségei közé tartozik a jövő olvasóinak „elcsábítása”, amelyben igazi szövetségesei a tanítónénik, óvónénik. A péti ovisok, alsó tagozatos kisdiákok már szinte hazajárnak a könyvtárba. Az olvasóvá nevelés mellett nem feledkeznek meg a digitális alapkészségek és kompetenciák fejlesztéséről sem.

Könyvtárunk a gyerekek számára diavetítéseket, mesedélutánokat, színező klubot, Könyvbagoly klubot szervez. A kínálatot az elkövetkező 5 évben tematikus programsorozatokkal, komplex – jeles évfordulókhoz köthető – foglalkozásokkal kívánja bővíteni.

A felnőtt olvasók számára is több programot, akciót szerveztek, és terveznek megvalósítani a Közösségi Ház és Könyvtár kollégái, amelyeknek keretében a kortárs magyar írók műveit népszerűsítik. A könyvtárosok évek óta bensőséges hangulatú író-olvasó találkozókat rendeztek, rendeznek az iskolások és a felnőttek számára is. Az elkövetkező ciklusban a gyermekek mellett az idősebbeknek is szeretnének könyvklubot, beszélgetős-kézimunkázó relaxációs alkalmakat, olvasós-filmklubot életre hívni. Ez utóbbinak a lényege, hogy olvassunk el egy művet, aztán

nézzük meg a filmfeldolgozását, és cseréljük ki tapasztalatainkat, véleményünket a látottakkal-olvasottakkal kapcsolatban.

A civil szervezetek aktívak, sokszínű tevékenységeikkel a település fejlődéséhez nagyban hozzájárulnak. Az Önkormányzat a költségvetésében biztosított civil szervezetek pályázati lehetőségével, rendszeres tájékoztatással és folyamatos párbeszéd fenntartásával segíti munkájukat. Számos civil szervezet önkéntes munkájával és adományok közvetítésével enyhíti a hátrányos helyzetű családok mindennapjait. A szolidaritás és felelősség mind a magánemberekben, mind a településen működő gazdasági szervezetekben jelen van. Ez a jelenség karácsony közeledtével erősödik fel, december hónapban jóval magasabb az ajándékozás készítése.

a) közösségi élet szinterei, fórumai;

3.7.1. számú táblázat - Intézményi ellátottság (2019)			
Tornateremmel, tornaszobával ellátott köznevelési intézmények száma (intézmény székhelye szerint) (TS 102)	Sportcsarnok, sportpálya léte (TS 103)	A települési könyvtárak kikölcsönzött egységeinek száma (TS 104)	Közművelődési intézmények száma (TS 105)
db	van/nincs	db	db
3	igen	12 436	1

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Lakossági tájékoztatás

A lakosság tájékoztatása az önkormányzat részéről a helyi médián keresztül történik, több csatornán keresztül, figyelembe véve a lakosság egyes csoportjainak jellemzőit, igényeit:

- helyi újság Pétfürdői Krónika,
- Pétfürdői Községi TV
- hirdetések,
- plakátok,
- Internet által (www.petfurdo.hu, facebook oldal,).

Az önkormányzat a www.petfurdo.hu domain név alatt üzemelteti a helyi honlapját, melyen az aktuális híreken túl részletes információt találunk az önkormányzat működéséről.

A lakosság közvetlen informálására is sor kerül bizonyos esetekben, amikor nyilvános fórumokon nyílik lehetőségük a tájékozódásra, illetve fejthetik ki véleményüket (például pályázatok, beruházások).

A településen nem működik kisebbségi önkormányzat. Az önkormányzat nem működtet olyan panaszkezelési eljárásokat, amelyek a településen a romák elleni diszkrimináció eseteinek feltárását és a jogsértések elszüntetése érdekében jótétet biztosítanak. Az önkormányzat kommunikációjában tudatosan fellép a helyi társadalom esetleges előítéletességével, cigányellenességével szemben. Az önkormányzat és intézményei ellen nem született a romákkal, vagy halmozottan hátrányos helyzetű gyermekekkel szembeni diszkrimináció miatt jogerős elmarasztaló bírósági ítélet vagy hatósági határozat.

A közpolitika helyi képviselői, döntéshozói megnyilvánulásaikkal elősegítik a kisebbségeket védő alkotmányos értékek érvényesülését és a társadalmi szolidaritást, ösztönzik a többség és a hátrányos helyzetűek közötti hatékony együttműködést. A helyi sajtótermékekben, egyéb médiákban megjelenő cikkek megfelelnek az előítélet-mentességgel kapcsolatos elvárásoknak.

3.8 A roma nemzetiségi önkormányzat célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége, partnersége a települési önkormányzattal

A kérdés nem releváns, roma kisebbségi Önkormányzat nem működik a településen.

3.9 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Nem regisztrált munkanélküliek nyilvántartásba vétele.	Pétfürdő honlapjára, facebook oldalára tájékoztató anyagok feltöltése, a település hirdetőtábláin szórólapok elhelyezése.
Egészségügyi problémák a lakosság körében	Egészségügyi vizsgálatok, prevenciók szűrővizsgálatok népszerűsítése

4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység

4.1 A gyermekek helyzetének általános jellemzői gyermekek száma, aránya, életkori megoszlása, demográfiai trendek

A Magyar Országgyűlés 1991. évi LXIV. törvényében kihirdette a Gyermekek Jogairól szóló ENSZ Egyezményt, majd elfogadta a 47/2007. (V. 31.) sz. határozatával a „Legyen Jobb a Gyermekeknek!” Nemzeti Stratégiát 2007-2032. A Nemzeti Stratégia tekintettel van arra, hogy a gyermekvállalás az egész társadalom számára érték, a gyermek felnevelése olyan költségeket és áldozatvállalást jelent, amely anyagi és erkölcsi elismerést érdemel. Kiemeli továbbá, hogy a gyermek különleges védelmet élvez, amelynek érdekében minden eszközzel biztosítani kell a gyermek jogát olyan életszínvonalhoz, amely lehetővé teszi a testi, szellemi, lelki, erkölcsi és társadalmi fejlődését. A Nemzeti Stratégia elismeri, hogy az eltérő helyzetű társadalmi csoportok, valamint a különböző generációk közötti szolidaritás nélkülözhetetlen a gyermekek jövőjének biztosításában. A dokumentum fő célja a gyermekszegénység csökkentése, a gyermekek esélyeinek javítása.

Már születésünk s talán fogantatásunk pillanatától esélyegyenlőtlenség állhat fenn, hiszen nem mindegy, hogy milyen családba születünk, hazánk keleti vagy nyugati térségében, tanyán, kis vagy nagy településen, kisvárosban, avagy nagyvárosban. Az esélyegyenlőségre ebben a helyzetben is törekedni kell, tehát a cél az, hogy mindenki egyenlő eséllyel jusson az ellátásokhoz, rendelkezzen a kellő információval, tisztában legyen vele, hol érdeklődhet, tudja, milyen ellátások illetik meg, van-e választási lehetősége. Az ellátásokat hol igényelheti és az igénylésnek mi a módja. Az utóbbi években született szociális vonatkozású jogszabályokban megvalósult a jogalkotó azon törekvése, hogy az irányelveknek megfelelő, az egyenlő esélyeket biztosító jogszabályok születhessenek.

Az Alaptörvény XVI. cikk (1) bekezdése kimondja továbbá, hogy „Minden gyermeknek joga van a megfelelő testi, szellemi és erkölcsi fejlődéséhez szükséges védelemhez és gondoskodáshoz.”

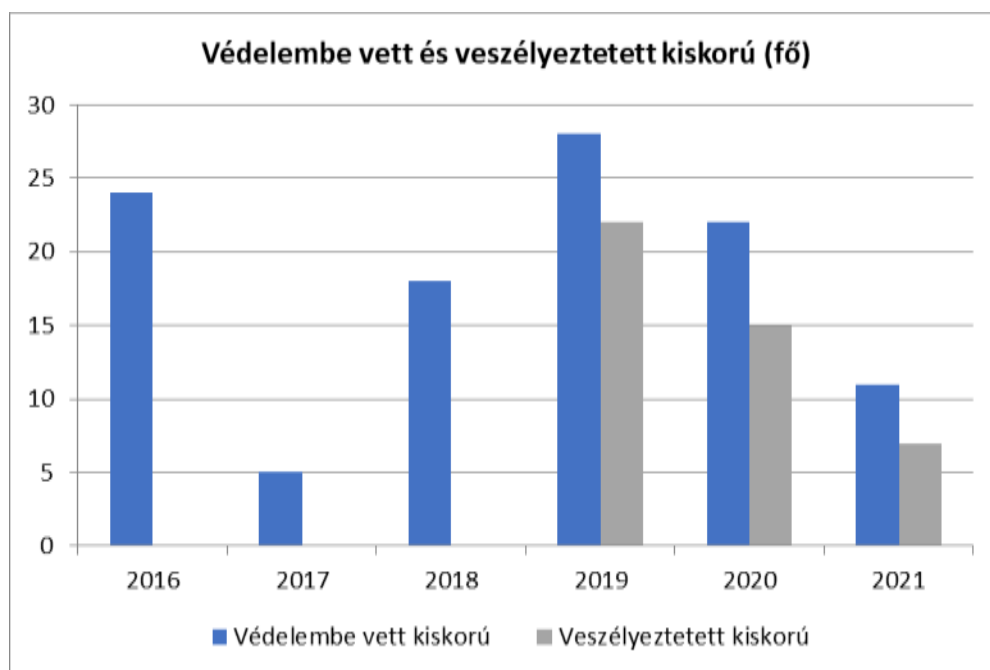
4.1. számú táblázat - Gyermekkorú népesség összetétele nemek és korcsoportok szerint (2.számú táblázatból)					
Korcsoport	Fő			Az állandó népességből a megfelelő korcsoportú nők és férfiak aránya (%)	
	Férfiak	Nők	Összesen (TS 003)	Férfiak (TS 005)	Nők (TS 007)
	Fő	Fő	Fő	%	%
Állandó népesség száma (férfiak TS 004, nők TS 006)	2 232	2 484	4716	47,33%	52,67%
0-2 évesek (összes száma TS 008, aránya TS 009)			118	2,50%	
0-14 éves (férfiak TS 010, aránya TS 011; nők TS 012, aránya TS 013)	332	342	674	7,04%	7,25%
15-17 éves (férfiak TS 014, aránya TS 015; nők TS 016, aránya TS 017)	67	76	143	1,42%	1,61%

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Az állandó népesség számához képest a 0-14 éves és a 15-17 éves korosztály aránya nagyon alacsony, a lakosság körülbelül 9%-át teszi ki. A településre az előregedő lakosságszerkezet jellemző.

- a) veszélyeztetett és védelembe vett, hátrányos helyzetű, illetve halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek, valamint fogyatékkal élő gyermekek jellemzői, egészségügyi, szociális, lakhatási helyzete;

4.1.1. számú táblázat - Védelembe vett és veszélyeztetett kiskorú gyermekek		
Év	Védelembe vett kiskorú gyermekek száma (TS 116)	Veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma (TS 115)
	Fő	Fő
2016	24	n.a.
2017	5	n.a.
2018	18	n.a.
2019	28	22
2020	22	15
2021	11	7

A 4.1.1. számú táblázatból megállapítható, hogy a védelembe vett kiskorú gyermekek száma a vizsgált időszakban 24 főről 11 főre csökkent, míg a veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma is jelentősen lecsökkent. A 2016-2018-as évben a veszélyeztetett kiskorúakra vonatkozóan a TeIR rendszer adatot nem tartalmaz.

Veszélyeztetettség: olyan – a gyermek vagy más személy által tanúsított – magatartás, mulasztás vagy körülmény következtében kialakult állapot, amely a gyermek testi, értelmi, érzelmi vagy erkölcsi fejlődését gátolja vagy akadályozza.

A veszélyeztető kategóriákban változatlanul vezető tényező az anyagi veszélyeztetettség, amely magába foglalja a súlyos nélkülözést. A gyermekek elégtelen mennyiségű és minőségű táplálását, a zsúfolt, gyakran fűtés és áram nélküli lakókörülményeket, a gyermek fejlődéséhez, tanulásához szükséges tárgyi eszközök, játékok hiányát, a szabadidő eltöltésének egysíkúságát, a kielégítő gyermekkorhoz szükséges kiadások visszaszorulását jelenti a súlyos nélkülözés.

A jövedelmi szegénység stresszt jelent a családok számára, ami gyakran a szülők párkapcsolati konfliktusával, esetleg válásával jár, valamint az időszakosan megjelenő szülői elhanyagolást, a gyermekkel szembeni rossz bánásmód epizodikus kríziseit, majd tartósan destruktív megküzdési stratégiákat eredményezhet.

A jogszabálynak megfelelően, a veszélyeztetettség megelőzésére Gyermekjóléti Szolgálat észlelő- és jelzőrendszert működtet.

A Gyvt. rendelkezései szerint a jelzőrendszer része mindenki, aki magzati kortól 18 éves korig foglalkozik gyerekekkel, fiatalokkal, így:

- egészségügyi szolgáltatást nyújtók – védőnők, házi orvosok, házi gyermekorvosok
- személyes gondoskodást nyújtó szolgáltatók – családsegítő szolgálat
- közoktatási intézmények – nevelési-oktatási intézmény, pedagógiai szakszolgálat

- rendőrség
- ügyészség
- bíróság
- menekülteket befogadó állomás, átmeneti szállás
- társadalmi szervezetek, egyházak, alapítványok

A jelzőrendszer valamennyi tagjának kötelezettsége:

- jelzéssel élni a gyermek veszélyeztetettsége esetén a gyermekjóléti szolgálatnál,
- hatósági eljárást kezdeményezni a gyermek bántalmazása, súlyos elhanyagolása, egyéb súlyos veszélyeztető ok fennállása, illetve a gyermek önmaga által előidézett súlyos veszélyeztető magatartása esetén.

A családsegítő munkatársai a jelzőrendszer tagjaival szoros együttműködésben látják el szervezési, szolgáltatási és gondozási feladataikat.

A jelzést követően a családsegítő fölveszi a kapcsolatot az érintett felekkel. Környezet tanulmányt készít, feltérképezi a családot. A veszélyeztetettségnek megfelelően gondozásba veszi a gyermeket és a felnőttet, és segítséget nyújt számukra. Visszajelzési kötelezettségük révén tájékoztatást adnak a jelzéssel élő felé a tevékenységéről, megtett intézkedéseiről.

A Családsegítő Központ esetmenedzserei a hatósági intézkedést igénylő esetekben járnak el, mint például a védelembe vétel, nevelésbe vétel, utógondozás.

Védelembe vételre akkor is sor kerül, ha a gyermek veszélyeztetettségét alapellátással nem lehetett megszüntetni. A Gyvt. 68. § (1) bekezdése kimondja, hogy: *„Ha a szülő vagy más törvényes képviselő a gyermek veszélyeztetettségét az alapellátások önkéntes igénybevételével megszüntetni nem tudja, vagy nem akarja, de alaposan feltételezhető, hogy segítséggel a gyermek fejlődése a családi környezetben mégis biztosítható, a gyámhatóság a gyermeket védelembe veszi.”*

Ilyenkor a gyámhivatal a Központ munkatársát nevezi ki a veszélyeztetettség okának megszüntetése érdekében. Amennyiben a védelembe vétel sem vezet eredményre, akkor a gyámhivatal nevelésbe veszi a gyermeket. A Gyvt. 78. § (1) bekezdés aa) alpontja szerint a gyermek fejlődését családi környezete veszélyezteti, és veszélyeztetettségét az alapellátás keretében biztosított szolgáltatásokkal, valamint a védelembe vétellel nem lehetett megszüntetni, illetve attól eredmény nem várható, továbbá, ha a gyermek megfelelő gondozása a családján belül nem biztosítható.

Ha a családból való kiemelésre kerül sor, a gyermek szakellátásba (ennek keretében gyermekotthonba, nevelőszülőhöz vagy harmadik személynél) kerül. Az esetmenedzser feladata ekkor a kiemelt gyermek családjának alkalmassá tétele a gyermek visszafogadására.

Utógondozással történő családgondozás abban az esetben lehet, ha a gyermek előtte már nevelésbe vétel alatt állt. A család körülményei vagy a gyermek magatartása olyan jó irányban változott, hogy visszakerülhetett a családjába.

A Család- és Gyermekjóléti Központnak a feladatköre a Gyvt. 40/A. § -a szerint 2018. szeptember 1-től kibővül az iskolai és óvodai szociális segítő tevékenység bevezetésével. A Központnak 1000 gyerekenként 1 fő szociális munkást kell alkalmaznia. Az óvodai és iskolai szociális segítő

szolgáltatás a gyermek veszélyeztettségének megelőzése érdekében a szociális segítő munka eszközeivel támogatást nyújt a köznevelési intézménybe járó gyermeknek, a gyermek családjának és a köznevelési intézmény pedagógusainak. Az óvodai és iskolai szociális segítő egyéni, csoportos és közösségi szociális munkát végez, valamint gyermek- és ifjúságvédelmi feladatokat lát el, ugyanakkor nem veszi át a családsegítő, illetve az iskolai gyermek- és ifjúságvédelmi felelős feladatait.

Problémák, amivel megkeresik őket:

- magatartási és beilleszkedési zavarok
- kirekesztettség érzés
- a család életviteli problémái
- igazolatlan hiányzások
- iskolán belüli konfliktusok, bullying
- interneten történő visszaélések
- a család hátrányos helyzetéből adódó nehézségek (pl. elhanyagolás, tanulmányokat érintő állandó lemaradás)
- teljesítmény problémák, készség, képességbeli elmaradás
- illegális szerhasználat és ehhez kapcsolható viselkedési és tanulmányi nehézségek.

Tapasztalataik szerint a pedagógusokat érintő nehézségek:

- túlterheltség, kiégés közeli állapotok
- tehetetlenség megélése, eszköztelenség
- szakemberhiány (fejlesztő-, gyógypedagógus)
- kompetenciáikon túlmutató problémás gyermekek integrált oktatása
- szülőkkel való kommunikációs nehézségek.

A felmerült problémákra a szociális munka módszereivel reagálnak. Ezek a teljesség igénye nélkül: egyéni konzultációk, tanácsadások és segítő beszélgetések, csoportfoglalkozások (asszertív kommunikáció, közösségépítés, prevenció, pályorientációs és bullying témájú foglalkozások), közösségi szociális munka: az intézmény életében való aktív részvétel (bekapcsolódás a DÖK munkájába, a Békés iskolák programba).

A szülőket az egyéni találkozásokon túl elsősorban szülői értekezletek, fogadó órák és szülőklub keretében érik el, a pedagógusokat pedig nevelés nélküli munkanapokra szervezett foglalkozásokkal – stresszkezelés, csapatépítés, belső csend program – segítik.

b) rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők száma

4.1.2. számú táblázat - Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek	
Év	Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek évi átlagos száma (TS 111)
	Fő
2016	n.a.
2017	95
2018	69
2019	67
2020	39
2021	40

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményt elsősorban a nagycsaládosok és a gyermeküket egyedül nevelő szülők kérik, valamint azok, akik munkájukat elvesztették és családjukban az egy főre jutó jövedelem alacsony. A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők az iskolai és óvodai étkeztetés térítésében részesülnek kedvezményben.

Megfigyelhető, hogy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményt igénylő gyermekek száma csökkent. A csökkenés oka az lehet, hogy 2015. szeptember 1. óta annak a szülőnek, akinek a -nyilatkozata alapján - az egy főre jutó havi jövedelme nem haladja meg a kötelező legkisebb munkabér személyi jövedelemadóval, munkavállalói, egészségbiztosítási és nyugdíjjárukkal csökkentett összegének 130%-át, nem kell fizetnie a bölcsődei és óvodai étkezésért. Így a kisgyermeket nevelő rászoruló családok mentesülnek az étkeztetési költség kifizetése alól.

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma a 2016 és 2021 év közötti időszakot vizsgálva jelentősen lecsökkent.

Az elutasítások főbb okai:

- a családban az egy főre jutó jövedelem meghaladta a Gyvt.-ben meghatározott összeghatárt,
- a család vagyona meghaladta a jogszabályban megállapított értékhatárt.

Mivel a Gyvt. szerint nincs lehetőség méltányosság gyakorlására, így, ha csak egy forinttal is meghaladja az egy főre jutó jövedelem a megengedett összeghatárt, a kérelem elutasításra kerül.

c) gyermek jogán járó helyi juttatásokban részesülők helyzete;

A Gyvt.-ben nem szabályozott, önkormányzatunk által biztosított egyéb pénzbeli és természetbeni támogatás a „Gyermekszületési támogatás” és „Személyes gondoskodást nyújtó ellátásokról” szóló támogatások.

Gyermekszületési támogatás jogosultsági feltétele, hogy

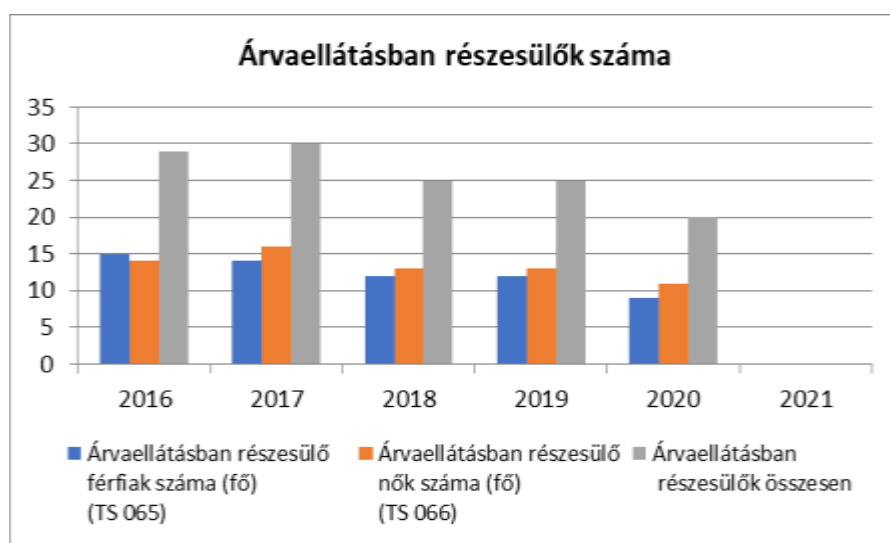
- a legalább az egyik szülő – a gyermek születésekor és a gyermek születését közvetlenül megelőző 12 hónapban – megszakítás nélkül pétfürdői bejelentett lakóhellyel rendelkezik és
- a gyermek megszületésekor annak lakóhelyeként a lakcímnnyilvántartásba pétfürdői lakóhely kerül bejegyzésre és
- a családban az egy főre jutó havi jövedelem a szociális vetítési alap 12-szeresét (342.000,- Ft) nem haladja meg.

2021. évben 35 gyermek részére állapított meg jogosultságot az önkormányzat 50.000,-Ft összegben. 2023. május 01-től az összeget 70.000,Ft összegre módosította.

4.1.3. számú táblázat - Árvaellátás			
Év	Árvaellátásban részesülő férfiak száma (fő) (TS 065)	Árvaellátásban részesülő nők száma (fő) (TS 066)	Árvaellátásban részesülők összesen
	Fő	Fő	Fő
2016	15	14	29
2017	14	16	30
2018	12	13	25
2019	12	13	25
2020	9	11	20
2021	n.a.	n.a.	-

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

Az árvaellátásban részesülők évről-évre csökken, az ellátásban részesülő férfiak és nők aránya hasonló.

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (továbbiakban: Gyvt.) 96. § (6) bekezdése alapján a települési önkormányzat a gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatainak ellátásáról minden év május 31-éig - a külön jogszabályban meghatározott tartalommal - átfogó értékelést készít, amelyet a képviselő-testület megtárgyal.

Az értékelést meg kell küldeni a gyámhatóságnak. A gyámhatóság az értékelés kézhezvételétől számított harminc napon belül javaslattal élhet a települési önkormányzat felé, amely hatvan napon belül érdemben megvizsgálja a gyámhatóság javaslatait és állásfoglalásáról, intézkedéséről tájékoztatja.

Az átfogó értékelés tartalmi követelményeit a gyámhatóságokról, valamint a gyermekvédelmi és gyámügyi eljárásról szóló 149/1997. (IX.10.) Korm. rendelet (továbbiakban: Gyer.) 10. számú melléklete tartalmazza az alábbiak szerint:

A települési önkormányzat által készítendő átfogó értékelés tartalmi követelményei:

A település demográfiai mutatói, különös tekintettel a 0-18 éves korosztály adataira.

Az önkormányzat által nyújtott pénzbeli, természetbeni ellátások biztosítása:

- a) a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők száma, kérelmezőkre vonatkozó általánosítható adatok, elutasítások száma, főbb okai, önkormányzatot terhelő kiadás nagysága,
- b) egyéb, a Gyvt.-ben nem szabályozott pénzbeli vagy természetbeni juttatásokra vonatkozó adatok,
- c) gyermekétkeztetés megoldásának módjai, kedvezményben részesülőkre vonatkozó statisztikai adatok

Az önkormányzat által biztosított személyes gondoskodást nyújtó ellátások bemutatása:

a) gyermekjóléti szolgáltatás biztosításának módja, működésének tapasztalata (alapellátásban részesülők száma, gyermekek veszélyeztetettségének okai, válsághelyzetben levő várandós anyák gondozása, családjából kiemelt gyermek szüleinek gondozása, jelzőrendszer tagjaival való együttműködés tapasztalatai),

b) gyermekek napközbeni ellátásának, gyermekek átmeneti gondozásának biztosítása, ezen ellátások igénybevétele, s az ezzel összefüggő tapasztalatok.

A felügyeleti szervek által gyámhatósági, gyermekvédelmi területen végzett szakmai ellenőrzések tapasztalatainak, továbbá a gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltató tevékenységet végzők ellenőrzésének alkalmával tett megállapítások bemutatása.

Jövőre vonatkozó javaslatok, célok meghatározása a Gyvt. előírásai alapján (milyen ellátásokra és intézményekre lenne szükség a problémák hatékonyabb kezelése érdekében, gyermekvédelmi prevenció elképzelések).

A bűnmegelőzési program főbb pontjainak bemutatása (amennyiben a településen készült ilyen program), valamint a gyermekkorú és a fiatalok bűnelkövetők számának az általuk elkövetett bűncselekmények számának, a bűnelkövetés okainak bemutatása.

A települési önkormányzat és a civil szervezetek közötti együttműködés keretében milyen feladatok, szolgáltatások ellátásában vesznek részt civil szervezetek (alapellátás, szakellátás, szabadidős programok, drogprevenció, stb.).

A település demográfiai mutatói, különös tekintettel a 0-18 éves korosztály adataira

Pétfürdő népességének száma 2021. december 31. napján 4830 fő.

18 év alattiak száma: 865 fő,

ebből 14 év alattiak: 685 fő.

Pétfürdőn három védőnői körzet van, ebből kettő székhelye az Orvosi Rendelőben – Pétfürdőn az Iskola utcában található. A harmadik védőnő iskolavédőnői feladatokat lát el a Kolping Katolikus Szakiskola kollégiumi épületében, Pétfürdő, Berhidai út 15. szám alatt. A területi védőnői szolgálatot két védőnő a 49/2004 (V.21.) ESzCsM rendeletnek megfelelően 0-7 éves korosztályt látja el.

2021. évben:

A gondozott családok száma 247.

Várandós anyukák száma 68 fő.

A várandós anyukák közül 38 egészségügyi veszélyeztetett, 1 szociális ok miatt, 3 fő egészségügyi és szociális ok miatt fokozott gondozásban részesültek.

2022 évben:

A gondozott családok száma: 198

Várandós anyák száma: 38 fő.

0 – 35 hónapos korú csecsemő és kisdéd száma: 91.

Kiskorú várandós anyák száma: 1

2022-ben kiszűrt elváltozások száma a 2018-as évhez képest megduplázódott. Emelkedett a mozgásfejlődésben, a beszédfejlődésben, a szociális fejlődésben, a látásélesség vizsgálatnál talált elváltozások száma.

Mozgásszervi elváltozások aránya nem változott a 2021-es évhez képest. A tapasztalat továbbra is azt mutatja, hogy a gyermekorvosok ortopédiai szakrendelésre csak komolyabb mozgásszervi elváltozás esetén, illetve a beiskolázás évében küldik a gyermekeket.

Gyakori az eltérés a finommotorika területén, szociális téren, illetve a különböző fokú beszédhiba. A szociális lemaradások a járvány miatt beszűkült élettér, a közösségi programok hiányával is magyarázhatóak.

2022-ben az anyagi, lakhatási, párkapcsolati, gyermeknevelési, életmódbeli problémák a Covid-19 járványügyi helyzet óta fokozottabban jelentkeztek. Egyre több gyermek szorulna szakellátásra, azonban kevés a szakember. Az időben nem kezelt problémák az életkor előrehaladtával súlyosbodnak, iskolás korban komoly magatartás- és viselkedés zavarokat okozva.

A várandósgondozás során átadott bőséges ismeret, szülői szerepre való felkészítés ellenére a gyermek születése után kétségbe esés, tehetetlenség, türelmetlenség jellemzi a szülőket, kiváltképp az anyákat. Az alapellátó rendszer túlzottan kiszolgálja a szülőket, így saját felelősségük/felelősségtudatuk szülői szerepükben kialakulatlan marad. A szülők problémamegoldó képessége jelentősen csökkent az előző évekhez, ezért a legkisebb nehézség megoldásához is legtöbbször másoktól várják a segítséget. Gyermekeikkel szemben túlzottan engedékenyek. A

kiskorú szinte bármit megtehet cserébe a nyugalomért. Egyre több gondozottat kell szakemberhez irányítani.

A Pétfürdői Gondozási Központban lehetőség van pszichológusi- és szülő, csecsemő konzulensi ellátásra.

A védőnői munka során tapasztalt problémák összefoglalása:

Az évek óta folyamatosan tapasztalható életmódbeli hiányosságok továbbra is fennállnak. Ezek mellett egyre gyakoribbak a párkapcsolati problémák, gyermeknevelési nehézségek. Rendszeres a csecsemők alvás problémája, táplálási nehézségek, sírósság, nyugtalanság. Az esetek zömében regulációs zavarról beszélünk.

Az elmúlt évek tapasztalata szerint a szülők egészségtudatos életmódhoz való hozzáállása nehezen formálható. A csoportos szülő edukációs programokra nagyon csekély az érdeklődés, így azok nem érik elé céljukat.

Ezeknek a problémáknak a megoldása, megszüntetése érdekében a Pétfürdői Gondozási Központban a szülő- csecsemő konzulens „*Integrált szülő- csecsemő*” konzultációt tart, amely a kora gyermekkorban (0-5 év) időszakban használható prevenciós és intervenciós módszer.

Az érzelmi- és viselkedésszabályozási problémák (regulációs zavarok), kapcsolati nehézségek és egyéb korai testi-lelki problémakörök kezelését, enyhítését célozza meg, amellyel a kiegyensúlyozott szülő-gyermek kapcsolatot és a harmonikus fejlődés lehetőségét támogatja.

Az iskola védőnő 2021/2022-es tanév védőnői munka szempontjából eredményesnek mondható, mivel az iskola védőnő folyamatosan jelen tudott lenni az iskolák életében.

2021. október elsején beíratott tanulók száma a következőképpen alakult:

Horváth István Általános Iskola: 294 fő, ebből SNI: 27 tanuló,
Kolping Katolikus Szakiskola, Speciális Szakiskola és Kollégium: 163 fő, ebből SNI: 92 fő.

A védőnő a tanév során előírt kötelező oltásokat, megszervezte, elvégezte, az igényeknek megfelelően egészségneveléssel kapcsolatos órákat megtartotta a táplálkozás, szerelem, párkapcsolat, szexuális felvilágosítás, fogápolás, stb. témaköreiben.

Ebben a tanévben is feldolgozásra került az A-HA program.

A nyáron a Családsegítő- és Gyermekjóléti Szolgálat munkatársaival Családi nap szervezésében vett részt.

A szakvizsgálatokkal kapcsolatban továbbra is az a tapasztalat, hogy az általános iskolában együttműködőbbek a szülők. Valószínű, hogy a középiskolában sok esetben nem is jut el a szülőkhöz a szülői tájékoztató.

d) magyar állampolgársággal nem rendelkező gyermekek helyzete;

Pétfürdő településen magyar állampolgársággal nem rendelkező gyermek nincs.

e) állampolgársággal rendelkező, illetve magyar állampolgársággal nem rendelkező külföldről visszatért, hátrányos helyzetű családban élő gyerekek jellemzői.

Ennek a pontnak megfelelő gyermekről nincs az Önkormányzatnak tudomása.

- f) **Külföldről visszatért, magyar állampolgársággal rendelkező vagy nem rendelkező, hátrányos helyzetű családban élő gyermekek jellemzőiről nem áll rendelkezésünkre adat.**

Ennek a pontnak megfelelő gyermekről nincs az Önkormányzatnak tudomása

4.2 Szegregált, telepszerű lakókörnyezetben élő gyermekek helyzete, esélyegyenlősége

A kérdés nem releváns, szegregált településrész nincs a településen, illetve az „ún” Kiskertekben élő családokban életvitelszerűen nem él gyermek.

4.3 A hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint fogyatékkal élő gyermekek szolgáltatásokhoz való hozzáférése

Hátrányos helyzetű az a gyermek, tanuló, akinek rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultságát családi körülményei, szociális helyzete miatt megállapították. E csoporton belül halmozottan hátrányos helyzetű az a gyermek, tanuló, akinek törvényes felügyeletét ellátó szülője, óvodás gyermek esetén a gyermek hároméves korában, tanuló esetén a tankötelezettség beállításának időpontjában legfeljebb az iskola nyolcadik évfolyamán folytatott tanulmányait fejezte be sikeresen. Erről a szülő önkéntesen a Gyvt.ben meghatározott eljárás keretében nyilatkozhat. Halmozottan hátrányos helyzetű az a gyermek, tanuló is, akit tartós nevelésbe vettek.

Pétfürdő Nagyközség Önkormányzata által finanszírozott, a helyi pedagógusok, óvodapedagógusok, illetve önkéntes segítők egységének közreműködésével működik a nyári napközis tábor, mely biztosítja Pétfürdőn a nyári gyermekfelügyeletet a törvényi előírások szerint.

2023 évben is szervezett 5 hetes táborban tematikus napokkal igyekeztek emlékezetessé tenni a 125 résztvevő kisdíák szünidejét. Programjaik között megjelent róka-, nyúl- vagy cukorvadászat, a számháború, az aszfaltkrétarajz, a hullahopp karika-verseny, a kidobó, a foci és focikupa, a célbadobás, kötélhúzás, csónakázás, tóparti bogarászás, gyurmázás vagy agyagozás, karkötőkészítés, gyöngyfűzés TV-játék lehetőségek. A tábori hetek alatt a pihenés és kikapcsolódás mellett a foglalkozásokon játékosan jutottak fontos információkhoz a gyermekek. Voltak olyan programok is, amik a tábor ideje alatt csak egy alkalommal kerültek megrendezésre, ilyenek voltak például: látogatás a tűzoltóságon, erdei túra, lovaglás. A gyermekek kipróbálhatták a tekepályát is. Kivétel nélkül minden gyermek megtalálta a számára megfelelő programot.

Pétfürdő Nagyközség Önkormányzata minden évben ösztöndíj pályázat keretében támogatja a **kiemelkedő tanulmányi eredményt elérő**, Pétfürdőn lakó általános iskolai, illetve középiskolai tanulmányokat folytató tanulókat. **2021/2022 második félévben 45 diák** volt jogosult pénzbeli támogatásra **614.000,-Ft összegben** 5 hónapon keresztül. **37 diák nyújtott be pályázatot a 2022/2023. tanév I. félévére**, pénzbeli juttatásra. (benyújtási határidő: 2022. szeptember 15.) **36 pályázó jogosult volt a támogatásra, az ösztöndíj esetükben 5 hónap időtartamra lett megállapítva.**

Elutasítás: 1 pályázatot utasított el a Bizottság. Az elutasítás oka az volt, hogy a pályázó családjában az egy főre jutó havi jövedelem meghaladta a rendeletben meghatározott összeget.

2022. szeptemberétől havonta 498.000,- Ft került kifizetésre.

Laptop/Tablet pályázat:

Tabletre 12 pályázó pályázott, mind a **12** pályázó megfelelt a pályázatban kiírt feltételeknek.

Laptopra 5 pályázó pályázott, mind az **5** pályázó megfelelt a pályázatban kiírt feltételeknek.

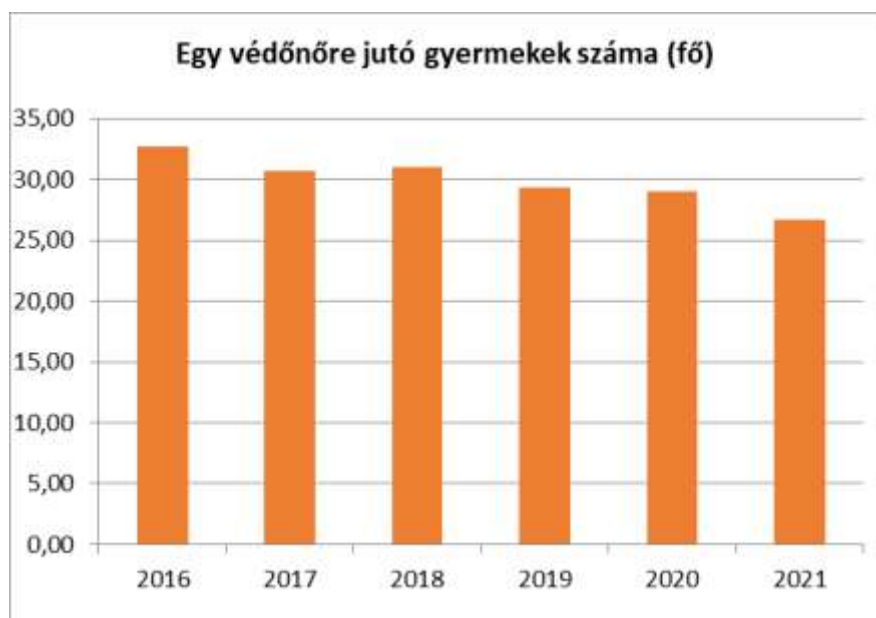
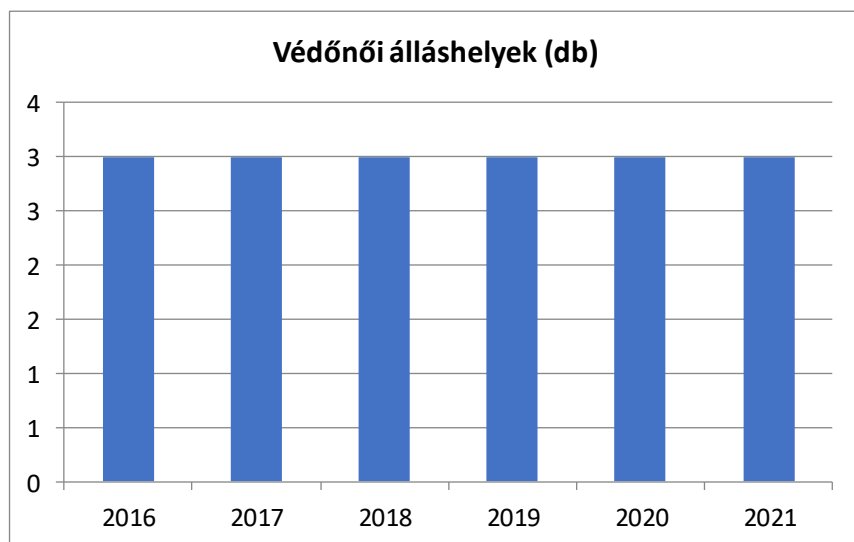
A benyújtott pályázatok számának függvényében, az önkormányzat által meghatározott éves keretösszeg erejéig van lehetőség a tanulók támogatására 2 x 5 hónapon keresztül tanulmányi eredményük függvényében.

Önkormányzatunk minden évben, így 2022-ben is csatlakozott a hátrányos szociális helyzetű felsőoktatási hallgatók, illetőleg felsőoktatási tanulmányokat kezdő fiatalok támogatására létrehozott **Bursa Hungarica Felsőoktatási Önkormányzati Ösztöndíjrendszer** pályázati fordulójához. A pályázati felhívásra határidőben összesen 19 db „A” típusú pályázat és 0 db „B” típusú pályázat érkezett. A Képviselő-testület Bursa Hungarica pályázathoz való csatlakozása óta úgy döntött, hogy támogat minden felsőoktatásban tanulói pétéfűrdői gyermeket. A támogatás összege 10 ezer és 25 ezer forint között oszlik meg rászorultság függvényében. Az egy főre eső jövedelem mellet a képviselő-testület a rászorultság vizsgálatánál figyelembe veszi a felsőoktatásban tanuló testvérek számát, a kollégiumban vagy albérletben lakást, a hallgató esetleges árva vagy félárva státuszát.

a) védőnői ellátás jellemzői (pl. a védőnő által ellátott települések száma, egy védőnőre jutott ellátott, betöltetlen státuszok)

4.3.1. számú táblázat – Védőnői álláshelyek száma			
Év	Betöltött védőnői álláshelyek száma (TS 109)	0-3 év közötti gyermekek száma	Átlagos gyermekszám védőnőnként
	db	Fő	Fő
2016	3	98	32,67
2017	3	92	30,67
2018	3	93	31,00
2019	3	88	29,33
2020	3	87	29,00
2021	3	80	26,67

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

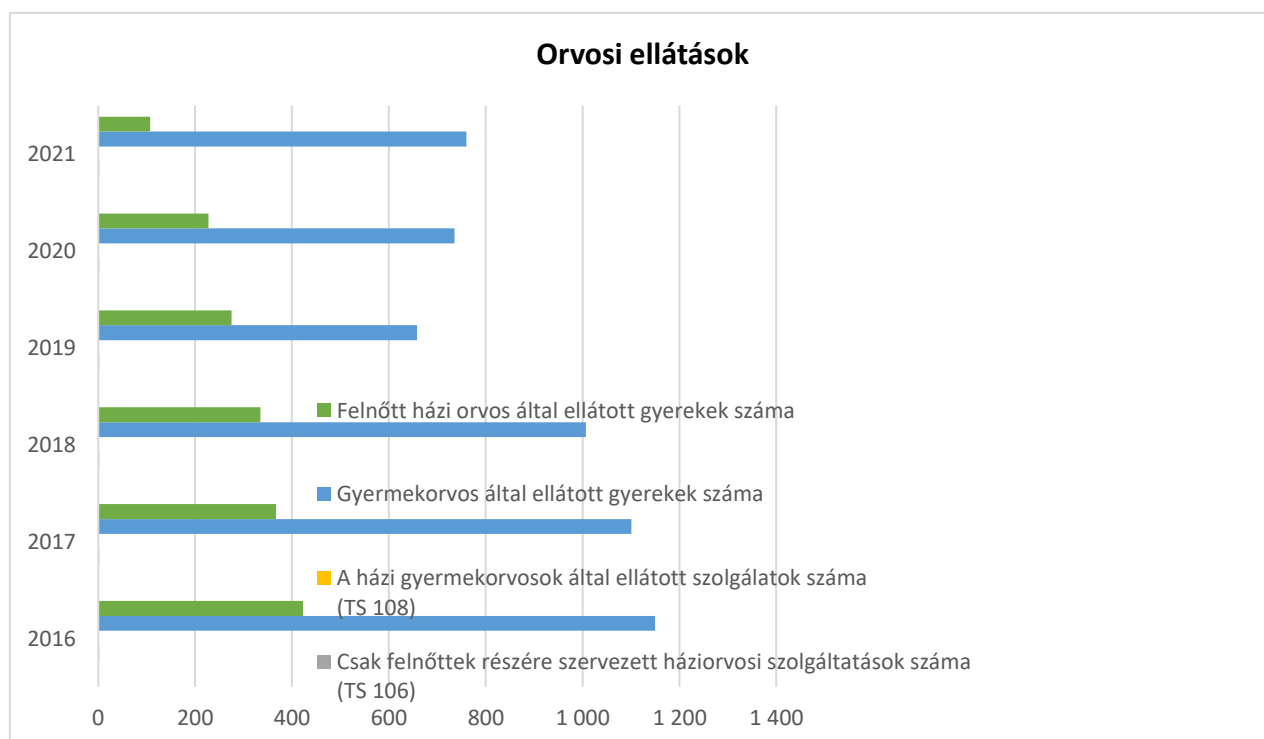

A védőnői feladatokat 2 területi védőnő végzi az önkormányzat által fenntartott Orvosi Rendelőben. Az iskola-egészségügyi ellátást 2016-tól 1 fő iskolavédőnő biztosítja. A védőnői hálózat kiemelt feladata a minden korosztályra kiterjedő prevenció ellátás.

b) gyermekorvosi ellátás jellemzői (pl. házi gyermekorvoshoz, gyermek szakorvosi ellátáshoz való hozzáférés, betöltetlen házi gyermekorvosi praxisok száma)

4.3.2. számú táblázat – Gyermekorvosi ellátás

Év	Felnőttek és gyermekek részére szervezett háziorvosi szolgáltatások száma (TS 107)	Csak felnőttek részére szervezett háziorvosi szolgáltatások száma (TS 106)	A házi gyermekorvosok által ellátott szolgáltatások száma (TS 108)	Gyermekorvos által ellátott gyerekek száma	Felnőtt házi orvos által ellátott gyerekek száma
	db	db	db	Fő	Fő
2016	0	2	1	1150	423
2017	0	2	1	1101	367
2018	0	2	1	1007	335
2019	0	2	1	658	275
2020	0	2	1	736	228
2021	0	2	1	760	107

c) 0–7 éves korúak speciális (egészségügyi-szociális-oktatási) ellátási igényeire (pl. korai fejlesztésre, rehabilitációra) vonatkozó adatok

A gyermekek speciális ellátási igényei, fejlesztése terén a pétfürdői Óvoda és a Szociális és Gyermekjóléti Gondozási Központ fejlesztő foglalkozásokat, terápiákat a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény alapján. A gyermekek számára, pszichológus, gyógypedagógus szakembereket biztosít az alábbi szakterületeken:

- Korai fejlesztés és gondozás
- Nevelési tanácsadás
- Logopédiai ellátás
- Konduktív pedagógia
- Óvoda- és iskolapszichológia
- Szakértői bizottsági tevékenység

d) gyermekjóléti alapellátások, Biztos Kezdet Gyerekház, Tanoda, gyermekszegénységet csökkentő speciális szolgáltatások;

Gyermekjóléti alapellátást Pétfürdőn a Szociális és Gyermekjóléti Gondozási Központ látja el, amelynek célja a gyermekek testi, lelki fejlődésének, családban történő nevelésének elősegítése, a gyermekek veszélyeztetettségének megelőzése, a kialakult veszélyeztetettség megszüntetése, valamint a családból kiemelt veszélyeztetett gyermekek visszahelyezésére észlelő- és jelzőrendszer működtetése, koordinálása.

Az észlelő- és jelzőrendszer legfontosabb tagjai: az önkormányzat, a Járási Gyámhivatal, a védőnő, a házi orvos, a rendőrség, az oktatási intézmények, a Családsegítő Szolgálat, a Nevelési Tanácsadó, a szakellátások, és az egyházak többek között, helyi jegyző.

Speciális szolgáltatások, mint Biztos Kezdet Gyerekház vagy Tanoda településünkön nem működik.

e) gyermekek napközbeni ellátásai, bölcsődei ellátás;

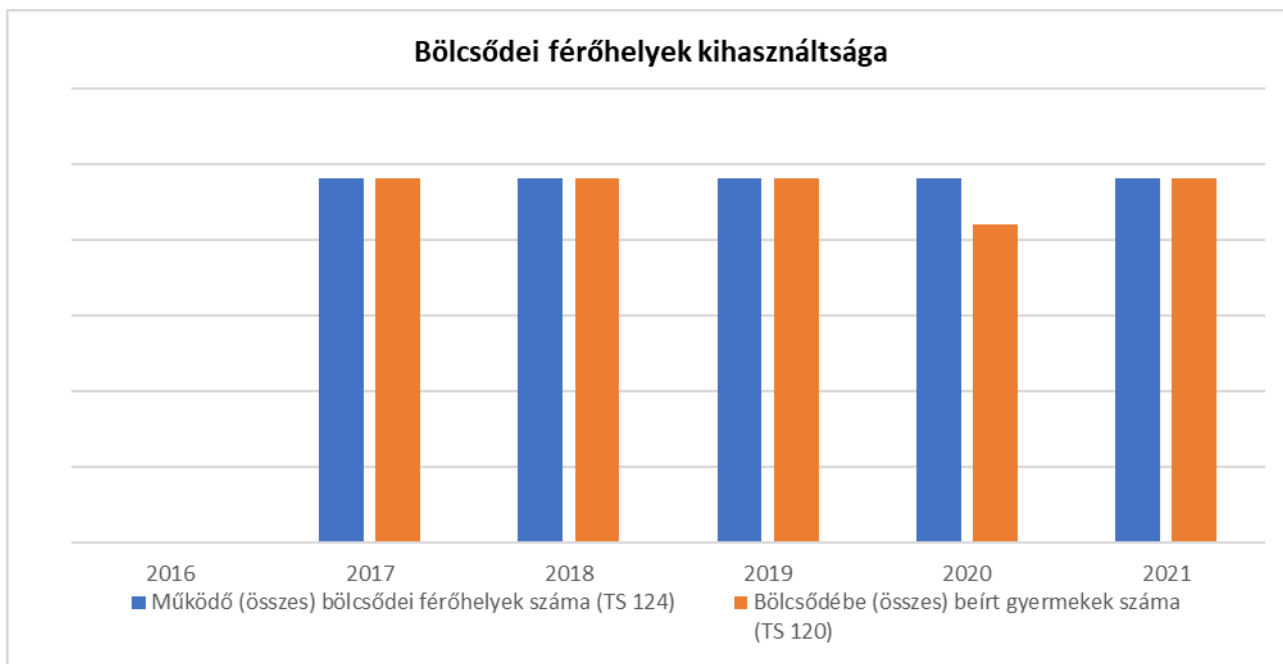
A Köztársasági Elnök 1997. október hónap 1. napjától önálló községgé nyilvánította Pétfürdőt. A leválás után a bölcsődei nevelés átkerült az akkori Nitrogénes Óvodába, ahol egy csoportszoba működött, külön konyhával és fürdővel. A gyermekek száma emelkedett – a szülők munkába történő elhelyezkedése következtében –, így idővel két egybenyíló csoportszobával és 2 fő személyzettel bővültek a bölcsődei nevelés feltételei. A bölcsőde a 2000. februárjában kiadott működési engedély után új épületbe költözött, ahol a mai kor modern körülményeinek és törvényi előírásoknak megfelelően folyik továbbra is a gyermekek nevelése és gondozása. A pétfürdői bölcsődének a fennállása óta, folyamatos a kihasználtsága. A szülők elhelyezkedési lehetőségei a település adottságaiból kifolyólag megfelelőek, így mindig igény volt a férőhelyekre.

4.3.3. a.) számú táblázat - Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma		
Év	Működő, önkormányzati bölcsődei férőhelyek száma	Önkormányzati bölcsődébe beírt gyermekek száma
	db	Fő
2016	24	24
2017	24	24
2018	24	24
2019	24	24
2020	24	24
2021	24	24

Forrás: Önkormányzati és intézményi adatgyűjtés

4.3.3. b.) számú táblázat - Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma								
Év	Működő munkahelyi bölcsődei férőhelyek száma (TS 126)	Munkahelyi bölcsődébe beírt gyermekek száma (TS 122)	Működő családi bölcsődei férőhelyek száma (TS 125)	Családi bölcsődébe beírt gyermekek száma (TS 121)	Működő mini bölcsődei férőhelyek száma (TS 127)	Mini bölcsődébe beírt gyermekek száma (TS 123)	Működő (összes) bölcsődei férőhelyek száma (TS 124)	Bölcsődébe (összes) beírt gyermekek száma (TS 120)
	db	Fő	db	Fő	db	Fő	db	Fő
2016	24	0	0	0	0	0	24	24
2017	24	0	0	0	0	0	24	24
2018	24	0	0	0	0	0	24	24
2019	24	0	0	0	0	0	24	24
2020	24	0	0	0	0	0	24	21
2021	24	0	0	0	0	0	24	24

f) gyermekvédelem;

A gyermekek védelme a gyermek családban történő nevelkedésének elősegítésére, veszélyeztetettségének megelőzésére és megszüntetésére, valamint a szülői vagy más hozzátartozói gondoskodásból kikerülő gyermek helyettesítő védelmének biztosítására irányuló tevékenység. A gyermekek védelmét pénzügyi, természetbeni és személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátások, illetve gyermekvédelmi szakellátások, valamint a gyermekvédelmi törvényben meghatározott hatósági intézkedések biztosítják. A gyermekvédelmi rendszer működtetése állami és önkormányzati feladat. (Gyvt. 14. § (1) – (3) bekezdés). A fentiekben már részletezett ellátásokon túl a gyermekvédelem szempontjából fontos információ, hogy a család- és gyermekjóléti szolgálat a Gyvt. 39. § (3) bekezdésének a) pontja, a 15/1998. NM rendelet 9. § (1) bekezdése értelmében veszélyeztetettséget észlelő- és jelzőrendszert működtet, melynek célja az egyének, családok, gyermekek problémáinak időben történő felismerése, ami elengedhetetlen a problémák mihamarabbi enyhítéséhez, kezeléséhez.

g) krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások

Krízishelyzetben a pétfürdői Szociális és Gyermekjóléti Gondozási Központoz lehet fordulni, továbbá a fentiekben is már említett észlelő és jelzőrendszer legfontosabb tagjaihoz, mint Gyámhivatal, Gyermekvédelmi Szolgálat, a Várpalotai Rendőrkapitányság, háziorvos, védőnő és a helyi jegyző.

h) egészségfejlesztési, sport-, szabadidős és szünidős programokhoz való hozzáférés

Sportolásra, a szabadidő és a szünidő aktív eltöltésére a PMTE sportpályái, illetve a településen az Ifjúsági Tó környékén kialakított fitnesspark biztosít lehetőséget. Ezen kívül számos játszótér, egy községi könyvtár áll a gyermekek rendelkezésére. Az általános iskolában a nyári szünidőre szerveznek táborozási lehetőséget, valamint a szünidő alatt ügyeletet biztosítanak. Ezen kívül az önkormányzat, illetve a Községi Ház és Könyvtár által szervezett rendezvények jelentős része is biztosít kifejezetten a gyermekek számára is programokat.

i) gyermekétkeztetés (intézményi, hétfégi, szünidei)

Gyermekétkeztetés térítés ellenében biztosított az intézményekben. Az általános iskolában csak tanév közben, a nyári tábor, illetve az ügyeleti idő alatt. Az óvodában és a bölcsődében a nyári szünidő alatt szintén tartanak ügyeletet, ebben az időszakban természetesen biztosított az étkeztetés is.

j) eltérő kultúrájú, vagy a hátrányos és nem hátrányos helyzetű gyermekcsoportok közötti programok

Az önkormányzat szervezésében biztosított gyermekprogramok lehetővé teszik az eltérő kultúrájú vagy családi háttérű gyermekek közti kapcsolatok kialakulását.

k) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatásoknyújtásakor

A szolgáltatások nyújtása során felmerült hátrányos megkülönböztetésről, az egyenlő bánásmód követelményének megsértéséről nincs tudomásunk.

l) előnyben részesítés, hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások az ellátórendszerek keretein belül.

Pozitív diszkrimináció a gyermekek esetében az alábbiak során valósul meg:

- az arra rászorulóknak gyermekétkeztetési kedvezményt kapnak
- rendkívüli önkormányzati települési támogatás keretében igényelhető támogatás
- ingyenes tankönyv biztosított minden iskolás számára
- a települési tanulmányi ösztöndíjpályázat keretein belül a kimagasló képességet, tehetséget mutató diákokat tablet, pénzbeli juttatás, illetve laptop formájában részesíti az önkormányzat.

4.4 A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek/tanulók, valamint fogyatékossgal élő gyerekek közoktatási lehetőségei és esélyegyenlősége

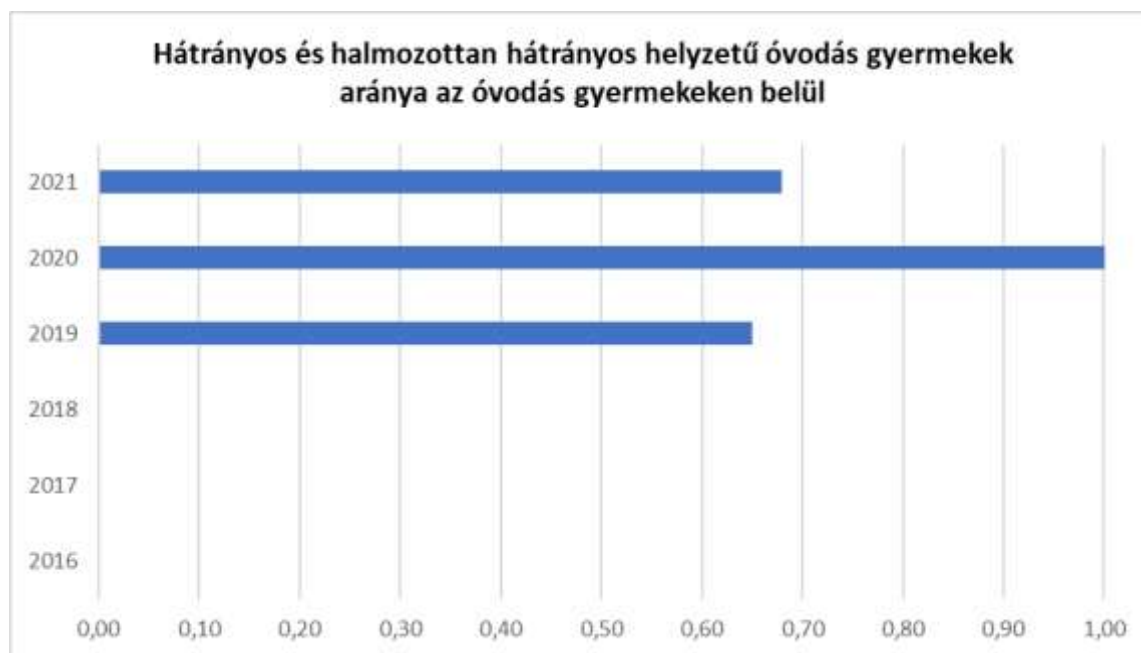
- a. a hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint sajátos nevelési igényű és beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek/tanulók óvodai, iskolai ellátása, a köznevelési intézménybe és más településen található fejlesztő programokra való eljutás módja, lehetőségei;**

Pétfürdő közoktatási intézményeibe – alsó és felső tagozat külön épületben - járó gyermekek elenyésző hányada hátrányos helyzetű. Halmozottan hátrányos helyzetű gyermeket nem tartanak nyilván. Mindkét intézmény szakértő által elfogadott helyi sajátosságokra építő, speciális programokat magába foglaló pedagógiai program szerint dolgozik. Pétfürdőn egy óvoda működik. Az óvodai feladatellátást az önkormányzat látja el.

4.4. a) 1.számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek

Év	Óvodába beírt gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 087)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 092)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek aránya az óvodás gyermekeken belül (TS 093)
	Fő	Fő	%
2016	141	0	0,00
2017	139	0	0,00
2018	141	0	0,00
2019	153	1	0,65
2020	153	3	1,96
2021	158	1	0,68

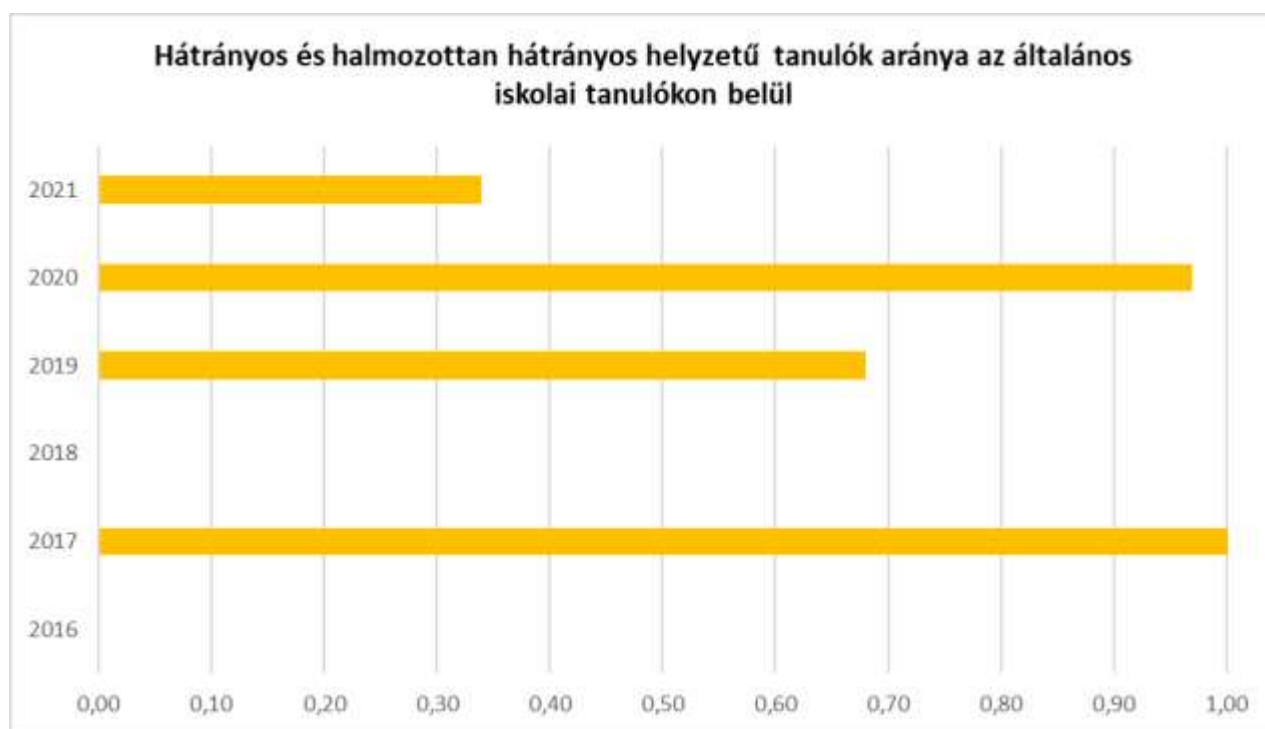
Forrás: TeIR, KSH Tstar

A hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek száma 2016 és 2021 évi között átlagosan 1 fő, arányuk az óvodás gyermekeken belül 1,0 % alatt van.

4.4. a) 2. számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű általános iskolai tanulók			
Év	Általános iskolai tanulók száma a nappali oktatásban	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű általános iskolai tanulók száma (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 094)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya az általános iskolai tanulókon belül (TS 095)
	Fő	Fő	%
2016	339	0	0,00
2017	333	4	1,20
2018	304	0	0,00
2019	294	2	0,68
2020	309	3	0,97
2021	294	1	0,34

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati és intézményi adatgyűjtés

A hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű általános iskolai tanulók száma 2016 -2021 közötti időszakban elenyészőnek minősül, arányuk az általános iskolai gyermekeken belül 1,0 % alatt van.

4.4. a) 3. számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet a középszintű oktatásban

Év	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gimnáziumi tanulók száma (TS 096)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya a gimnáziumi tanulókon belül (TS 097)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű szakközépiskolai tanulók és hátrányos helyzetű szakiskolai és készségfejlesztő iskolai tanulók száma a nappali oktatásban (TS 098)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű szakközépiskolai tanulók és hátrányos helyzetű szakiskolai és készségfejlesztő iskolai tanulók aránya a tanulók számához viszonyítva (TS 099)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű szakgimnáziumi tanulók száma (TS 100)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya a szakgimnáziumi tanulókon belül (TS 101)
	Fő	%	Fő	%	Fő	%
2016	0	n.a.	21	8	0	n.a.
2017	0	n.a.	15	6	0	n.a.
2018	0	n.a.	20	8	0	n.a.
2019	0	n.a.	3	2	0	n.a.
2020	0	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2021	0	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.

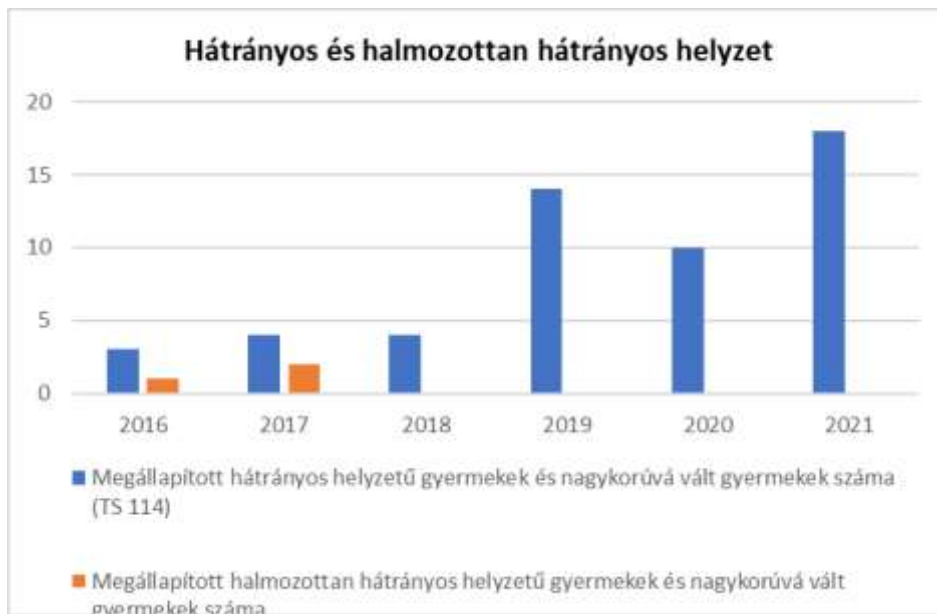
Forrás: TeIR, KSH Tstar

A 4.4. a) 3. számú táblázat megmutatja a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók számának alakulása a középszintű oktatásban, melyre a 2020-2021 évekre nem áll rendelkezésünkre adat.

4.4. a) 4. számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet

Év	Megállapított hátrányos helyzetű gyermekek és nagykorúvá vált gyermekek száma (TS 114)	Megállapított halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek és nagykorúvá vált gyermekek száma (TS 113)
	fő	fő
2016	3	1
2017	4	2
2018	4	0
2019	14	0
2020	10	0
2021	18	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A 4.4.a) 4. számú táblázatból megállapítható, hogy míg a hátrányos helyzetű gyermekek száma a vizsgált időszakban jelentősen nőtt, a halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek száma nullára csökkent.

4.4.1. számú táblázat - Óvodai nevelés adatai (A táblázat kitöltése és elemzése opcionális.)		
ÓVODAI ELLÁTOTSÁG		
Az óvoda telephelyeinek száma (db)	1	
Hány településről járnak be a gyermekek (db)	2	
Óvodai férőhelyek száma (fő)	200	
Óvodai gyermekcsoportok száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (db)	8	
Az óvoda nyitvatartási ideje (05.30.h-tól 16.30.h-ig):		
A nyári óvoda-bezárás időtartama (nap)	10	
Személyi feltételek	Fő	Hiányzó létszám
Óvodapedagógusok száma	17	2
Ebből diplomás óvodapedagógusok száma	14	2
Gyógypedagógusok létszáma	1	0
Dajka/gondozónő	9	0
Kisegítő személyzet	2	0

Forrás: Önkormányzati, intézményi adatgyűjtés

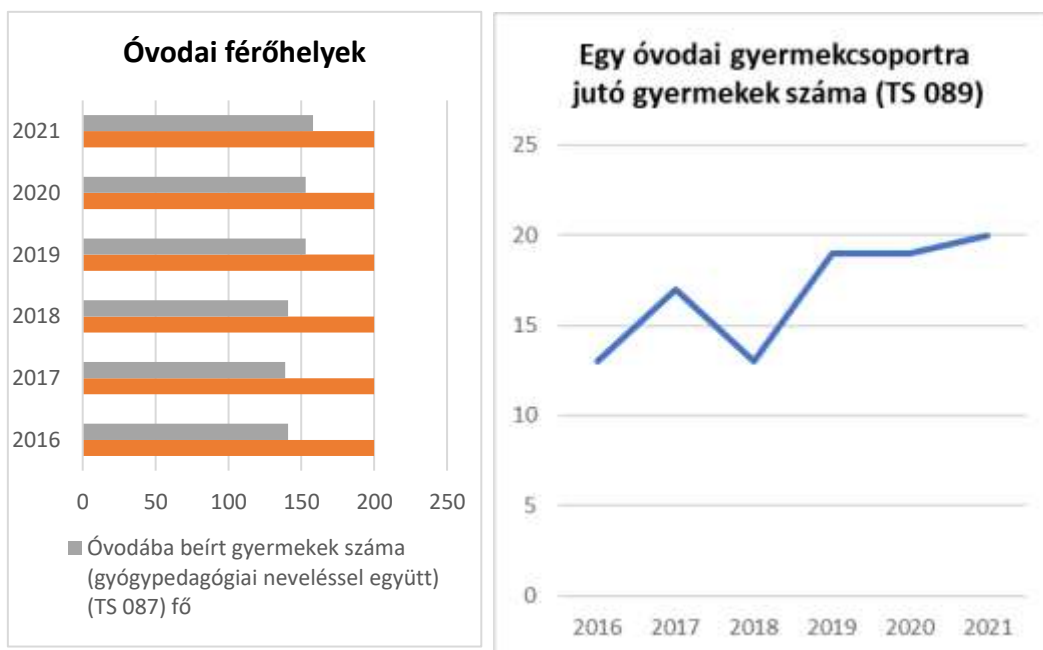

b) a közneveléshez kapcsolódó kiegészítő szolgáltatások (pl. iskolára/óvodára jutó gyógypedagógusok, iskolapszichológusok száma stb.)

4.4.2. számú táblázat - Óvodai nevelés adatai

Év	3-6 éves korú gyermekek száma	Óvodai gyermekcsoportok száma - gyógypedagógiai neveléssel együtt (TS 085)	Óvodai férőhelyek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 090)	Óvodai feladatellátási helyek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 088)	Óvodába beírt gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 087)	Óvodai gyógypedagógiai gyermekcsoportok száma (TS 086)	Gyógypedagógiai oktatásban részesülő óvodás gyermekek száma az integráltan oktatott SNI gyermekek nélkül (TS 091)	Egy óvodai gyermekcsoportra jutó gyermekek száma (TS 089)
	fő	db	db	db	fő	db	fő	fő
2016	141	8	200	1	141	0	24	13
2017	138	8	200	1	139	0	24	17
2018	141	8	200	1	141	0	15	13
2019	152	8	200	1	153	0	37	19
2020	153	8	200	1	153	0	26	19
2021	158	8	200	1	158	0	36	20

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatgyűjtés

Óvodai nevelés:

Óvodai nevelés:

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 8.§-a szerint az óvoda a gyermek hároméves korától a tankötelezettség kezdetéig nevelő intézmény. Az óvoda felveheti azt a gyermeket is, aki a harmadik életévét a felvételétől számított fél éven belül betölti, feltéve, hogy minden, a településen, fővárosi kerületben, vagy ha a felvételi körzet több településen található, az érintett településeken lakóhellyel, ennek hiányában tartózkodási hellyel rendelkező hároméves és annál idősebb gyermek óvodai felvételi kérelme teljesíthető.

Az óvoda önkormányzati fenntartású intézményként működik, nyolc vegyes gyermekcsoporttal. Elsősorban Pétfürdő területéről, illetve a környező településekről – Berhida, Várpalota - is járnak a gyerekek. A pétfürdői óvoda nyolc csoportban 200 férőhellyel rendelkezik. Reggel 05.30-tól délután 16.30-ig óráig tart nyitva az intézmény. A óvoda – a jelenlegi 158 gyermekkel – kihasználtsága körülbelül 70 %-os.

Az óvoda jól megközelíthető helyen fekszik. Megfelelő nagyságú zöld területen elhelyezett játszóudvar biztosítja, hogy a gyermekek, jó levegőn és egészséges környezetben tölthetik napjuk jelentős részét. Az elmúlt években sikerült a vas udvari játékokat EU szabványnak megfelelő játékokra cserélni. Az óvoda saját kidolgozású nevelési program alapján dolgozik (HOP), mely összhangban áll az Óvodai Nevelés Országos Alapprogramjában (ONAP) foglaltakkal. Alapvető feladata az óvodás korú gyerekek sokoldalú, harmonikus fejlesztése, a gyermeki személyiség kibontakoztatásának elősegítése, az életkori és egyéni sajátosságok és az eltérő fejlődési szintek figyelembevételével. Cél a gyermekek képességeihez és fejlődési üteméhez alkalmazkodó komplex személyiség fejlesztés. Fontos szempont, hogy a gyermekek családias, nyugodt, biztonságot nyújtó légkörben nevelkedjenek. Arra törekszenek, hogy óvodások fogékonyak legyenek a szépre, jóra, szeressék és óvják környezetüket, érdeklődőek, nyitottak legyenek, bátran fejezzék ki önmagukat. A képességek fejlesztése gyermeki tevékenységekben történik. Fő formája a játék, mely átszövi az egész óvodai életet. Az intézményben költségvetési forrásból biztosított a logopédiai ellátás. Közalkalmazotti létszám 17 óvónő, ebből 14 fő diplomás óvodapedagógus, 1 fő gyógypedagógus, 9 fő dajka, és 1 fő technikai személyzet. Valamennyien rendelkeznek a munkakörüknek megfelelő végzettséggel, szakképesítéssel. Az óvoda dolgozóira jellemző a gyermekszeretet, a tolerancia,

szakmai felkészültség és az újdonságok iránti fogékonyság. Kiemelt feladatuk a környezeti nevelés és a hagyományok ápolása.

Folyamatosan figyelemmel kísérik az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó jogi előírásokat, a végrehajtással kapcsolatos feladatokról tájékoztatják az óvodapedagógusokat. Az óvodában nincs hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód érvényesítése jellemző mindennapjaikra. A feladat-ellátás módjára vonatkozó döntések, intézkedések meghozatalakor a gyermek mindenekfelett álló érdekét veszik figyelembe.

Az esélyegyenlőség mindannyiunk számára fontos érték. Segít elérni azt a célt, hogy minden Pétfürdőn óvodába járó gyermeknek esélye legyen a felzárkózásra, iskolába kerülésre, függetlenül nemétől, származásától vagy anyagi helyzetétől.

Az SNI gyermekek felülvizsgálata jogszabályban és szakvéleményben előírt gyakorisággal és időben megtörténik. Habilitációjukat utazó gyógypedagógus közreműködésével biztosítják.

Az Pétfürdői Panelkuckó Napköziotthonos Óvoda él a törvény adta illetékességgel – az óvodakötelezettség figyelemmel kísérése, a családi kapcsolatok folyamatos és tartalmas ápolása, a szociális háló kialakítása, a feltételek teljes körű biztosítása és hozzáférhetősége tekintetében.

A gyermekvédelem minden óvodapedagógus feladata. Egész év folyamán figyelemmel kísérik ezeket a családokat, segítik őket. Legfontosabb feladatuk ebben is a prevenció.

Az intézményben megvalósul az SNI-s gyermekek integrált nevelése. Fontosnak tartják, hogy a problémák kezelésében a gyógypedagógus mindenben segíti az óvónők munkáját, együttműködésük hatékony. BTMN-es és a részképesség zavarral küzdő gyermekek felzárkóztatása érdekében differenciált nevelést biztosítanak, felzárkóztató egyéni fejlesztésben részesítik őket. Esetükben rendkívül fontos a prevenció, ezért a megfelelő időben, a megfelelő szakemberhez irányítják a gyermeket.

Nagy gondot fordítanak arra, hogy a hátrányos helyzetű gyermekek óvodai nevelése folyamatos legyen, az indokolatlan hiányzásokat kerüljék el a családok.

A tehetséges gyermekek szintén egyéni fejlesztéssel gyarapíthatják tudásukat. Az Óvoda alapítványa anyagi segítségével olyan programok válnak elérhetővé, amelyeket a családi nevelés nem tudna biztosítani minden gyermeknek (színház, bábszínház, kirándulás, fejlesztő eszközök vásárlása).

Sajátos nevelési igényű gyermekek ellátása:

Az Alapító Okirat értelmében a Panelkuckó Napköziotthonos Óvodában integrált nevelés történik, melynek értelmében az óvoda a tankötelezettség kezdetéig óvodai nevelésben, fejlesztő nevelésben részesíti a többi gyermekkel együtt nevelhető, oktatható, sajátos nevelési igényű gyermekeket. A fejlesztések egyénre szabott fejlesztési terv alapján történnek, ugyanakkor minden egyéb tevékenység továbbra is az óvodai tevékenységek keretén belül biztosított. A szakemberekkel, szakértői bizottsággal és a családdal történő folyamatos együttműködés révén biztosított a gyermekek megfelelő nevelése, fejlesztése.

Hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek integrált ellátása:

A hátrányos helyzetű gyerekek óvodai nevelésének célja a gyermekek esélyegyenlőségének növelése, társadalmi beilleszkedésük segítése, melyet az integrált nevelés keretében valósít meg az Óvoda. Ennek keretében feladata a szociális hátrány csökkentése, szociális támogatás, a gyermekek ismereteinek bővítése, szociális sémák átadása, kommunikációs kultúrájuk megalapozása, nyelvi hátrányaik csökkentése, tevékenységi és tanulási motivációjuk fejlesztése, a velük szemben felmerülő előítéletek csökkentése, fejlesztő, stimuláló, elfogadó óvodai környezet kialakítása.

Az óvodában ritkán előforduló esetekben a helyi Családsegítő- és Gyermejkölési Szolgálat munkatársai segítik az óvodapedagógusok munkáját a hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek integrált nevelésében.

A gyerekek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során óvodánkban beazonosított problémák:

Társas és közösségi kapcsolatok hiánya, ingerszegény környezet, főleg a nyári szünetben. A gyermekek, főleg a rászoruló gyermekek, nincsenek intézményi védelem alatt, így veszélyeztetettebb a helyzetük. Ennek a problémának megoldása érdekében a nyári időszak alatt is szorgalmazzák ezen gyermekek óvodai ellátását, nevelését. Ebben az időszakban is gazdag és tartalmas programokat, szeretetteljes légkört biztosítanak a gyermekek számára.

Beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek ellátása:

Fejlesztésük szakértői vélemény alapján történik. Az óvoda feladata a szeretetteljes, odafigyelő, segítő, felkaroló magatartás, biztonságérzet kialakítása, baráti kapcsolatok kialakításának segítése, gyermektársak felkészítése, a csoporton belül a másság elfogadtatása, a gyermek személyiségére irányuló fejlesztés, együttműködés a családdal, más szakemberekkel. A különleges bánásmódot igénylő gyermekek óvodai fejlesztését a Várpalotai Pedagógiai Szakszolgálat által kiállított szakvélemény javaslataira építve az óvodában dolgozó fejlesztőpedagógusok, pedagógusok végzik. Fejlesztő munkájukat 2013 óta helyben segíti logopédus-gyógypedagógus kolléga.

Jogszabályi háttér

A pedagógiai szakszolgálati intézmények működéséről szóló 15/2013. (II. 26.) EMMI rendelet 25. § (3) és (4) bekezdései az alábbiak szerint rendelkeznek:

„(3) A logopédiai ellátás keretében el kell végezni a harmadik és ötödik életévüket betöltött gyermekek beszéd- és nyelvi fejlettségének szűrését. A hároméves kori logopédiai szűrés a nyelvi fejlettségre (receptív és expresszív nyelv), az ötéves kori szűrés elsősorban a beszédartikulációra, illetve az írott nyelvi (írás és olvasás) készségekre irányul. A szűrés eredménye alapján szükség szerint el kell végezni a gyermek további logopédiai vizsgálatát, illetve kezdeményezni kell további gyógypedagógiai, pszichológiai, orvosi vizsgálatokat.

(4) A részletes logopédiai vizsgálat és logopédiai vizsgálati vélemény alapján kell a gyermek további logopédiai ellátását megszervezni, ha a szűrés és a logopédiai vizsgálat eredményei alapján erre szükség van.”

A logopédus által elvégzett 2022-23 tanév mérési adatai

A kiscsoportosok és nagycsoportosok nyelvi fejlettségi felmérését óvodába érkezéskor a logopédus végzi el.

Törvény írja elő az óvodát kezdő 3 évesek logopédiai szűrését az ún. KOFA kérdőívvel, mely a szülők önbevallásán alapul. Az idei tanévben is folyamatosan érkeztek a gyermekek, s velük együtt a kitöltött ívek. 40 beérkezett kitöltésből 4 kisgyerek nyelvi késésben szenved. Ők már a nevelési év

elejétől járnak fejlesztésre. Majd tanév során érkezett 2 kislány, akik enyhébb elmaradást mutatnak. Beszéd elmaradásuk inkább tünet, mint ok.

66 megvizsgált nagycsoportosból 24 gyermek beszédhibás (36%)!

2 SNI státuszú gyermek fejlesztése az óvodában valósult meg. Egy gyermek beszédfejlesztésben, egy gyermekkel pedig tiflo pedagógus foglalkozott.

Logopédiai fejlesztésre 8+2 kiscsoportban, 31 gyermek jár szeptembertől heti rendszerességgel.

A megkésett beszédfejlődésű kicsik az alábbi fejlődést mutatták:

Tünetmentes: 1 gyermek	Részből javult: 3 gyermek
Keveset javult: 3 gyermek	Nem minősíthető: 1 gyermek

A logopédiai terápia eredményei:

Tünetmentes 4 gyermek
Lényegesen javult 4 gyermek
Részből javult 8 gyermek
Keveset javult 3 gyermek
Nem javult 3
Nem minősíthető 1

A sajátos nevelési igényű beszéd fogyatékos gyerek közül, 1 lényegesen javult.

Szeptember végén megvalósult szülői értekezleten nagy számban vettek részt a szülők. Itt szokás szerint megismerték a szűrési eredményeket, a logopédiai fejlesztés menetét, illetve a szülők felé intézett kéréseket. A szenzomotoros mozgásfejlesztés sajnos mégsem tudott megvalósulni a tanév folyamán. A nagyszámú beszédhibás gyermekekkel való foglalkozás kitöltötte a logopédiai óraszámot. Nevelési értekezleten a kolléganők kicsit közelebből megismerkedtek a szenzoros szemlélettel, illetve a szenzomotoros mozgásfejlesztés körvonalával.

A pszichológiai ellátást igénylő gyermekek pszichoterápiás ellátását egyénileg, a Pétfürdői Családsegítő- és Gyermekjóléti Szolgálat látja el.

A munkaerő-piaci és családi feladatok összeegyeztetését segítő szolgáltatások (pl. bölcsődei, óvodai férőhelyek, férőhelyhiány)

Településünk bölcsődéjével jó kapcsolatot ápol az óvoda, mely biztosítja a gyermekek napközbeni elhelyezését, gondozását, nevelését, megkönnyítve ezzel a szülők munkavállalással kapcsolatos kötelezettségeinek teljesítését. 8 vegyes csoporttal működő, 200 férőhelyes óvodánk lehetőséget ad év közben is a 3 évet betöltött gyermekek felvételére az óvodába, és a környező településekről érkező gyermekek befogadását is lehetővé teszi.

Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és non-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása.

Az óvodában működő alapítvány több éve támogatja az óvodás gyermekeket:

- nagycsoportosok úszás oktatása
- Mikulás csomagok megvásárlása
- helyi színházi előadások támogatása

Migráns gyermekek interkulturális nevelése

Alapelvünk, hogy a migráns gyermek a magyar gyermekkel azonos feltételekkel veheti igénybe az óvodai nevelést. Az egyéni bánásmód elvét az ő nevelésük során is érvényesítjük.

4.4.4. számú táblázat - Általános iskolák adatai: osztályok, gyógypedagógiai osztályok, feladatellátási helyek					
Tanév	Az általános iskolai osztályok száma a gyógypedagógiai oktatásban (a nappali oktatásban) (TS 080)	Az általános iskolai osztályok száma (a gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 081)	Általános iskolai feladat-ellátási helyek száma (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 079)	Egy általános iskolai osztályra jutó tanulók száma a nappali oktatásban (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 082)	Más településről bejáró általános iskolai tanulók aránya a nappali oktatásban (TS 084)
	db	db	db	fő	%
2016	0	16	2	21,19	7,37
2017	0	16	2	20,81	7,51
2018	0	16	2	19,00	8,55
2019	0	16	2	18,38	6,46
2020	0	16	2	19,31	0,97
2021	0	16	2	18,37	6,80

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Iskolai nevelés adatai

Az általános iskolában nyolc évfolyamon országosan egységes követelmények szerint alapfokú nevelés-oktatás folyik. Az általános iskola a tanulót az érdeklődésének, képességének és tehetségének megfelelően felkészíti a középfokú iskolai továbbtanulásra.

A településen, az általános iskolai tanulók száma a 2020/2021-es tanévben 294 fő. Az intézményekben 16 tanulócsoporthoz folyik az oktatás, valamennyi tanulócsoporthoz általános tantervű.

Az állam 2013-tól felmenő rendszerben kezdte el bevezetni a mindenki számára ingyenes tankönyvellátást az általános iskolákban. 2017. szeptember 1-jétől az összes általános iskolai évfolyamon ingyen kaptak tankönyvet a diákok.

A Horváth István Általános Iskola két épületben helyezkedik el. Az alsó tagozatos iskolába 1-3 osztályi járnak a tanulók, a felső tagozatos iskolába 4-8 osztályig. Az alsó tagozatos iskolában tornaszoba a felső tagozatos iskolában tornaterem biztosítja a mindennapos testnevelés megvalósulását. A felső tagozatos iskola rendelkezik könyvtárral, illetve informatika szaktanteremmel. A termék bútorzata új. A nyílászárók és mellékhelyiségek az előző években kerültek teljes felújításra, illetve cserére. Az iskola udvarán található egy műanyag borítású nagypálya. A tantermek eszközellátottsága jó színvonalon biztosított. Több digitális táblával is rendelkezik mindkét iskola, melyek használatban vannak. Az étkezést a településen található SZEPA-SZOLG Kft. biztosítja. Az intézmény melegítőkonyhával, illetve étkezővel rendelkezik. A tanulók nagy létszámban veszik igénybe a napközis és menzai ellátást.

Az intézmény fogadni tudja a környék általános iskoláskorú gyermekeit, beleértve a hátrányos a halmozottan hátrányos helyzetű és sajátos nevelési igényű tanulókat is. Ezzel az integrációval azt az igényt igyekszik kielégíteni, hogy az itt élő gyerekek helyben maradva kaphassák meg a szükséges fejlesztést. A sajátos nevelésű igényű gyermekek részére logopédiai, gyógypedagógiai pszichológiai foglalkozások állnak rendelkezésre. Miután a gyerekek különbözőek, így mindenképp szükséges a differenciálás, illetve új tanulási technikák alkalmazása. Ehhez a tanárok az évek során képezték magukat. Olyan tanfolyamokat végeztek el, melyek ismeretanyaga hasznosítható a mindennapok során.

A helyi társadalom, családi háttér gyökeres változása figyelhető meg, a társadalmi olló ketté nyílt a településen. Túl nagy különbségek vannak a tanulók között a neveltségi szintben, képességben, szülői háttér támogatásában.

Rohamosan növekszik az SNI - és BTMN - tanulók száma, az elvártól magasabb a potenciális lemorzsolódással veszélyeztetettek aránya, ugyanakkor továbbra is nagyon sok jó képességű diák jár az intézménybe.

Az iskola pedagógiai programjának kiemelt célja, hogy minden gyermek a nevelés által teljes értékű felnőtté váljon. Ennek érdekében az iskola igyekszik enyhíteni a szociális hátrányokon, a jó képességű tanulók tehetségét kibontakoztatni és fejleszteni, megsegíteni a lemorzsolódással veszélyeztetett tanulókat.

A teljes tanulói személyiség fejlesztése érdekében kompetencia alapú oktatás keretében segítik kibontakoztatni a tanulóik készségeit, képességeit és ismereteik körét.

A felzárkóztatásra nagy hangsúlyt fektetnek. A lassabban haladó, illetve tanulási nehézségekkel küzdő tanulók felzárkóztatására lehetőség van néhány fős fejlesztő foglalkozásokon, korrepetálásokon/kompetenciamérésre felkészítő foglalkozáson való részvételre. A fejlesztő

foglalkozásokat szakvéleménnyel rendelkező diákok számára biztosítják saját fejlesztő szakos pedagógusok által. A korrepetálásokat 1-8. évfolyamig magyar, matematika és angol nyelv tantárgyakból szervezik tanulásban lemaradó tanítványaik részére, mindenki számára biztosított alsóban a napközi, felsőben a tanulószoba.

Kiemelt feladatuk a tehetséges gyermekekkel való bánásmód. Ez a tevékenység emelt szintű oktatás, képesség szerinti osztálybontás, felvételi előkészítő, nyelvvizsgára és ECDL-vizsgára felkészítő foglalkozások, szakkörök keretében történik.

A széles körű tehetséggondozást, tehetségkibontakoztatást szolgálják az alább felsorolt programok, tehetségműhelyek, amelyek a tanulók általános és speciális képességeit, motivációját is fejlesztik.

Tanórán kívüli egyéb foglalkozások:

Továbbtanulásra felkészítő foglalkozások: magyarból és matematikából

Angol nyelvvizsgára és ECDL-vizsgára felkészítő foglalkozások

Szakkörök: énekkar, ÖKO- szakkör, kreatív rajz, irodalmi és sport tehetségműhely (=szakkör)

Iskolai könyvtár egyéni és/vagy csoportos használata

A tehetséges diákok részt vesznek a helyi, kistérségi, megyei és országos versenyeken (angol, magyar, testnevelés, rajz, informatika, matematika, ének). Mesemondó és szavalóversenyek, tantárgyi tanulmányi versenyek, sportversenyek bővítik a repertoárt.

Saját iskolánk által szervezett területi versenyek:

-Horváth István Területi Kórustalálkozó

-Horváth István Területi Kispályás labdarúgó Torna

-Területi rajz-és ÖKO -kiállítás

-Területi angol szépkiejtési verseny

Nemcsak a széleskörű tehetséggondozást, tehetségkibontakoztatást szolgálják az alábbiakban felsorolt programok, hanem a hátránykompenzációt, a leszakadó tanulók felzárkóztatását, esélyegyenlőségét is:

-Vetélkedők: mesevetélkedő, könyvtárhasználati vetélkedő, labdarúgó torna. A versenyeztetésen túl a mindennapi tevékenységünkkel, programjainkkal kínálunk számos lehetőséget, hogy a gyerekek megtalálják a számukra vonzó tevékenységeket.

-Rendezvények, műsorok, megemlékezések

-Szabadidős programok: színház és múzeumlátogatások, úszás és korecsolyázás, tanulmányi kirándulások, erdei iskolák, kétévente angliai tanulmányi út szervezése, illetve bentlakásos és napközis tábor rendezése tanév vége után 5 héten keresztül.

-Pályaorientációs napok, egészségnapok és tehetségnapok

Kiemelendő a Napsugár Alapítvány a Gyermekekért támogatása. Az esélyegyenlőséghez nagyban hozzájárul azzal, hogy a sikeres angol nyelvvizsga és ECDL-vizsgadíjakat megtéríti, hozzájárul a hátrányos helyzetűek tanulmányi kirándulásra, erdei iskolában való részvételéhez.

Az elmúlt két évben nagyon motiválónak bizonyult a lemorzsolódás nagymértékű csökkentésében az iskola által félévente meghirdetett „Javíts egy jegyet!” mozgalom. Ösztönző jutalomban részesülnek osztályonként a legtöbb tantárgyból javítók, azok, akik megtartják a jeles vagy kitűnő bizonyítványaikat; az az osztály, ahol a legtöbben javítanak és a legjobb tanulmányi átlagot elért osztály.

Nagyon fontos a rendszeres kapcsolattartás és együttműködés:

- Panelkuckó Napköziotthonos Óvodával
- Pétfürdői Gondozási Központtal.

A fenti célok és tevékenységek a jövőben is az intézmény meghatározó prioritásai lesznek.

4.4.5. számú táblázat - A 8. évfolyamot eredményesen befejezők a nappali oktatásban	
Tanév	A 8. évfolyamot eredményesen befejezte a nappali oktatásban (TS 083)
	Fő
2016	38
2017	31
2018	38
2019	41
2020	40
2021	38

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A 8. évfolyamot sikeresen elvégzett tanulók száma alig változó 38 és 40 fő között alakult, 2020/2021 tanévben 38 fő volt.

c) hátrányos megkülönböztetés és jogellenes elkülönítés az oktatás, képzés területén, az intézmények között és az egyes intézményeken belüli szegregációs jelenségek;

Az oktatás, képzés terén gyermekeket érintő hátrányos megkülönböztetésről, az egyenlő bánásmód követelményének megsértéséről nincs tudomásunk. A bölcsődében, óvodában és az iskolákban nincs szegregált oktatás-nevelés. Az általános iskolák esetében a Tankerület határozza meg a

körzethatárokat, az önkormányzatnak véleményezési jogköre van. A középfokú oktatási intézményekbe a tanulók tanulmányi eredményeik, vagy a felvételi vizsga (központi írásbeli és szóbeli) eredményeik alapján jutnak be. A felvételi ponthatárokat az oktatási intézmények határozzák meg.

d) az intézmények között a tanulók iskolai eredményességében, az oktatás hatékonyságában mutatkozó eltérések;

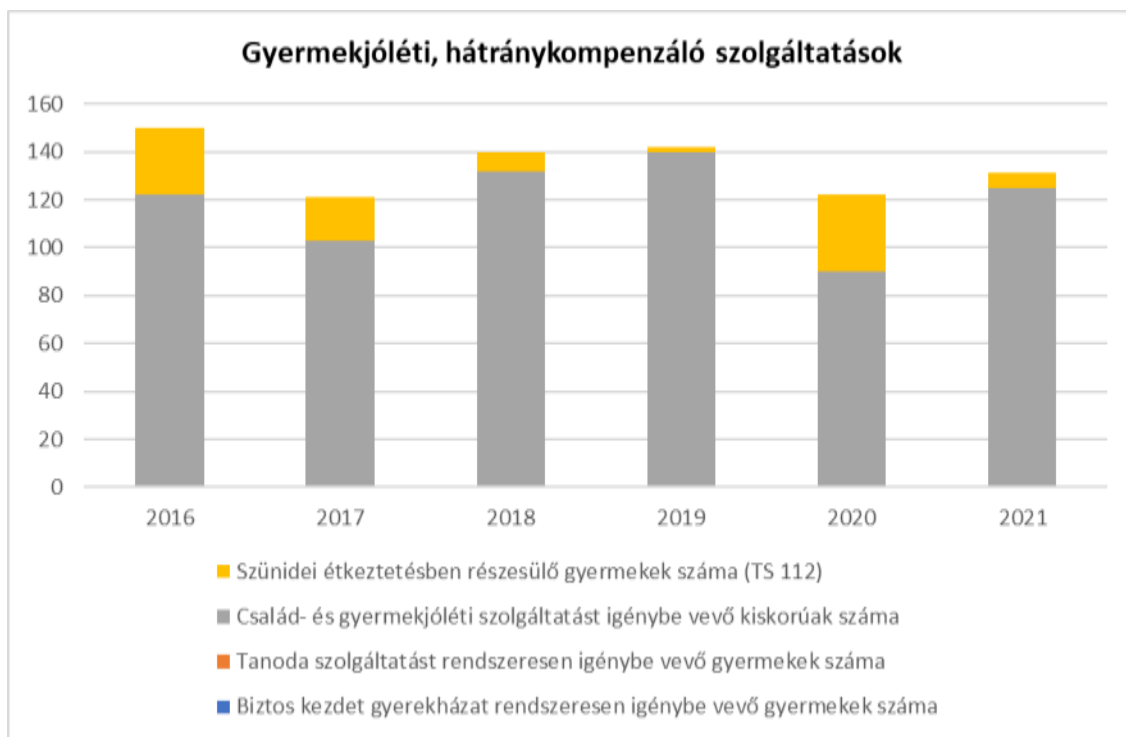
Erre vonatkozó adattal az Önkormányzat nem rendelkezik.

e) előnyben részesítés, hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások:

Bursa Hungarica, ösztöndíj pályázat (lásd 59. oldal)

4.4.6. számú táblázat - Gyermekjóléti, hátránykompenzáló szolgáltatások				
Év	Biztos kezdet gyerekházat rendszeresen igénybe vevő gyermekek száma	Tanoda szolgáltatást rendszeresen igénybe vevő gyermekek száma	Család- és gyermekjóléti szolgáltatást igénybe vevő kiskorúak száma	Szünidei étkeztetésben részesülő gyermekek száma (TS 112)
	Fő	Fő	Fő	Fő
2016	n.a.	n.a.	122	28
2017	n.a.	n.a.	103	18
2018	n.a.	n.a.	132	8
2019	n.a.	n.a.	140	2
2020	n.a.	n.a.	90	32
2021	n.a.	n.a.	125	6

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati és intézményfenntartói adatok

A gyermekjóléti, hátránykompenzáló szolgáltatások megoszlását a fenti táblázat mutatja. A család és gyermekjóléti szolgáltatást igénybe vevő kiskorúak száma éves szinten folyamatosan 100 fő fölött van. A szünidei étkezésben részesülők száma a 2016 évi 28 fő-höz képest 2020 évre 6 főre csökkent. Ennek magyarázata a RGYVK-ban részesülők számának csökkenése. A településen Biztos Kezdet gyerekház és tanoda szolgáltatás nem működik.

4.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A gyerekek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
A nyári szünidő idején a szülők számára rendkívül megterhelő feladat a gyermekek elhelyezése. Nyári napközis tábor 15 éve működik.	Jó gyakorlat megtartása, a Nyári napközis tábor további működtetésének biztosítása, erre a fedezetet az éves költségvetésben az Önkormányzat biztosítja.
Egészséges életmódra nevelés, társas kapcsolatok hiánya, digitalizáció térnyerése, közönyösség, érdeklődés hiánya.	Nyári táborok szervezése a meglévő „jó gyakorlat megtartása”. Kirándulások szervezése, civilek bevonásával, pl. Sportegyesületek, rendőrség, polgárőrség, sportrendezvények.
Bűnmegelőzési programok	A gyermekek számára olyan programok szervezése, amely felkészíti őket a bűnmegelőzésre. Pétfürdőn ez működik, „jó gyakorlat megtartása”
Szociális területen dolgozók szupervíziója	Havonta biztosítani kellene a kiegészi szindróma (burnout) kivédése érdekében.
Viszonylag magas a más településre eljáró iskoláskorúak száma	Az iskola megtartó erejének javítása

5. A nők helyzete, esélyegyenlősége

5.1. A nők gazdasági szerepe és esélyegyenlősége

Jogi alapvetések a nők esélyegyenlőségéhez:

- Az Alaptörvény XV. cikke rögzíti, hogy a nők és férfiak egyenjogúak, vagyis mind a nőket, mind a férfiakat azonos jogok kell, hogy megillessék minden polgári, politikai, gazdasági, szociális, kulturális jog tekintetében.
- Az Európai Parlament és az Európai Unió Tanácsa 76/207/EGK irányelve a nőkkel és a férfiakkal való egyenlő bánásmód elvének a munkavállalás, a szakképzés és az előmenetel lehetőségei, valamint a munkafeltételek terén történő végrehajtásáról.
- A Tanács 79/7/EGK irányelve a férfiakkal és a nőkkel való egyenlő bánásmód elvének a szociális biztonság területén történő fokozatos megvalósításáról.
- A Tanács 86/378/EGK irányelve a férfiakkal és a nőkkel való egyenlő bánásmód elvének a foglalkoztatási szociális biztonsági rendszerekben történő megvalósításáról.

A nemek közötti hátrányos megkülönböztetést több jogszabály is tiltja, ezek között is kiemelt szerepet foglal el az Alaptörvény és a Munka Törvénykönyve. Ma már a nők döntő többsége dolgozik, aktívan részt vesz a családfenntartásban, mivel mindként szülő keresete szükséges a megélhetés biztosításához. A nők számára a legfontosabb probléma a munka és a családi élet összeegyeztetése. Tapasztalataink szerint a gyermekvállalás, a munkahelytől való hosszabb idejű távolmaradás nagymértékben rontja a nők munkaerőpiacra való visszalépésének esélyeit.

A népesség nemek szerinti megoszlása a népességen belül helyi szinten is jól mutatja, hogy a nők átlagosan magasabb életkort érnek meg, mint a férfiak. Míg a férfiak 60 éves kor felett a településen 312-an vannak, a nők száma ebben a korosztályban 771 fő.

Tény, hogy az országos adatok alapján a nők gazdasági aktivitása alacsonyabb a férfiakénál – és e különbségnek csak egyik vékonyka szelete a női élethelyzetből, az anyaságból fakadó inaktivitás (CSED, GYED, GYES). Sajnos gyakran találkozhatunk azzal, hogy a nők háttérbe szorulnak a munkavállalást illetően, valamint gyakran a női bérek mértéke elmaradást mutat a férfiak bééréhez képest, annak ellenére, hogy a munka törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvény 12.§-a rendelkezik arról, hogy a munkaviszonnyal, így különösen a munka díjazásával kapcsolatban az egyenlő bánásmód követelményét meg kell tartani. A munka egyenlő értékének megállapításánál, különösen az elvégzett munka természetét, minőségét, mennyiségét, a munkakörülményeket, a szükséges szakképzettséget, fizikai vagy szellemi erőfeszítést, tapasztalatot, felelősséget, a munkaerő-piaci viszonyokat kell figyelembe venni.

Tapasztalataink szerint a nők között kiemelten hátrányos helyzetben vannak

- a 45 év feletti nők a változó képzettségi követelmények,
- a pályakezdők a szakmai tapasztalat hiánya,
- a CSED/GYED/GYES-en lévő, illetve a kisgyermekes anyukák a munkából való kiesés miatt.

A nők munkaerő-piaci hátránya összetett, nehezen vizsgálható jelenség. A férfiak és a nők adott településen való foglalkoztatottságának mutatói arról nyújtanak tájékoztatást, hogy milyen arányban érinti a nemeket a munkanélküliség. Pontosabb képet kaphatnánk a kérdésről, ha a rendelkezésre álló adatok között szerepelne az is, hogy az érintett csoportokból (férfiak és nők) hányan nevelnek gyermeket, hányan nevelnek 15 évnél fiatalabb gyermeket, összesen hány gyermeket nevelnek,

illetve közülük hányan egyedülállók. A nemenkénti foglalkoztatási arány az elmúlt évtizedben közeledett egymáshoz, a nőket azonban továbbra is jóval alacsonyabb foglalkoztatottság jellemzi.

Az elmúlt öt év adatait tartalmazó idősoros táblázat (5.1.1. sz. táblázat) a foglalkoztatottsággal kapcsolatos adatokat sajnos nem tartalmazza. Ez a tény megnehezíti a táblázatban foglalt adatoknak a népességszámlálási adatokkal való összehasonlítását, pedig az segíthetett volna árnyaltabb képet rajzolni a településen élők helyzetéről.

a) foglalkoztatás és munkanélküliség a nők körében

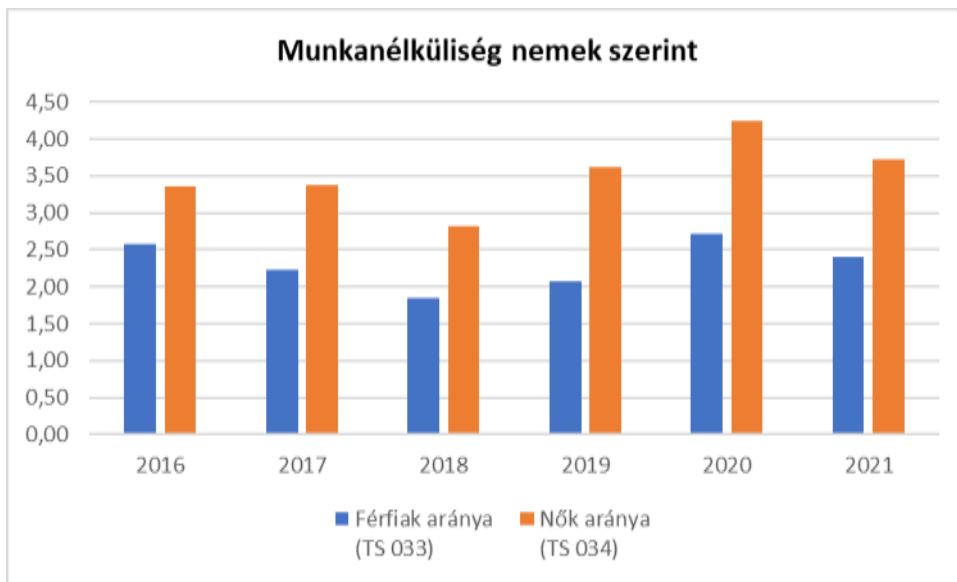
Hazánkban ma általános a kétkeresős modell, amely egyfajta gazdasági kényszer következménye. Kutatások rámutatnak, hogy a munka- és a családi feladatok ellátásában a korábban nagyon merev nemi szerepek fellazulása figyelhető meg, amit a férfi és női iskolai végzettség szintje befolyásol. Rugalmas foglalkoztatási formák alkalmazása Magyarországon elmarad az EU más, elsősorban északi és nyugati tagállamaiétól. Bér, a részmunkaidő, távmunka, munkakör megosztás stb.

Alkalmazására jogilag lehetőség lenne, (2012. I. tv. a munka törvénykönyvéről), és preferenciájuk is nő a női munkavállalók körében, a lemaradás jelentős. A női vezetők középvezetői szinten történő megrekedése (ún. üvegplafon jelenség) mind az EU-ban, mind Magyarországon jellemző.

A magyar nők naponta átlagosan egy órával több időt töltenek munkával, mint a férfiak, ami az otthoni munkavégzésből adódik. A Magyar Női Érdekérvényesítő Szövetség szerint a nők foglalkoztathatósága a gyermekszám függvényében romlik, s ez összefügg az otthoni feladatok hagyományosan egyenlőtlen elosztásával is. A KSH felmérése megállapította, hogy a gyermeknevelési ellátást igénybe vevő nők szerint a munkába való visszatérést leginkább a munkáltató viszonyulása és a bölcsődei ellátás biztosíthatósága befolyásolja. Minél többet áldoz egy munkahely a munka és a magánélet egyensúlyát megteremtő intézkedésekre, annál inkább emelkedik (és nemcsak a női) munkavállalók elkötelezettsége.

5.1.1. számú táblázat - Munkanélküliségi ráta nemek szerint (a 3.2.1. táblával azonos)			
Év	Nyilvántartott álláskeresők aránya az állandó népességben a 15-64 évesek körében		
	Férfiak aránya (TS 033)	Nők aránya (TS 034)	Összesen
	%	%	%
2016	2,58	3,35	2,97%
2017	2,23	3,38	2,81%
2018	1,85	2,82	2,34%
2019	2,07	3,61	2,84%
2020	2,72	4,24	3,48%
2021	2,4	3,72	3,06%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

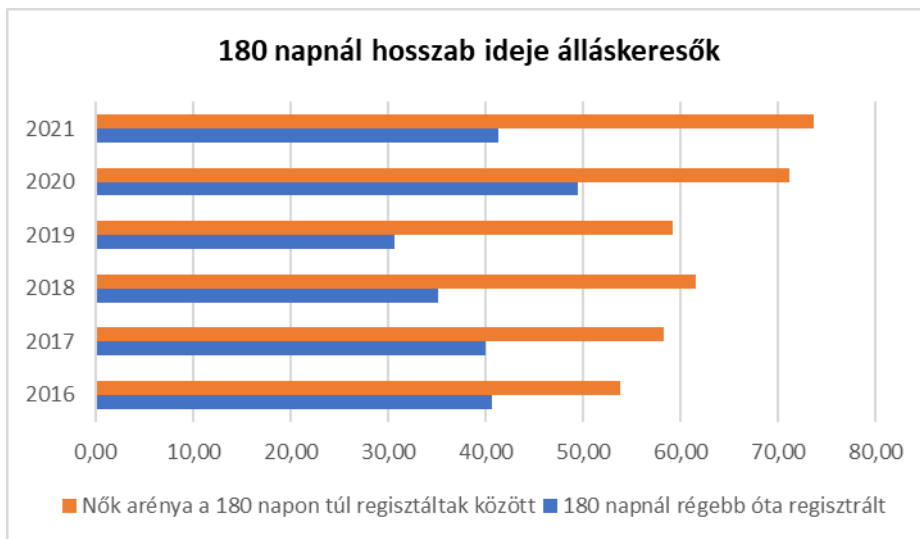

A fenti táblázatból megállapítható, hogy a munkanélküliek száma a 2016 évi adatokhoz képest 2018-ig javuló, majd emelkedő tendenciát mutat. A munkanélküliség nemek szerinti megoszlásában a nők aránya folyamatosan magasabb.

5.1.2. számú tábla - A 180 napnál hosszabb ideje nyilvántartott álláskeresők (a 3.2.3. táblával azonos)

Év	180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek aránya (TS 057)	Nők aránya a 180 napon túli nyilvántartott álláskeresőkön belül (TS 058)
	%	%
2016	40,63	53,85
2017	40	58,33
2018	35,14	61,54
2019	30,68	59,26
2020	49,52	71,15
2021	41,3	73,68

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

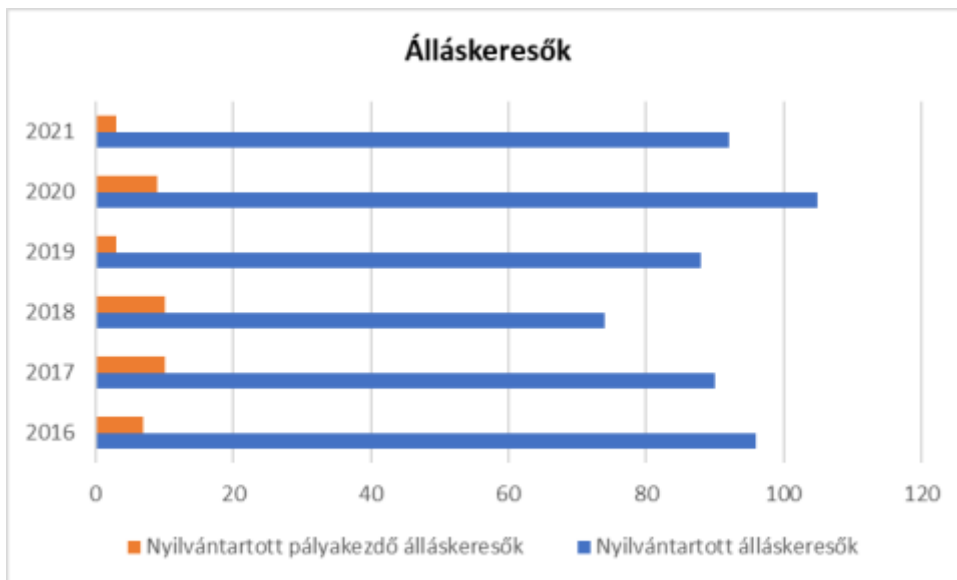

A 180 napnál hosszabb idejű álláskeresők arányában a vizsgált időszakban szinte nem változik, a munkanélküliek aránya a 2016 évi 40,63%-ról 2021 évre 41,30%-ra nőtt. A nők arányában a 180 napon túli nyilvántartott álláskeresők körében jelentős emelkedés tapasztalható 53,85%-ról 73,69%-ra,.

5.1.3. számú táblázat - Pályakezdő álláskeresők száma
(a 3.2.6. táblával azonos)

Év	Nyilvántartott álláskeresők száma (TS 052)	Nyilvántartott pályakezdő álláskeresők száma (TS 053)
	fő	Fő
2016	96	7
2017	90	10
2018	74	10
2019	88	3
2020	105	9
2021	92	3

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A nyilvántartott pályakezdő álláskeresők aránya jelentősen csökkent, számuk a nyilvántartott álláskeresők számához képest nem jelentős.

b) nők részvétele foglalkoztatást segítő és képzési programokban

Foglalkoztatást segítő és képzési programokat a Veszprém Megyei Kormányhivatal Várpalotai Járási Hivatal Járási Munkaügyi kirendeltsége rendszeresen hirdet. A Munkaügyi Kirendeltségen csak összesített adatok állnak rendelkezésre így nincsenek információink arra vonatkozóan, hogy a településről milyen arányban vettek részt a programokon és képzéseken. Helyi szinten korábban az önkormányzat nem szervezett ilyen jellegű képzéseket, egyrészt kapacitás-, és forráshiány miatt, másrészt nem volt rá érdeklődő.

c) alacsony iskolai végzettségű nők elhelyezkedési lehetőségei

A Magyar Tudományos Akadémia Közgazdaság- és Regionális Tudományi Kutatóközpont Közgazdaság- Tudományi Intézet által készített „A 2015-2016. évi munkaerő piaci helyzet és a folyamatok várható alakulása, hatása a növekedésre és az államháztartásra” című tanulmányában a népesség iskolai végzettségét, valamint ezzel összefüggésben a foglalkoztatási tendenciákat elemzi.

E szerint a „2011 és 2017 között a 16-65 éves népességben az alacsony iskolázottságúak (általános iskolánál kevesebb és általános iskolai végzettségű) száma mind a férfiak, mind a nők között csökkent. A nők körében jelentős a csökkenés, melynek következtében a nők ledolgozták korábbi hátrányukat és csaknem azonos számú az alacsony iskolázottságú nő a 16-65 évesek között, mint férfi. A szakiskolai (szakmunkás) végzettségű férfiak száma kis mértékben csökkent, a szakiskola végzettségű nők száma nagyjából változatlan maradt. Az érettségizett, szakképesítéssel rendelkezők száma mindkét nemnél nagyjából változatlan maradt 2011 és 2017 között, a szakképesítéssel nem rendelkező, érettségizettek száma mindkét nem esetében kis mértékben csökkent. A felsőfokú végzettségű férfiak száma nem változott, a felsőfokú végzettségű nők száma viszont tovább növekedett, és ennek következtében tovább nőtt a különbség a felsőfokú végzettségűek számát tekintve a két nem között, a nők javára. A fiatal korcsoportokban (16-20 és 21-25 évesek) az alacsony iskolázottságúak száma jelentősen csökkent 2011 és 2017 között, a szakiskolai végzettségűek száma a legfiatalabbak között kis mértékben, az érettségizetteké jelentős mértékben csökkent, amit a nők esetében a felsőfokú végzettségűek számának növekedése magyarázhat. A 26-30 évesek között 2011 és 2015 között kisebb mértékben, majd 2015 után erősebben csökkent a felsőfokú végzettségűek száma.” ami a foglalkoztatottak létszámát, a foglalkoztatási rátát illeti,

általánosságban és az elemzés szerint elmondható, hogy a nők foglalkoztatási ráta növekedése majdnem minden korcsoportban és iskolai végzettségi kategóriában elmaradt a férfiakétól.

A nők munkaerő-piaci hátrányos megkülönböztetése nehezen vizsgálható jelenség, megmutatkozhat a munkára való jelentkezéskor (ha a munkakör betöltésére mindkét nem képviselője alkalmas, azonos kvalitásokkal rendelkeznek, a munkáltató mégsem szeretne nőt alkalmazni), az azonos munkáért járó eltérő bérezésben, vagy az előmeneteli lehetőségek szűkösségében (üvegplafon-jelenség). A nők és férfiak foglalkozási (horizontális) szegregációja, és az ún. „üvegplafon” (a vertikális szegregáció) az egyenlőtlen bérezést és általában a javakhoz, kompetenciákhoz és lehetőségekhez való egyenlőtlen hozzáférést eredményezi. A nők jellegzetesen az alacsony fizetésű munkakörökbe szorulnak. A férfiak és nők adott településen való foglalkoztatottságának mutatói arról nyújthatnak tájékoztatást, hogy milyen arányban érinti a nemeket a munkanélküliség. Konkrét adatok ugyan nem állnak rendelkezésre, de a tapasztalatokból az a következtetés vonható le, hogy a vizsgált időszakban a munkavállalási korú népességben belüli a női munkanélküliek aránya mindig meghaladta a férfiakét. Ugyanakkor az önkormányzatnál nem tudnak olyan esetről, hogy a nők közül bárkit is hátrányos megkülönböztetés ért volna a foglalkoztatás területén. A településen található, nőket is foglalkoztató munkahelyek jellemzően a közszféra és a szolgáltatási szektor. A település nem rendelkezik kimutatással a férfiak és nők bérezését illetőleg. A várandós és kisgyermekes anyák visszatérése biztosított és támogatott az önkormányzati munkahelyeken. Munkaerőpiaci-helyzetükről azonban nem készült felmérés. A munkanélküli nők iskolai végzettségével kapcsolatban nem rendelkezik adatokkal az önkormányzat. A foglalkoztatott, az inaktív és a munkanélküli női népesség főbb demográfiai adatai nem állnak teljeskörűen a rendelkezésre (gyermekszám, képzettség, családi állapot, demográfiai adatok). A gyermekes családok gazdasági aktivitásáról az önkormányzat nem szolgáltatott adatokat, ilyen jellegű felmérés nem készült a településen. A gyermeküket egyedül nevelő nők gazdaságilag (és jogilag is) ki vannak szolgáltatva. A település nem rendelkezik hivatalos felméréssel a gyermeküket egyedül nevelő nők, férfiak szükségleteit illetőleg.

A nők iskolázottsági adataira vonatkozóan nem állnak rendelkezésre önálló települési adatok sem a TeIR rendszerben, sem pedig a KSH nyilvántartásában.

d) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén (pl. bérkülönbség)

A nemek közötti hátrányos megkülönböztetést néhány jogszabály tiltja ugyan (pl. Alaptörvény XV.cikke, Munka Törvénykönyve 5§, és természetesen az EbTv), de a nők és férfiak között a társadalmi élet minden területére kiterjedő egyenlőtlenség természetének okainak feltárását és persze felszámolását nem írja elő jogszabály.

A nők és férfiak közötti társadalmi egyenlőtlenség minden bizonnyal a legmélyebben gyökerező, legnehezebben tetten érhető, a társadalom részéről a leginkább, a legtisztább lelkiismerettel támogatott igazságtalanság. Nem könnyű fellépni ellene. Pedig a nemek közötti egyenlőtlenséget – mint a társadalmi egyenlőtlenségeket általában – nem csupán azért érdemes leküzdeni, mert igazságérzetünk, emberi szolidaritás-érzésünk ezt diktálja, hanem azért is, és elsősorban azért, mert az egyenlőtlenség: pazarlás.

A társadalmi csoportok – így a férfiak és nők – közötti egyenlőtlen hatalom-megosztás az erőforrások egyenlőtlen felhasználásához vezet: a rendelkezésre álló potenciálok paragon hagyásával egyenértékű. Ahhoz, hogy egyáltalán szembenézhessünk a problémákkal, első és legfontosabb lépésként érzékeny háttérelmzéseket kell készíteni. Látnunk kell, hogy egy sor gazdasági, szociális, gyermekvédelmi, munkaügyi, bűnözési, egészségügyi problémának nincs megoldása, ha nem gender - érzékeny eszközökkel nyúlunk hozzájuk. Az adatok elemzése, az általuk tükrözött társadalmi folyamatok feltárása segít megérteni, hogy a nők és férfiak közötti

egyenlőtlenségek – a látszattal és a gyakran hangoztatott ideológiákkal szemben – nem lelki, nem is biológiai alapokon nyugszanak elsősorban, hanem politikai, hatalmi, gazdasági természetűek van.

A Kormány biztosítani kívánja, hogy a nőknek a férfiakkal azonos jogai a mindennapokban is érvényesüljenek, a nők férfi társaikkal azonos esélyt kapjanak az érvényesülésre. Magyarország ígéretet tett az Európai Unió irányelveinek következetes érvényesítésére, amely irányelvek kiemelt fontosságot tulajdonítanak az élet minden területén a nők nyílt vagy rejtett diszkriminációja felszámolásának, és meghatározzák a nemek közötti egyenlőség érvényesítésének nemzetközileg elismert terminológiáját is, a gender mainstreaming szóhasználatát.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program – mint minden más fejlesztési program – két úton is szolgálhatja az egyenlőséget: közvetlen, célzott, a nők és férfiak egyenlőségének előmozdítását szolgáló eszközökkel, és általánosságban, mindenre kiterjedően, „horizontálisan”: a folyamatokban mindenütt a nők és a férfiak eltérő helyzetét és szükségleteit feltáró, ezekhez igazodó tervezés és tevékenység révén.

Mindkét útra szükség van. Horizontális szemléleten azt is értjük, hogy a többi, a nemek közötti egyenlőség konkrét kérdéskörén kívül eső probléma kezelésekor is tekintettel vagyunk erre: az egészségügyben, az oktatásban, a területfejlesztésben, a roma és fogyatékos emberek esélyegyenlőségét szolgáló intézkedésekben, a foglalkoztatásban, a gazdaságban, a helyi- és a nagypolitikában és a kultúrában is. Figyelünk rá, tekintettel vagyunk a férfiak és nők eltérő helyzetére és szükségletére, és észrevesszük speciális, éppen nemük miatt rájuk jellemző problémáikat. A direkt, a nők és férfiak egyenlőségét egy-egy konkrét területen előmozdítani hivatott célzott programok megtervezését és kivitelezését is ez a horizontális szemlélet alapozhatja meg.

Az itt következő elemzés néhány kulcsprobléma köré szervezi a tennivalókat: mindig a helyzet megismerése, a fontosabb problémák feltárása a kiindulópont. Ezt követően a lehetséges faktorok számbavétele, feladataik megjelölése következik. A nemek egyenlőségének érdekében a helyzetelemzés mellett a legtöbb, amit tehetünk, hogy képzett és felkészült, a probléma iránt érzékeny, elkötelezett együttműködő partnerek hálózatát alakítjuk ki.

5.2 A munkaerő-piaci és családi feladatok összeegyeztetését segítő szolgáltatások (pl. bölcsődei, családi napközi, óvodai férőhelyek, férőhelyhiány; közintézményekben rugalmas munkaidő, családbarát munkahelyi megoldások stb.)

Az elmúlt években bár növekszik hazánkban a nők munkaerő-piaci szerepe, de a nők foglalkoztatási rátája tartósan alacsonyabb a férfiakénál és alacsonyabb a női EU-átlagnál is. Ezt nagyrészt az okozza, hogy hazánkban a kisgyermekes nők nem vagy nagyon nehezen tudnak visszatérni a munka világába, még akkor is, ha számos család- és foglalkoztatáspolitikai eszközzel segíti őket a kormányzat és a munkáltatók a munkaerő-piaci reintegrációban. A kisgyermekes anyák elhelyezkedési esélyei jelentősen nem javulnak, ha egy nő több gyermeket vállal, ez sok esetben a saját munkaerő-piaci kirekesztődéséhez vezet. Minél több gyermek van a családban, az anya foglalkoztatási rátája annál alacsonyabb.

A családi, magánéletbeli feladatok és felelőségek általában egyoldalúan a nőket terhelik. A település nem rendelkezik adatokkal a nők családon belüli túlterheltségéről. A működő bölcsődék és családi napközök lehetővé teszik a nők munkába való gyorsabb visszatérését. Pétfürdőn 2000 évtől van bölcsődei ellátás. Az óvodai férőhelyek száma megfelelő, férőhelyhiány miatt még óvodás korú gyermeket nem utasítottak el a helyi óvodákban. A Köznevelési Törvény 2014. szeptember 1-jei hatállyal 3 éves kortól bevezeti a kötelező óvodáztatást.

5.3. Családtervezés, anya- és gyermekgondozás területe

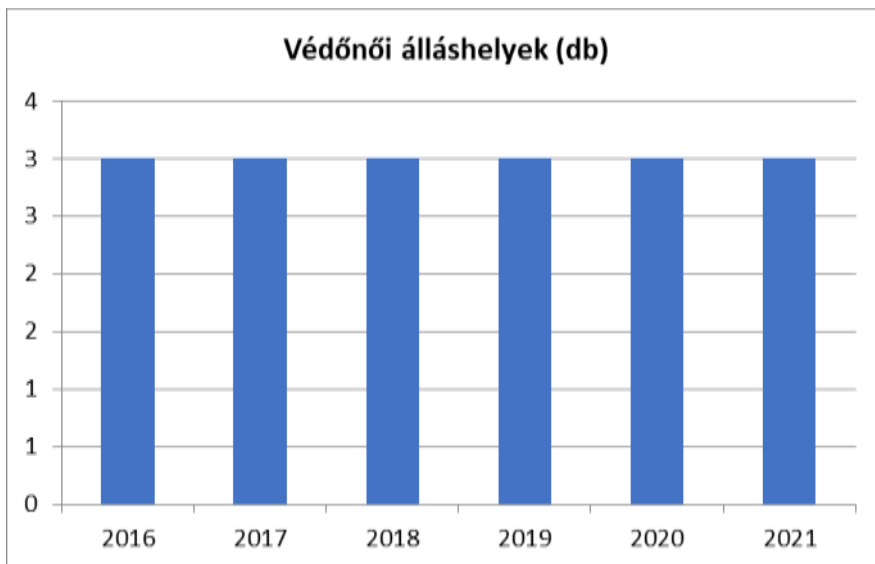
Családtervezés, anya- és gyermekgondozás területén Pétfürdőn elsősorban a helyi védőnőkhöz lehet fordulni.

A védőnői szolgálat nemcsak a kisgyermek egészségi állapotának felügyeletét végzi, hanem feladata a kismama (gyakorlati és lelki) segítése, hogy ezzel támogassa a felügyelete alá tartozó gyermek megfelelő testi és mentális fejlődésének biztosítását. A védőnő kapcsolatban áll a családdal, a kisgyermekellátó intézményekkel és a gyermekorvossal is, így adott településen árnyalt képpel rendelkezik a családok gyermekellátási és nevelési helyzetéről. Szakemberként hatékony segítséget képes nyújtani a családoknak, ez pedig szorosan összefügg a hozzá tartozó gyermekek számától. Pétfürdő Nagyközség Önkormányzata a védőnői szolgálatot, és a 0-6 év közötti gyermekek gondozását két területi védőnő alkalmazásával, valamint egy iskolavédőnővel látja el településen. Az egy védőnőre jutó gyermekek száma ideális, 2021-ben 100 fő volt.

Országos átlagban a védőnők 300 gyermek gondozását végzik, holott a törvény maximálisan 250 gyermek gondozását engedélyezi. Várandós tanácsadást heti rendszerességgel tartanak a védőnők. A védőnő koordinálja a terhesség idejének megfelelő vizsgálatok megtörténtét. A védőnő otthonában is meglátogatja a várandósokat és életvezetési-, lakásrendezési tanácsokat ad, hogy megfelelő legyen a csecsemő fogadása. A gyerekágyas gondozás során a szülés után mindenki megkapja a kellő tanácsadást, hogy milyen fogamzásgátlást használjon. A fogamzásszabályozás és szexualitás gyakran még a mai családokban is tabu témának számít. Ezért kiemelten fontos szerepet kapnak a közoktatási intézmények a gyerekek felvilágosításában. A gyerekek szexuális felvilágosítását célzó programok, tanórák már az általános iskolában megkezdődnek, majd a középiskolákban folytatódnak; osztályfőnöki, biológia óra keretében előadást tart az iskolavédőnő.

5.3.1. számú táblázat – Védőnői álláshelyek száma			
Év	Betöltött védőnői álláshelyek száma (TS 109)	0-3 év közötti gyermekek száma	Átlagos gyermekszám védőnőnként
	db	Fő	Fő
2016	2	98	32,67
2017	2	92	30,67
2018	2	93	31,00
2019	2	88	29,33
2020	2	87	29,00
2021	2	80	26,67

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

**5.2.2. a) Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma (4.3.3. a.)
számú táblázatból**

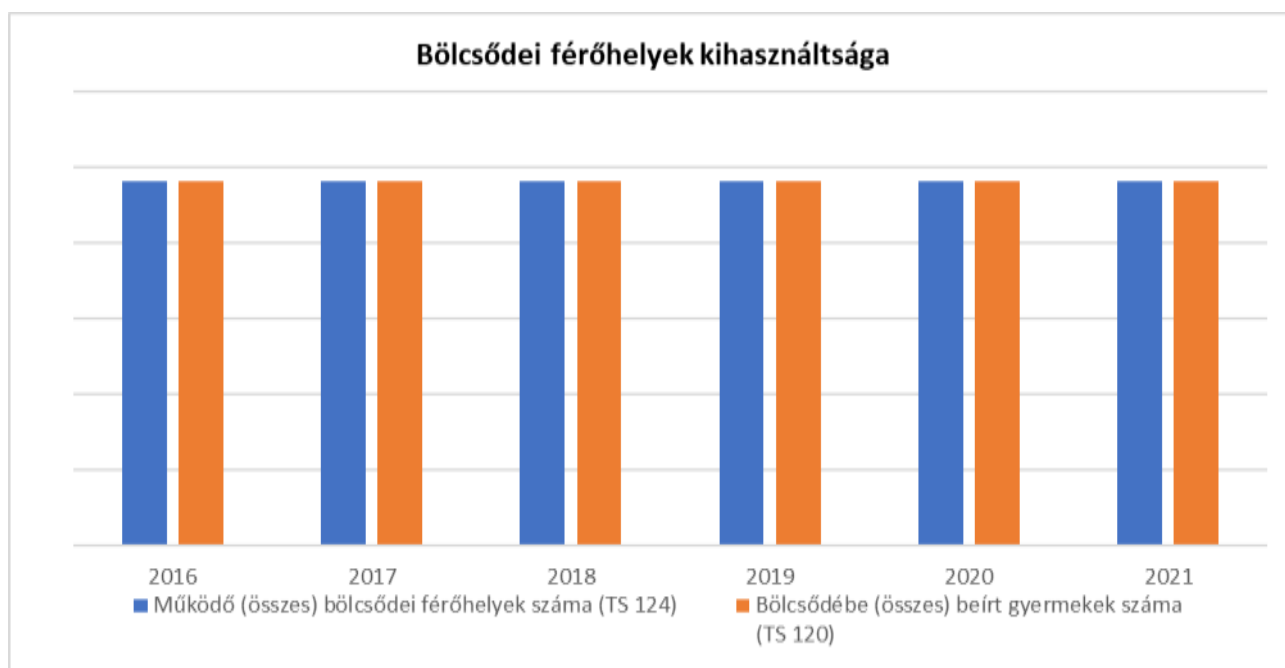
Év	Működő, önkormányzati bölcsődei férőhelyek száma	Önkormányzati bölcsődébe beírt gyerekek száma
	db	Fő
2016	24	24
2017	24	24
2018	24	24
2019	24	24
2020	24	24
2021	24	24

Forrás: Önkormányzati és intézményi adatgyűjtés

5.3.3. b.) számú táblázat - Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma								
Év	Működő munkahelyi bölcsődei férőhelyek száma (TS 126)	Munkahelyi bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 122)	Működő családi bölcsődei férőhelyek száma (TS 125)	Családi bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 121)	Működő mini bölcsődei férőhelyek száma (TS 127)	Mini bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 123)	Működő (összes) bölcsődei férőhelyek száma (TS 124)	Bölcsődébe (összes) beírt gyermekek száma (TS 120)
	db	Fő	db	Fő	db	Fő	db	Fő
2016	0	0	0	0	0	0	24	24
2017	0	0	0	0	0	0	24	24
2018	0	0	0	0	0	0	24	24
2019	0	0	0	0	0	0	24	24
2020	0	0	0	0	0	0	24	24
2021	0	0	0	0	0	0	24	24

Forrás: TeIR, KSH Tstar

5.3 Családtervezés, anya- és gyermekgondozás területe

A családtervezés, anya- és gyermekgondozás a védőnői hálózat szakmai munkájában jelenik meg. Ennek során a szociálisan nehéz helyzetben élő várandós anya és gyermekekre fokozott figyelmet fordítanak. A leendő szülők számára a gyermekgondozással kapcsolatos ismeretek átadását már várandós korban kezdik meg: tanfolyamok, beszélgetések, családlátogatások formájában. Segítséget nyújtanak a családi-, szociális juttatások megismerésében és a hozzá tartozó nyomtatványok kitöltésében. Családtervezéssel kapcsolatban a gyermekek felvilágosítására alapvetően az iskolában kerül sor.

5.4 A nőket érő erőszak, kapcsolati erőszak

Jellemzően az erőszak jó része a családban marad, hiszen a nőket, illetve a családokat érő erőszakos cselekedetek nagy része ma még felderítetlen. A gyermekvédelmi, szociális szolgáltatások, a védőnői hálózat, a rendőri tevékenység eredményeként egyre többen tudják, hogy problémáikkal hova fordulhatnak segítségért.

5.5 Krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások (pl. anyaoththon, családok átmeneti otthona)

A településen a családokat és gyermekeket számos gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltatás segíti szociális körülményeik javításában, amely a Gondozási Központ esetében információnyújtásból, hivatalos ügyek intézésében való közreműködésből, tanácsadásból, közvetítésből, elhelyezési és felülvizsgálati tárgyalásokon való részvételből, szociális válsághelyzetben lévő várandós anyák gondozásából áll.

5.6 A nők szerepe a helyi közéletben

Településünkön aktívan vesznek részt a nők a helyi közéletben. A nagyközség polgármestere is hölgy. Pétfürdőn a közszférában – közoktatás, közigazgatás, közművelődés, szociális és egészségügyi ellátás – lényeges magasabb a nők aránya, mint a férfiaké. A Pétfürdői Polgármesteri Hivatal dolgozói létszáma 23 fő, ebből 18 nő. A hivatal három vezetői posztjának mindegyikét női dolgozót tölti be.

5.7 A nőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és felszámolásukra irányuló kezdeményezések

A leggyakrabban előforduló, a nőket helyi szinten foglalkoztató társadalmi problémák a munkanélküliség, alulképzettség, kismamák bezártság érzése, magányosság. Kimondottan a nőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és felszámolásukra irányuló kezdeményezések nem voltak a vizsgált időszakban a településen. A munkanélküliség ösztársadalmi probléma, melyet Pétfürdőn a Várpalotai Járási Hivatal Járási Munkaügyi Kirendeltsége és az Önkormányzat szoros együttműködésével létrehozott komplex programokkal, a korábbi fejezetekben már kifejtett módon lehet enyhíteni.

5.8. Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A nők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Hátrányos helyzetű női munkavállalók foglalkoztatása	Uniós pályázatokban esélyegyenlőségi vállalatok női munkavállalók foglalkoztatása
A nők szülés utáni visszatérése 3 év előtt - a volt munkahelyre – megoldott	Pétfürdő Nagyközség Önkormányzata önként vállalat feladatként működteti a bölcsődét. A „jó gyakorlat megtartása” bölcsőde további működésére a fedezet biztosítása az éves költségvetésekben.
Anyák, gyermeküket egyedül nevelő nők elhelyezkedési problémái	Otthoni munkavégzés lehetőségének biztosítása, távmunka, részmunkaidős foglalkoztatás, rugalmas munkaidő biztosítása

6. Az idősök helyzete, esélyegyenlősége

Az esélyegyenlőségi szempontok fejlesztését az európai közösségi politikában elsődlegesen gazdasági és foglalkoztatáspolitikai szempontok vezérelték, ám fokozatosan teret nyert az a felismerés, hogy az esélyegyenlőség elvének e téren történő biztosítása önmagában nem képes a már meglévő egyéb társadalmi egyenlőtlenségeket felszámolni. Azok viszont negatívan befolyásolják az országok gazdasági teljesítményét és versenyképességét. Az emberi jogi kérdések térnyerésével párhuzamosan az esélyegyenlőségi szempontok fokozatosan középpontba kerültek, velük együtt az életkor alapú diszkrimináció is. Az Európai Unió a tagországok számára fontos esélyegyenlőségi ajánlásokat fogalmaz meg a szakpolitikai stratégiák fejlesztésének érdekében. Az európai jogalkotásban az idősebb személyek csak 1987-ben, illetve 1989-ben szerepeltek először úgy, mint a közösségi cselekvés kedvezményezettjei. Az ageizmus az életkor alapú diszkriminációt jelöli. E fogalmat Európában és a világban is főként az idősökkel szembeni diszkriminációval összefüggésben használjuk. Az ageizmus, akár csak a más típusú megkülönböztetések, megvalósulhat direkt vagy indirekt módon, és következményei is hasonlóak az egyéb típusú diszkriminációnál tapasztaltakhoz. Az idevágó tudományos elméletek szerint, a korszerinti diszkriminációt elkövetők az idősödésről alkotott negatív nézeteket teszik magukévá, és ennek a negatív képnek megfelelően kezdenek el viselkedni. Habár a társadalom egy jelentős csoportját érinti ez a fajta diszkrimináció, mégis alig van jelen a köztudatban. Az időseket az élet számos területén éri hátrányos megkülönböztetés Magyarországon. Legjelentősebb az idősök foglalkoztatásbeli diszkriminációja, mely súlyos következményekkel jár, különösen a nők esetében. Ezen kívül gyakori még az egészségügyben és a szociális ellátások, szolgáltatások biztosítása területén elszennvedett diszkrimináció. Habár a 2003. évi CXXV. törvény (Ebkvt.) és a munka törvénykönyve is tiltja az életkor alapú diszkriminációt, a magyarországi idősebb korosztály már 45–50 éves kortól nagyobb mértékben kitéve a foglalkoztatásbeli diszkriminációnak, mint a hasonló korú Uniói állampolgárok. A kor alapú megkülönböztetés az új állások betöltésénél, a létszámleépítésnél és az elbocsátásoknál is gyakori.

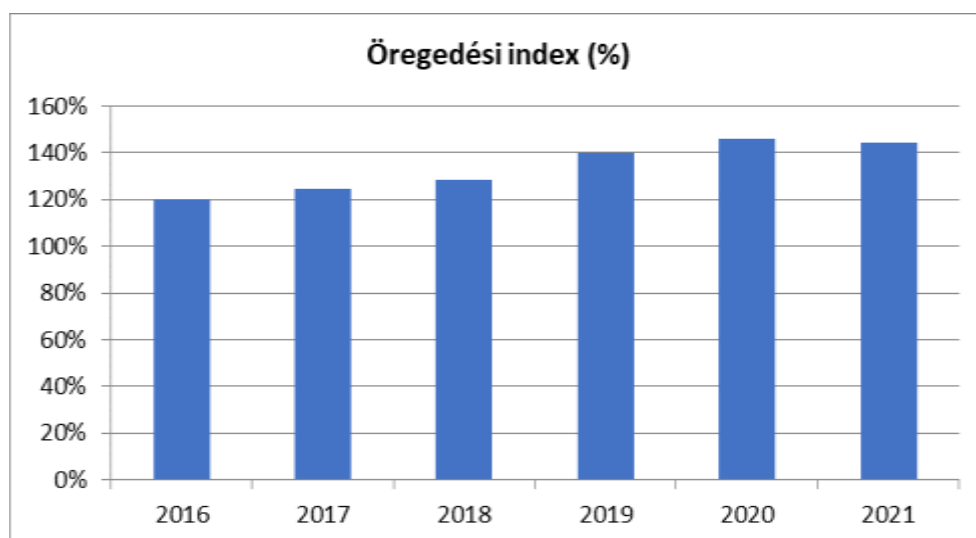
6.1 Az időskorú népesség főbb jellemzői (pl. száma, aránya, jövedelmi helyzete, demográfiai trendek stb.)

Pétfürdőn az időskorú népesség aránya csak részben mutat hasonló tendenciát az országos átlaghoz képest. A nyugdíjban, nyugdíjszerű ellátásban részesülők száma csökkenő tendenciát mutat, addig a 65 év felettek létszáma összességében nőtt az elmúlt évek során. 2016-ban az összes nyugdíjas létszáma 1208 fő volt, mely 2020-ra 1238 főre növekedett. Vagyis 5 év alatt 30 fővel nőtt a nyugdíjasok száma. A fiatalok létszáma is évről évre csökken. Az öregedési index értéke évek óta viszonylag magas, 120-144% között alakul Pétfürdőn. A fiataloknál ugyanezen időintervallumban is csökkenés volt tapasztalható. Pétfürdő demográfiai adatait elemezve megállapítható, hogy a lakosság száma csökken.

6.1. számú táblázat - Öregedési index (3. táblával azonos)

Év	65 év feletti állandó lakosok száma (fő) (TS 026 és TS 028 összesen)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő) (TS 010 és TS 012 összesen)	Öregedési index % (TS 030)
2016	881	735	119,86%
2017	884	710	124,51%
2018	905	704	128,55%
2019	944	674	140,06%
2020	960	659	145,68%
2021	955	662	144,26%

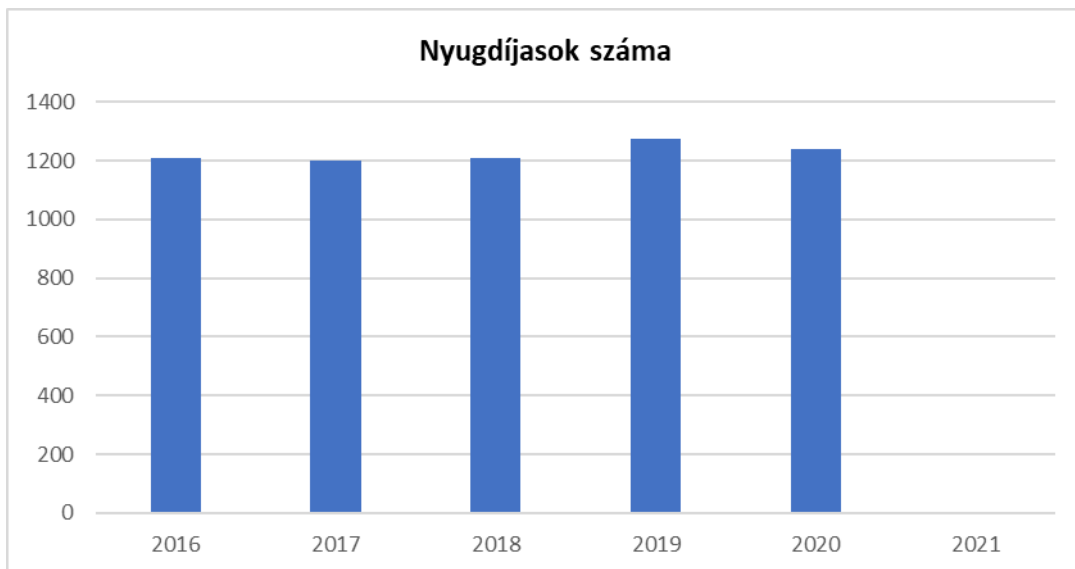
Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

6.1.1. számú táblázat – Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülők száma

Év	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő férfiak száma (TS 063)	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő nők száma (TS 064)	Összes nyugdíjas
2016	469	739	1208
2017	467	735	1202
2018	460	747	1207
2019	476	800	1276
2020	452	786	1238
2021	n.a.	n.a.	-

Forrás: TeIR, KSH Tstar

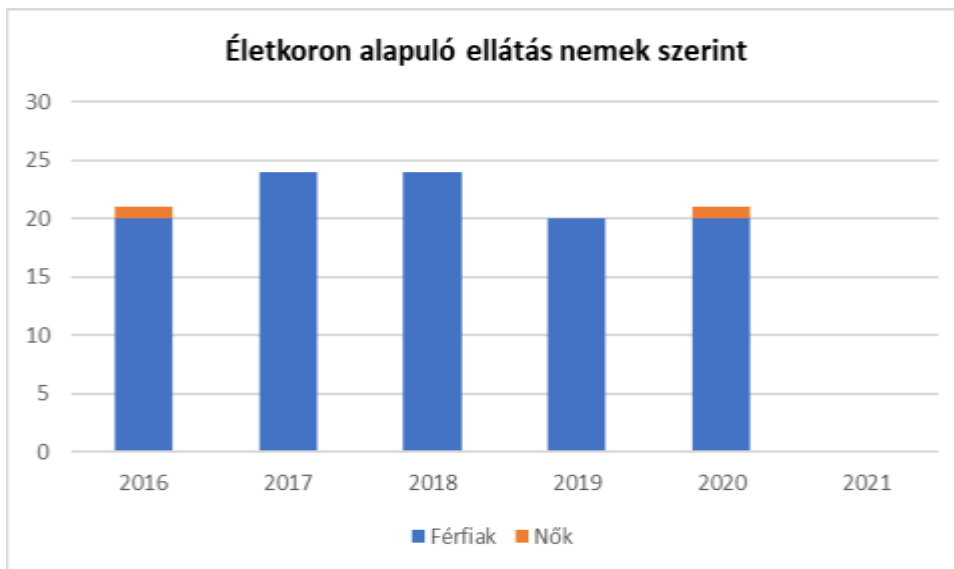

A nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülők száma évről évre emelkedik, és 2020 -ban meghaladta a 1238 Főt. A nemenkénti megoszlás szerint a nyugdíjban és nyugdíjszerű ellátásban részesülők nagyobb része, csaknem kétharmada nő.

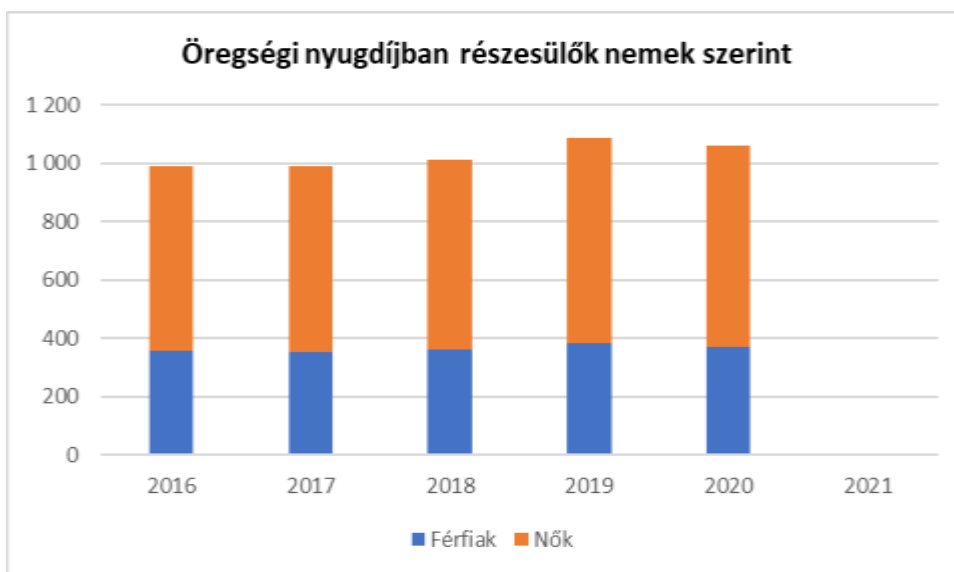
6.1.2. számú táblázat - Nyugdíjszerű ellátások

Év	Életkoron alapuló ellátásban részesülő férfiak száma (TS 067)	Életkoron alapuló ellátásban részesülő nők száma (TS 068)	Öregségi nyugdíjban részesülő férfiak száma (TS 069)	Öregségi nyugdíjban részesülő nők száma (TS 070)	Özvegyi és szülői nyugdíjban részesülő férfiak száma (TS 071)	Özvegyi és szülői nyugdíjban részesülő nők száma (TS 072)	Időskorúak járadékában részesítettek havi átlagos száma (fő) (TS 134)
2016	20	1	357	634	2	14	n.a.
2017	24	0	354	634	3	8	2
2018	24	0	360	651	3	11	2
2019	20	0	385	703	1	13	1
2020	20	1	368	691	2	10	3
2021	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.

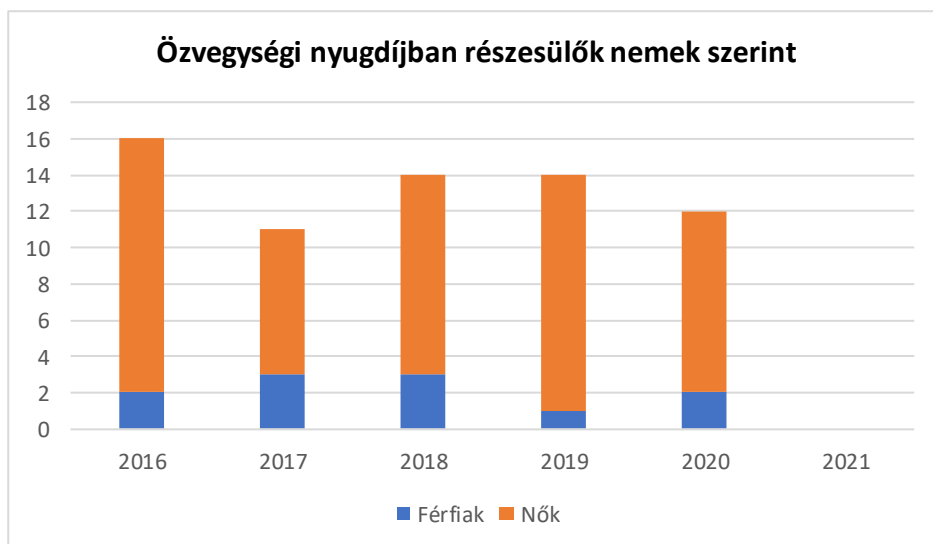
Forrás:
TeIR,KSH
Tstar

Az életkoron alapuló ellátásban részesülők száma lassan csökken, a nemek szerinti megoszlását vizsgálva megállapítható, hogy a férfiak száma jóval meghaladja a nőkéét. Fenti adatok annak tudható be, hogy a nők nagyrésze karkedvezményel (40 év munkaviszonnyal) megy nyugdíjba.

Az öregségi nyugdíjban részesülők nemenkénti megoszlását vizsgálva ugyan azt tapasztaljuk, mint a nyugdíj és nyugdíjszerű ellátások nemenkénti megoszlása esetén a mérleg nyelve esősen a nők felé billen.

Az özvegyi nyugdíjban részesülők száma csökken, nemek szerinti megoszlásban a férfiak száma körülbelül az összes ellátásban részesülő 20%-át teszi ki szemben a nők körülbelül 80%-val.

6.2 Idősek munkaerő-piaci helyzete

A munkaerő-piaci részvétel tekintetében nem csak a 60 éven felüli korosztály mondható problematikusnak, hanem az idősödő (50-60 év körüli), még aktív korú korosztályoké is. A munkaadók a munkavállalókat az életkor előre haladtával egyre kevésbé szívesen alkalmazzák. A nyugdíjasok jövedelmi helyzetükre tekintettel szívesen létesítenének munkahelyet, végeznének jövedelemkiegészítő tevékenységet. Erre az esély csekély, kivéve, ha speciális tudással, gyakorlattal rendelkeznek, amelyet a munkaadó nem tud más személy foglalkoztatásával megoldani.

idősek, nyugdíjasok foglalkoztatottsága;

6.2. számú táblázat - Hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás terén (a 3.2.2. táblázatból)

Nyilvántartott álláskeresők száma összesen	Év	2016	2017	2018	2019	2020	2021
	Fő összesen		96	90	74	88	105
41-45 év (TS 042)	Fő	6	14	5	13	10	11
	%	6,25%	15,56%	6,76%	14,77%	9,52%	11,96%
46-50 év (TS 043)	Fő	1	7	5	11	15	12
	%	1,04%	7,78%	6,76%	12,50%	14,29%	13,04%
51-55 év (TS 044)	Fő	9	4	6	6	4	7
	%	9,38%	4,44%	8,11%	6,82%	3,81%	7,61%
56-60 év (TS 045)	Fő	18	11	13	14	8	5
	%	18,75%	12,22%	17,57%	15,91%	7,62%	5,43%
61 éves, vagy afeletti (TS 046)	Fő	13	12	11	11	18	21
	%	13,54%	13,33%	14,86%	12,50%	17,14%	22,83%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A nyilvántartott álláskeresők kor szerinti megoszlását vizsgálva a 61 éves, vagy afeletti korosztály estében az egyik legmagasabb az álláskeresők száma, mely korcsoportot csupán a 41- 45 éves korosztály előzi meg e tekintetben.

b) tevékeny idős kor, élethosszig tartó tanulás, idősök, nyugdíjasok foglalkoztatásának lehetőségei a közintézményekben, foglalkoztatásukat támogató egyéb programok a településen;

Bár a munkanélküliek száma összességében csökkent az elmúlt időszakban, de még így is számottevőnek mondható. A munkanélküliségi adatok nem kedveznek az idősök, nyugdíjasok foglalkoztatásának előmozdítására. A település munkanélküli statisztikái hasonlóképpen alakultak, mint az országos adatok. A munkanélküliségi ráta az elmúlt években ugyan kedvezőbben alakult mind a megyei, mind a régiós, mind az országos átlagnál, ami a település kedvezőbb helyzetével, adottságaival magyarázható, de még így is magasnak mondható helyi viszonylatban.

Az idősellátás területén egyre jelentősebb szerep jutott a civil szektornak, egyházi, alapítványi és magán szervezeteknek. Településünkön több civil szervezet is biztosítja, szervezi az idősök szabadidő eltöltésének sokszínű programját. Az önkormányzat intézményei, is kiemelt szerepet fordítanak az idősök programjaira. A településen számtalan területen megjelentek az idős korúak köréből kikerülő önkéntesek, akik aktívan bekapcsolódnak a település közéletébe. Emellett számtalan szakkör, foglalkozás, klub is elérhető az érdeklődők számára.

Az ENSZ közgyűlése 1991-ben nyilvánította október 1-jét az idősök világnapjává. Ez a megemlékezés is indok arra, hogy figyeljünk az idősök problémáira. Településünkön évente megrendezésre kerül az „Idősök Napja” rendezvény.

c) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén.

A diszkrimináció felmérése rendkívül nehéz. Éppen ezért csak következtethetünk annak létezésére. Azt tudjuk a szakirodalomból, hogy az idősebb korosztály sokkal jobban kiszolgáltatott a munkaerőpiaci diszkriminációnak, tehát nehezebben helyezkednek el, és a munkahelyi leépítések is előbb érik el őket.

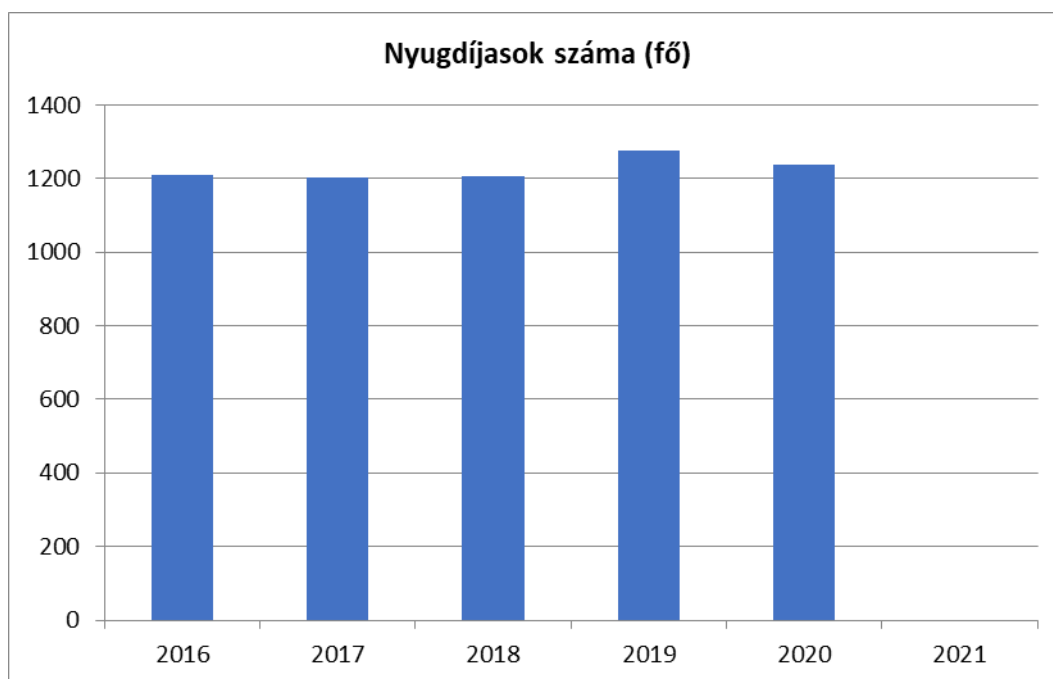
A kormány által bevezetett munkahelyvédelmi program segíthet az idősebb lakosság elhelyezkedési problémáján, hiszen az 55 év felettieket foglalkoztatók 50%-os társadalombiztosítási járulékcsökkentési kedvezményben részesülnek.

6.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés

6.3. számú táblázat – Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülők száma
(Megegyezik a 6.1.1-es táblázattal)

Év	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő férfiak száma (TS 063)	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő nők száma (TS 064)	Összes nyugdíjas
2016	469	739	1208
2017	467	735	1202
2018	460	747	1207
2019	476	800	1276
2020	452	786	1238
2021	n.a.	n.a.	-

Forrás: TeIR, KSH Tstar

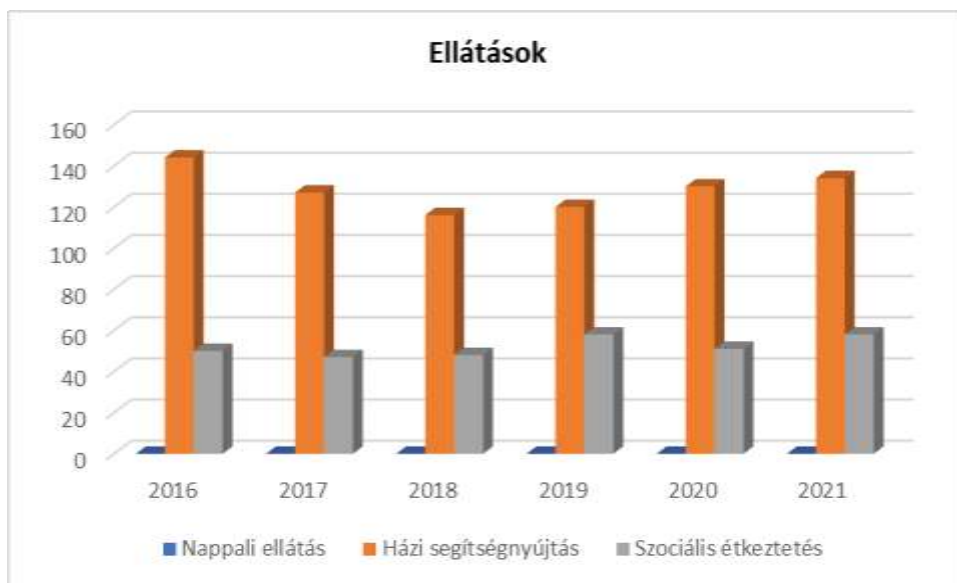
a) az idősök egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférése;

6.3.1. számú táblázat - 65 évnél idősebb népesség és nappali ellátásban részesülő időskorúak száma

Év	65 év feletti lakosság száma (férfiak TS 026, nők TS 028)	Nappali ellátásban részesülő időskorúak száma (TS 129)	Házi segítségnyújtásban részesülők száma (TS 130)	Szociális étkeztetésben részesülők száma (TS 131)
	Fő	Fő	fő	fő
2016	881	0	144	50
2017	884	0	127	47
2018	905	0	116	48
2019	944	0	120	58
2020	960	0	130	51
2021	955	0	134	58

Forrás: TeIR, KSH

Tstar

A szociális alapszolgáltatások megszervezésével az állam és a települési önkormányzat segítséget nyújt a szociálisan rászorulóknak részére saját otthonukban és lakókörnyezetükben önálló életvitelük fenntartásában, valamint egészségi állapotukból, mentális állapotukból vagy más okból származó problémáik megoldásában. A nappali ellátás szociális alapszolgáltatás, amely lehetőséget biztosít a napközbeni tartózkodásra, társas kapcsolatokra, valamint az alapvető higiéniai szükségletek kielégítésére. Ha az életkoruk, egészségi állapotuk, valamint szociális helyzetük miatt rászoruló személyekről az alapszolgáltatások keretében nem lehet gondoskodni, a rászorultakat állapotuknak és helyzetüknek megfelelő szakosított ellátási formában kell gondozni. Pétfürdő nagyközség a szociális alapszolgáltatások közül a nappali ellátást társulás keretében biztosítja Berhida településen. Pétfürdői lakosok az ellátást ezidáig nem vették igénybe.

b) kulturális, közművelődési szolgáltatásokhoz való hozzáférés;

Az idősek többségének a kultúrára, szórakozásra már nagyon kevés pénze jut. A magas gyógyszerkiadásai és rezsi költségeik miatt nemigen gondolnak szórakozásra. Igyekeznek kihasználni az egyesületek, idős klubok adta lehetőségeket, ahol ingyenesen vagy nagyon kedvezményesen jutnak kulturális és szórakozási lehetőséghez.

A helyi közszolgáltatások terén az idősekkel való foglalkozás magas színvonalú. Az egészségügyi, szociális, közművelődési és egyéb szolgáltatások egy része a település minden állampolgára részére biztosított, egy része kor alapján az időskorúak részére szerveződik. Pétfürdőn jelenleg több nyugdíjas klub is működik. A nyugdíjasklubok azzal a céllal jöttek létre, hogy a tagok szabadidős, kulturális igényeit kielégítsék, közösséget biztosítsanak. A Községi Ház és Könyvtárban rendszeresen, ingyenesen termet biztosítanak a településen működő nyugdíjas kluboknak. A nyugdíjas klubok folyamatosan gondoskodnak a klubtagok hasznos időtöltéséről, szórakozásáról, magányuk oldásáról, társas kapcsolatok alakulásáról, buszos kirándulások szervezéséről. A programok összeállításánál figyelembe veszik az idősek érdeklődési körét, az igényeit.

A tartalmas szabadidő eltöltésének hasznos formája lehet a nem kifejezetten nyugdíjasok számára létrehozott civil szervezetekben történő tevékenykedés. A településen több ilyen szervezet is működik idős emberek aktív közreműködésével, például a teljesség igénye nélkül a Várpalota-Pétfürdő Kertbarát Kör, Muskátli Néptáncgyűttes, Polgárórség. A településen szerveződő egyesületek, fórumok, fontos szerepet töltenek be a helyi identitás kialakításában, ápolásában és a generációk közötti kapcsolat elmélyítésében.

c) idősek informatikai jártassága;

Az önkormányzatoknál általában intézményesített formákon (fogadóóra, lakossági fórum, közmeghallgatás, tájékoztatási kötelezettség, stb.) túl az Önkormányzat törekszik a lakossággal való minél közvetlenebb és intenzívebb kapcsolat kialakítására. Ennek érdekében működteti a települési honlapot, illetve a Péti Televíziót. A közszolgáltatások info - kommunikációs akadálymentesítése csak részben megoldott. Az önkormányzat saját honlapot, a Polgármesteri Hivatal facebook oldalt üzemeltet, ahol a települést érintő friss hírek, információk is elérhetők. A honlapon működik e-ügyintézés is, amelynek keretében elérhetők és letölthetők az ügyintézéshez szükséges dokumentumok. Az idősek informatikai jártasságáról felmérés nem készült, de tapasztalatok szerint az időskorú lakosságnak nagyon kevés százaléka tudja használni a számítógépet, viszont az internet használók száma robbanásszerűen megnőtt.

d) a generációk közötti programok.

Amint azt a korábbiakban is már említettük, Pétfürdőn nagyon összetartó közösség él. Pétfürdő Nagyközség Önkormányzata, illetve intézménye a Községi Ház és Könyvtár, programszervezései során kiemelt figyelmet szentel arra, hogy az egészen kicsi gyerekektől, az idősekig, minden korosztály megtalálja a számára ideális kikapcsolódást biztosító műsorszámokat.

Minden évben Idősek Napján és karácsonykor a helyi iskolások, óvodások alkalomhoz illő műsorral kedveskednek a helyi szépkorúaknak. A szintén minden évben megrendezésre kerülő Falukarácsony alkalmával az óvodások, iskolások és a nyugdíjasok együtt ünnepelnek. A meghitt együttünneplés közelebb hozza egymáshoz a különböző generációkat a lehetőséget biztosítva az intergenerációs kapcsolatok kialakítására, ápolására.

6.4 Az időseket, az életkorral járó sajátos igények kielégítését célzó programok a településen

- A szociális gondozást kiegészítő egészségügyi, ápolási feladatok, sürgősségi állapotok ellátása.
- Időszakosan a lakókörnyezet rendben tartását segítő nagytakarítások.
- Az idősek bekapcsolása az információs társadalom kínálta lehetőségek és erőforrások felhasználásába. Ennek keretében az Információs Technológia eszközeinek és rendszereinek megismerése és használatuk elsajátítása.

Bátran állíthatjuk, hogy Pétfürdő település idősbarát. A hétköznapi élet valamennyi színterén találkozunk olyan lehetőségekkel, adottságokkal, szolgáltatásokkal és programokkal, amelyek speciálisan az idősödő és idős korosztály igényeit hivatottak kielégíteni. Az Önkormányzat, állami és egyházi intézmények, civil szervezetek és önkéntes csoportok mind-mind azon munkálkodnak, hogy az élet szép lehessen a településen – mindenki számára – a nyugdíjas évek közelébe érve, és azután.

Az idős állampolgárok a bűnelkövetések szempontjából fokozott veszélynek kitett csoport, kevés ismerettel rendelkeznek a potenciális veszélyeket illetően. Fontos feladat az idősek részére az áldozattá válás megelőzését szolgáló ismeretek terjesztése, felhívni a figyelmüket a fokozottan veszélyeztető bűncselekmények jellegére, részükre figyelemkeltő előadások, ismeretterjesztő anyagok minél szélesebb körben történő eljuttatása. Ezért fontos a személyes biztonság, a saját tulajdonuk védelmében történő segítségnyújtás. A jelenleg használatban levő pétfürdői térfigyelő kamerarendszer és annak folyamatos bővítése és korszerűsítése is erősíti és javítja településünk közbiztonságát és a lakosság biztonság-érzetét. Polgárőr Egyesület is működik településünkön, mely járőr-, közterületi-, és a rendőrséggel, közös szolgálattal javítja az itt élők biztonságérzetét.

Évek óta kiemelt figyelmet fordít az önkormányzat a szépkorú (90,95,100 éves) pétfürdői lakosok születésnapjára. A köszöntés során Pétfürdő polgármestere virágsokorral, személyes látogatással kedveskedik lakosainknak.

6.5. Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

Az idősek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Sok időskorú nincs tisztában az igénybe vehető szociális támogatási, ellátási formákkal.	Készüljön egy kiadvány speciálisan idősek számára, amely az idősek rendelkezésére áll, elérhető az ellátások igénylésének helyén, nyugdíjas klubokban, a gyógyszertárakban és orvosi rendelőkben. A pénzügyi, természetbeni ellátások, személyes gondoskodást nyújtó szolgáltatások listájának kifejezetten az idősellátás területére vonatkozó részeinek összeállítására.

7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlőség

A 2013. évi LXII. törvény szerint fogyatékos személy az a „személy, aki tartósan vagy véglegesen olyan érzékszervi, kommunikációs, fizikai, értelmi, pszichoszociális károsodással, illetve ezek bármilyen halmozódásával él, amely a környezeti, társadalmi és egyéb jelentős akadályokkal kölcsönhatásban a hatékony és másokkal egyenlő társadalmi részvételt korlátozza vagy gátolja;”.

A fogyatékkal élők esélyegyenlőségét az alábbi elvek segítik:

- **Prevenció:** Egyes intézkedéseket az egyéni szükségletek alapján kell megtervezni.
- **Rászorultság,** illetve a legsebezhetőbbek fokozottabb védelmének elve.
- A **hátrányos megkülönböztetés tilalmának** és az előnyben részesítés kötelezettségének elvei.
- A személyhez fűződő, illetve a fogyatékos személyeket külön megillető **speciális jogok védelmének,** valamint a támogatott döntéshozatal elvének valamennyi általános szabályban érvényesülnie kell.
- **Szubszidiaritás elve:** a fogyatékos személyek a szükséges szolgáltatásokhoz a lakóhelyükön vagy ahhoz a lehető legközelebbi településen jussanak hozzá.
- **Integráció elve** feltételezi, hogy a fogyatékos emberek a mindennapi folyamatokban (pl. oktatás, szociális és gyermekvédelmi ellátás, foglalkoztatás, sport, kultúra) kapcsolatot létesíthetnek és tarthatnak fenn más emberekkel, valamint a társadalmi és gazdasági intézmények legszélesebb körével. Korszerű technikai eszközökön keresztül (internet, mobiltelefon). Korszerű módszerekkel (táv munka, távoktatás).
- **A semmit rólunk, nélkülünk elve** azt jelenti, hogy a fogyatékos személyek saját jogon vagy a maguk választotta képviselőik útján, értelmi fogyatékos, autizmussal élő és súlyosan-halmozottan fogyatékos emberek esetében saját jogon vagy szüleik útján részt vesznek az életüket meghatározó döntések előkészítésében, a döntésekben és a döntések végrehajtásában.

Az Európai Unióhoz történő csatlakozás egyik feltétele, hogy az állampolgárok – köztük a fogyatékossgal élő emberek – számára megteremtődjön az esélyegyenlőség a társadalmi élet minden színterén; a fizikai és kulturális környezetben, a lakhatás és közlekedési eszközök használata, a szociális és egészségügyi ellátás, az iskoláztatási és munkaalkalmak, a kulturális és társadalmi élet, valamint a sport és a szórakozás területén is.

Kiemelt prioritásként a minőségi szolgáltatások egyenlő hozzáféréseinek megteremtése fogalmazható meg. A fogyatékossgal élő emberek számára megszervezendő hatékony ellátórendszer kialakításához szükség van helyi, kistérségi és regionális szinten szerveződő civil szervezetekre, amelyek a klasszikus érdekvédelmi feladatok ellátása mellett aktívan szerepet vállalnak az államtól átvállalt közfeladatok megvalósításában, valamint együttműködő partnerei kívánnak lenni a területen dolgozó valamennyi állami és nem-állami szereplőnek.

Biztosítani kell az esélyegyenlőséget az intézményes ellátások szolgáltató jellegének erősítésével, az intézmények kiépítésével, korszerűsítésével és átalakításával, illetve a lakókörnyezeti és az integrált formában történő ellátásszervezés erősítésével.

Az Európai Unió Alapjogi Chartájának 26. cikke elismeri a fogyatékkal élő személyek jogát az önállóságuk, társadalmi és foglalkozási beilleszkedésük, valamint a közösség életében való részvételük biztosítását célzó intézkedésekre.

Az Egyesült Nemzetek Közgyűlése 2006. december 13-án egyhangúan fogadta el a Fogyatékossgal élő személyek jogairól szóló *Egyezményt és az ahhoz kapcsolódó Fakultatív Jegyzőkönyvet*. Az új nemzetközi egyezmény közel 650 millió fogyatékossgal élő embert érint a világon.

A hazai fogyatékossgügyi politika kiemelkedő sikere, hogy hazánk volt a világon az első állam, amely mind az Egyezményt, mind pedig a Jegyzőkönyvet ratifikálta a 2007. évi XCII. törvénnyel. Az Egyezmény szerint „fogyatékossgal élő személy minden olyan személy, aki hosszan tartó fizikai, értelmi, szellemi vagy érzékszervi károsodással él, amely számos egyéb akadállyal együtt korlátozhatja az adott személy teljes, hatékony és másokkal egyenlő társadalmi szerepvállalását”.

Az egyenlőség, az egyenlőtlenlégek kérdése különböző mértékben ugyan, de valamennyi – a többségtől eltérő jellemzőkkel rendelkező – személyt, csoportot érint ma Magyarországon. Különösen veszélyeztetett csoport a cigányság, más szempontból a nők, ismét más szempontból, de külön figyelmet érdemel a fogyatékos emberek helyzete is.

A fogyatékos emberek és családjaik világszerte a legsérülékenyebb társadalmi csoportot alkotják, évszázadok óta a szociális élet peremére sodródva élnek, boldogulásukat ezernyi tényező hátráltatja. Az Európai Unióban közös feladatunk annak lehetővé tétele, hogy egyenlő esélyekkel érvényesülhessenek a mindennapi életük során – a fizikai és szellemi környezetben, a lakhatás és közlekedési eszközök használata, a szociális és egészségügyi ellátás, az iskoláztatási és munkalehetőségek, a kulturális és társadalmi élet, valamint a sport és a szórakozás területén is. Kiemelt prioritásként a minőségi közszolgáltatások (oktatás, egészségügy, szociális ügyek, közlekedés stb.) egyenlő hozzáféréseinek megteremtése fogalmazható meg.

A fogyatékosügy – és általában az esélyegyenlőség – talán legfontosabb feladata, hogy az államigazgatás területén meghonosodjon a mainstreaming elve, vagyis az a szemlélet, hogy a fogyatékos emberek ügye nem (csak) szociális kérdés: valamennyi ágazat, minden közigazgatási szereplő kötelessége és felelőssége, hogy a saját területén érvényesítse a fogyatékos emberek esélyegyenlőségének szempontjait, és megtegye az ehhez szükséges szakmapolitikai lépéseket.

Mint általában az esélyegyenlőség területén, a fogyatékosügyben is a társadalmi szemléletformálás az egyik legnagyobb kihívás. Komoly kihívás, és súlyos feladat hárul a döntéshozókra és végrehajtókra a társadalom egésze tekintetében: mindenki számára világossá kell tenni, hogy a fogyatékos emberek integrációja mindannyiunk feladata, és – bár jelentős anyagi forrásokat emészt fel – nem csupán pénz kérdése.

Az egyenlő esélyű hozzáférés nemcsak liftek, rámpák, speciális táblák vagy éppen hangos térkép alkalmazását jelenti, hanem azt a szemléletet is, amely a fogyatékos embert egyenjogúnak és egyenrangúnak tekinti. Ennek egyik igen fontos eszköze az esélyegyenlőségi tervek elkészítése és az abban foglaltak végrehajtása is. Az egyenlő esélyű hozzáférés egyik eszköze az akadálymentesítés, amelynek fogalma az utóbbi években teljesen új tartalmat nyert: ma már valamennyi fogyatékosági csoporthoz tartozó ember – azaz a mozgássérült, a látássérült, a hallássérült, az értelmi fogyatékos, autista és súlyosan, halmozottan fogyatékos emberek – speciális szükségleteinek figyelembevételét kell a komplex akadálymentesítés, azaz az egyenlő esélyű hozzáférés megteremtése alatt érteni. Ez olyan eszközök és megoldások telepítését jelenti, amely lehetővé teszi, hogy egy-egy szolgáltatást a mozgássérült embereken túl látás- vagy hallássérült, valamint értelmi fogyatékos emberek is igénybe vehessenek. (Hangos térkép, indukciós hurok, könnyen érthető tájékoztató füzetek, stb.) A kulcs az, hogy ma már nem pusztán épületek akadálymentesítéséről, hanem a közszolgáltatások egyenlő esélyű hozzáféréséről beszélünk, amely tehát magában foglalja az épületek komplex akadálymentességét, de annál jóval több.

Az akadálymentesítés követelménye beépítésre került a nem kifejezetten akadálymentesítési célú pályázatokba is, hogy a különböző közszolgáltatásokat nyújtó szervek vezetői szembesüljenek azzal, hogy az ő ügyfélkörükben is vannak, lehetnek fogyatékos emberek. A fentiekén túl pedig minden lehetséges eszközzel küzdeni kell azért, hogy széles körben elterjedté váljon a mainstreaming szemlélete, vagyis az a felfogás, amely alapján az esélyegyenlőségi feladatok megoldása nem egyetlen szerv feladata, hanem természetes, hogy az ehhez kapcsolódó követelményeknek való megfelelés a saját területén mindenkinek a maga feladata és felelőssége.

Az Országgyűlés 2009. november 9-i ülésén elfogadta a magyar jelnyelvről és a magyar jelnyelv használatáról szóló 2009. évi CXXV. törvényt, amely szintén az Egyezményben foglaltak teljesítése

érdekében történt. A jelnyelvi törvény a siket, nagyothalló és siketvak emberek ún. nyelvi jogainak deklarálása mellett a hazánkban évek óta működő ingyenes jelnyelvi tolmácsszolgáltatás jogi szabályozását is tartalmazza. Folyamatosan megjelenő pályázatok támogatják a kormányzati és önkormányzati intézmények akadálymentesítését, melynek köszönhetően évről évre több száz közszolgáltatás válik egyenlő eséllyel hozzáférhetővé.

Európa jóléti államai, ahogy hazánk is igyekszik különböző intézkedésekkel, programokkal, törvényekkel, rendeletekkel elősegíteni a fogyatékosok esélyegyenlőségét. Hatalmas anyagi forrásokat bevonva, természetbeni és anyagi juttatásokat igyekeznek biztosítani a rászorulóknak. Különböző hivatalokat, szakértői bizottságokat állítottak fel, támogatják a fogyatékosok által alapított szervezeteket. Pozitív diszkriminációt alkalmaznak az oktatásban és a munkaerő piacon.

7.1 A településen fogyatékossgal élő személyek főbb jellemzői, sajátos problémái

A fogyatékossgal élőkre vonatkozóan nem állnak rendelkezésre értékelhető statisztikai adatok, amelyek alapján pontos képet lehetne alkotni a fogyatékossgal élők lakhatási, egészségügyi, foglalkoztatási helyzetéről.

A fogyatékossgal élő emberek és családjaik a legsérülékenyebb társadalmi csoportot alkotják. A fogyatékossgal érintetteknek a kedvezőtlen egészségi állapotuk és a társadalmi körülményeik miatt is számos nehézséggel kell megküzdeniük, melyek jelentősen befolyásolják a mindennapi életüket, illetve a társadalom által elfogadott normákhoz való igazodás is komoly küzdelemmel jár. Az önkormányzat egyik fontos feladata, hogy olyan környezetet és működtetést alakítson ki, hogy ezek a személyek egyenlő esélyekkel érvényesülhessenek a mindennapi életük során. Lehetővé tegyék a lakhatási és közlekedési eszközök használatát, a szociális és egészségügyi ellátást, az iskoláztatási és munkalehetőségeket, a kulturális és társadalmi életet, valamint a sport és a szórakozás területét is.

A 2022. évi népszámlálás során az egészségi állapotra vonatkozó adatok kitöltése önkéntes volt, így az adatok kiértékelése után sem kapunk a fogyatékossgalok tekintetében pontos képet.

7.1.1 számú táblázat - Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma nemenként			
Év	Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma - Férfiak (TS 061)	Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma - Nők (TS 062)	Összesen
2016	65	74	139
2017	63	75	138
2018	53	70	123
2019	50	68	118
2020	44	71	115
2021	n.a.	n.a.	-

Forrás: TeIR, KSH Tstar

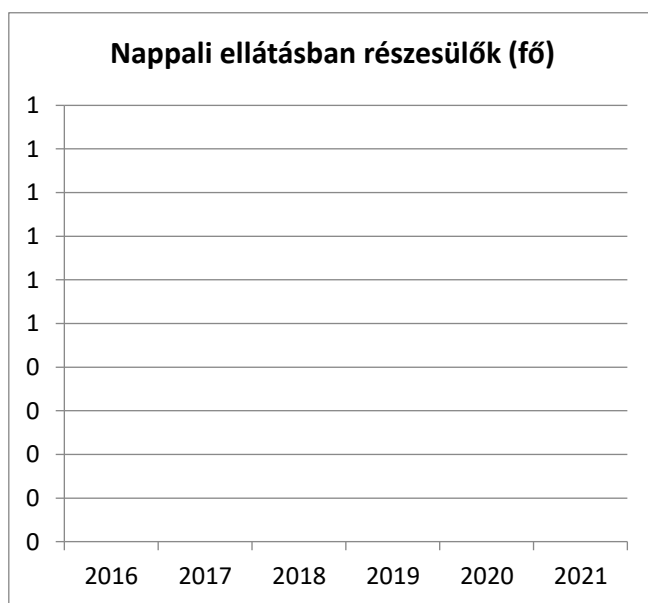
A 7.1.1. számú táblázatból megállapítható, hogy a megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma a 2016 évi 139 fő-höz képest az évek folyamán folyamatosan csökkent, 2020 évben már csak 115 fő részesült ilyen típusú ellátásban. A nemenkénti arányt tekintve a grafikonon jól látszik, hogy a nők számában a csökkenés mértéke jóval alacsonyabb, mint a férfiak esetében, ahol a nők számát tekintve az ellátottak száma közel 20 fővel csökkent.

A Fot. 15-16. §-a értelmében a fogyatékos személy lehetőség szerint integrált, ennek hiányában védett foglalkoztatásra jogosult. A foglalkoztatást biztosító munkáltató köteles biztosítani a munkavégzéshez szükséges mértékben a munkahelyi környezet, így különösen a munkaeszközök, berendezések megfelelő átalakítását. Az átalakítással kapcsolatos költségek fedezésére a központi költségvetésből támogatás igényelhető.

Ha a fogyatékos személy foglalkoztatása az integrált foglalkoztatás keretében nem megvalósítható, úgy számára speciális munkahelyek működtetésével a munkához való jogát lehetőség szerint biztosítani kell. A védett munkahelyet a központi költségvetés normatív támogatásban részesíti. Gyakori probléma, hogy kevés a foglalkoztatási lehetőség, nem megoldott a foglalkoztatáshoz szükséges akadálymentesítés, nem biztosítottak különleges eszközök és feltételek. A védett foglalkoztatás túlsúlya mutatkozik az integrált foglalkoztatással szemben. Előfordulhat, hogy a fogyatékos személyt akadályozottsága miatt nem foglalkoztatják a végzettségének és képzettségének megfelelő álláshelyen. (pl.: felsőfokú végzettsége ellenére alacsonyabb végzettséggel is betölthető foglalkoztatást ajánlanak neki.)

7.1.2. számú táblázat - Nappali ellátásban részesülő fogyatékkal élők száma	
Év	Nappali ellátásban részesülő fogyatékos személyek száma (TS 128)
2016	0
2017	0
2018	0
2019	0
2020	0
2021	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar; és helyi adatszolgáltatók

Pétfürdőn a szociális alapszolgáltatások közül a nappali ellátást önállóan nem tudja biztosítani az önkormányzat. A fogyatékos személyek nappali ellátására társulás keretében Várpalotával a FONÓ-ban nyílik lehetőség. Az intézmény hallás-, látás-, értelmi, vagy mozgássérült ügyfelünk számára biztosítanak hasznos, tartalmas időtöltést, szabadidős programokat. Szakmai feladatok közé tartozik az egészségügyi, szociális és egyéb ellátásokhoz való hozzájutás megszervezése, az egészségnevelés, mentális gondozás megvalósítása, gyógytorna, Végeznek még életvezetési tanácsadást, és segítséget nyújtanak a hivatalos ügyek intézésében, valamint a közszolgáltatásokhoz való hozzáférésben.

Fogyatékos személyek a munkaügyi központokban kiválthatják az ún. rehabilitációs kártyát. A gazdasági szereplők a rehabilitációs hozzájárulásukat csökkenthetik vagy kiválthatják fogyatékos személyek foglalkoztatásával. A településen nem foglalkoztatnak fogyatékos személyeket. Akkreditációs tanúsítvánnyal rendelkező foglalkoztató nincs a településen.

a) fogyatékossgal élő személyek foglalkoztatásának lehetőségei, foglalkoztatottsága, védett foglalkoztatás, közfoglalkoztatás

7.1.3. - Fogyatékos személyek részvétele a foglalkoztatásban

NEM RELEVÁNS.

A közfoglalkoztatás nem speciálisan a fogyatékos személyek részére biztosított foglalkoztatási forma, bár nem kizárt, hogy fogyatékos személy is foglalkoztatásra kerül a rendszerben. A foglalkoztatást szervező nem tartja nyilván a fogyatékos személyeket, ezért az adatszolgáltatás, illetve a foglalkoztatásba bevont fogyatékosok száma nem vizsgálható. Ennek ellenére megkísérelhető az adatgyűjtés a következők szerint.

Aktuális jogszabályok:

- 2011. évi CXCI. törvény a megváltozott munkaképességű személyek ellátásairól és egyes törvények módosításáról.
- 1998. évi XXVI. törvény A fogyatékos személyek jogairól és esélyegyenlőségük biztosításáról
- A megváltozott munkaképességű személyek ellátásaival kapcsolatos eljárási szabályokról szóló 327/2011. (XII.29.) Korm. rendelet-A megváltozott munkaképességű munkavállalókat foglalkoztató munkáltatók akkreditációjának, továbbá az akkreditált munkáltatók ellenőrzésének szabályairól szóló 176/2005. (IX.2.) Korm. rendelet
- A foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény

7.1.4. - A településen élő fogyatékos személyek önálló életvitelét támogató helyi intézmények, szociális szolgáltatások

a)Igyenes étkeztetés

Pétfürdőn az önkormányzat nyilvántartásában nem szerepel olyan fogyatékkal élő személy, aki részére az önkormányzat ingyenes étkeztetést biztosít.

b) munkavállalást segítő lehetőségek

Településünkön a közintézmények, közösségi terek, is részben akadálymentesített, mozgáskorlátozottak számára elérhetőek.

c) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén

Nincs tudomásunk hátrányos megkülönböztetésről a településünkön a foglalkoztatás területén.

d) önálló életvitelt támogató helyi intézmények, szolgáltatások, programok

Önálló életvitelt támogató helyi intézmények, szolgáltatások, programok nincsenek a településen. A szomszédos városban Várpalotán van lehetőség a fogyatékkal élők nappali ellátását biztosító szolgáltatások igénybe vételére. Az intézményben a felügyeletre szoruló fogyatékkal élő, autista, valamint az önellátásra részben-, vagy nem képes személyek ellátása biztosított.

7.2 Fogyatékkal élő személyek pénzbeli és természetbeni ellátása, kedvezményei

A fogyatékkal élő személyek számára jogszabály által biztosított ellátások:

- **Fogyatékosági támogatás** a súlyosan fogyatékos személy részére az esélyegyenlőséget elősegítő, havi rendszerességgel járó pénzbeli juttatás. A támogatás célja, hogy – a súlyosan fogyatékos személy jövedelmétől függetlenül – anyagi segítséggel járuljon hozzá a súlyosan fogyatékos állapotból eredő társadalmi hátrányok mérsékléséhez.
- **Megváltozott munkaképességű személyek ellátására** jogosult az a kérelem benyújtásakor 15. életévét betöltött személy, akinek az egészségi állapota a komplex minősítés alapján 60 %-os, vagy kisebb mértékű, és a jogszabályban meghatározott egyéb jogosultsági feltételekkel is rendelkezik. Az ellátás típusának meghatározása - mely lehet rehabilitációs ellátás és rokkantsági ellátás - a komplex minősítés ismeretében történhet meg.
- **Rokkantsági járadékra** jogosult az, aki a 25. életéve betöltése előtt keletkezett egészségkárosodása legalább 70 százalékos mértékű, és nyugellátásban, baleseti nyugellátásban, megváltozott munkaképességű személyek ellátásában nem részesül. Nem akadály a rokkantsági járadék megállapításának, ha az igénylő fogyatékosági támogatásban részesül, illetve, ha az igénylő után családi pótlékot folyósítanak, továbbá az sem, ha a kérelmező munkaviszonyban, egyéb munkavégzésre irányuló jogviszonyban áll.
- **Közlekedési kedvezmény:** a mozgáskorlátozott személyek esélyegyenlőségének előmozdítását szolgálja a közösségi közlekedésben való részvételük anyagi támogatása, melyet a súlyos mozgáskorlátozott személyek közlekedési kedvezményeiről szóló 102/2011. (VI. 29.) Korm. rendelet határoz meg. A közlekedési kedvezménynek két fajtája van, a személygépkocsi szerzési támogatás, és a személygépkocsi átalakítási támogatás.
- **Parkolási igazolvány** a mozgáskorlátozott személyt vagy az őt szállító jármű vezetőjét jogosítja fel különböző kedvezmények igénybevételére. A 218/2003.(XII.11.) Korm. rendelet szabályozza a jogosultak körét. 2013. augusztus 1-jétől a jogszabályban meghatározott mozgásában korlátozott személyen kívül igazolványra a bizonyos - működési engedéllyel rendelkező - intézmények is jogosultak.

7.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés lehetőségei, akadálymentesítés

A fogyatékkal élő személynek joga van a számára akadálymentes, továbbá érzékelhető és biztonságos épített környezetre. Ez a jog vonatkozik különösen a közlekedéssel és az épített környezettel kapcsolatos tájékozódási lehetőségekre. A fogyatékos személy számára biztosítani kell az egyenlő esélyű hozzáférés lehetőségét a közérdekű információkhoz, továbbá azokhoz az információkhoz, amelyek a fogyatékos személyeket megillető jogokkal, valamint a részükre nyújtott szolgáltatásokkal kapcsolatosak. A kommunikációban jelentősen gátolt személy számára a közszolgáltatások igénybevételekor lehetővé kell tenni a tájékozódás és a személyi segítség feltételeit. A fogyatékos személy számára biztosítani kell a közszolgáltatásokhoz való egyenlő esélyű hozzáférést.

a) egészségügyi és rehabilitációs ellátások elérhetősége, együttműködése;

A településen, helyben 2 rendelőben folyik az egészségügyi és rehabilitációs ellátása. További szakrendelések a Várpalotai Szakorvosi Rendelőintézet szakrendeléseit biztosítják.

b) települési önkormányzati tulajdonban lévő középületek akadálymentesítettsége;

A közszolgáltatást nyújtó intézmények akadálymentesítése Pétfürdőn mindenhol megoldott. Az egészségügyi, szociális, közoktatási és igazgatási szolgáltatások, valamint a kulturális programok fizikai akadálymentesített helyszínen érhetőek el.

c) közszolgáltatásokhoz, köznevelési intézményekhez, kulturális és sportprogramokhoz való hozzáférés lehetőségei, fizikai, információs és kommunikációs akadálymentesítettség, lakóépületek, szolgáltató épületek akadálymentesítettsége;

A hatályos jogszabályoknak megfelelően az új beruházások és felújítások akadálymentesített környezet biztosításával történnek. Ilyen fejlesztések voltak az új Polgármesteri Hivatal épülete, az Óvoda akadálymentesítése, a Közösségi Ház és Könyvtár akadálymentesítése.

Az akadálymentes intézmények száma már minden területen a jogszabályi előírásnak megfelelő.

d) munkahelyek akadálymentesítettsége

A munkahelyek akadálymentesítettségéről nehézkes az adatgyűjtés, mivel a többsége nagyvállalati, illetve vállalkozás formában működik. Önkormányzatunk erre vonatkozóan adattal nem rendelkezik.

e) közösségi közlekedés, járdák, parkok akadálymentesítettsége

Pétfürdőn a közterületek akadálymentesítése részben van megoldva. A látássérültek szempontjából egyetlen veszélyt, illetve haladási irányt jelző taktilis jelzés sem található. Egyedül a járdák akadálymentesítése történt meg, ami a babakocsit toló kisgyermekesek számára is segítséget nyújt.

f) fogyatékossgal élő személyek számára rendelkezésre álló helyi szolgáltatások (pl. speciális közlekedési megoldások, fogyatékossgal élő személyek nappali intézménye, stb.)

Kifejezetten fogyatékossgal élő személyek számára rendelkezésre álló helyi szolgáltatások nem biztosítottak a településen.

g) előnyben részesítés (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások)

NEM RELEVÁNS

7.4. Fogyatékossgal élők sajátos igényeinek kielégítését célzó programok a településen

NEM RELEVÁNS

7.5 A fogyatékossgal élőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és a felszámolásukra irányuló kezdeményezések

NEM RELEVÁNS

7.6 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása

A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
A társadalom kevésbé érzékeny a fogyatékkal élők helyzetére, életállapotára, problémáira, ezért a beavatkozások, akár állami, akár önkormányzati, akár civil kezdeményezésre történnek, nem érik el azt a határfokot, amit elvárnánk tőlük.	Óvodákban és az általános iskolákban két évente egészségnap szervezése, ahol a fogyatékkal élőkkel kapcsolatos, egész napos érzékenyítő program zajlik le jeltolmács, hallás akusztikus szakember, kerekesszékes vagy vak embertársunk bevonásával.
A fogyatékkal élő embereknek nincs lehetősége a helyzetük javításában aktívan részt venni	A fogyatékkal élő személyeknek és szervezeteiknek is aktív szerepet kellene vállalni, így a fogyatékos emberek is érdemben hozzátehetnének a hátráltató akadályok elhárításához.
A beazonosított problémák okán passzívak	A fogyatékkal élő önálló életvitelük és a társadalmi életben való aktív részvételük elősegítése szükséges.
Az egészségügyi prevenciós szolgáltatásokat, a szűrővizsgálatokat a fogyatékos személyek kevésbé veszik igénybe.	Segíteni, hogy a fogyatékkal élők is minél nagyobb számban részt vegyenek az egészségügyi szűrővizsgálatokon.

Pétfürdő településen a kedvező közlekedés-földrajzi fekvés, valamint a nagyterjedésű ipari és szolgáltatási telephelyek hátrányaiként jelenik meg a Berhidai út mentén mért jelentős zaj-, illetve az egész településre kiterjedő légszennyezettség.

Több célcsoportot érintő, településszintű megállapítások	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
A megnövekedett autós (kaminos) forgalom következtében szükségessé vált kerékpárút kialakítása, csökkentve az autós forgalmat és a környezetet ért hatásokat.	Pétfürdőn kerékpárút kialakítása Várpalota – Berhida irányába a Berhidai út nyomvonalán.

8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása

- a) a 3-7. pontban szereplő területeket érintő civil, egyházi, karitatív szervezeti szolgáltató és érdekvédelmi szervezetek, önszerveződések feltérképezése (közfeladatot ellátó szervezetek, közfeladatonként bemutatva, önkéntesek száma, partnerségi megállapodások száma);**

A civil szervezetek és tevékenységük a „3.7. Közösségi viszonyok, helyi közélet bemutatása” pontban részletesen bemutatásra került. A település lakói több egyesületet, alapítványt és szövetséget hoztak létre, amelyek keretet adnak a társadalmi életnek. Jelentős szervező erő a kultúra, a sport, az oktatás és a vallás a településen, így a kulturális, népművészeti, sport, valamint vallási célú és tevékenységű civil szervezetek integrálják a település társadalmát, és segítséget nyújtanak a fiatalok tehetséggondozásában és a felnőtt lakosság kulturális tevékenységének támogatásában.

Pétfürdő Nagyközség Önkormányzata Képviselőtestülete elismeri és anyagilag is támogatja a településen működő polgárok önszerveződő közösségei által kifejtett azon tevékenységeket, amelynek során segítséget nyújtanak az önkormányzati feladatok megvalósításához, különösen a település fejlesztése, szépítése, a kultúra és a hagyományok ápolása terén, elősegítve a lakosság művelődését, oktatását, sportolását, a szabadidő tartalmas eltöltését, az életminőség javítását.

Településünkön a civil szervezetek aktív tevékenységet folytatnak, melynek minden esetben a Közösségi Ház és Könyvtár biztosít lehetőséget. 2017-ben a Pétfürdői Közösségi Ház és Könyvtár még IKSZT-ként (Integrált Közösségi és Szolgáltatói Térként) működött. A szakmai program, 2018. április 30-ával zárult.

Az Integrált Közösségi és Szolgáltató Tér egyik legfontosabb célja volt, hogy az intézményen belül a különböző életkorú, társadalmi helyzetű, érdeklődési körű csoportok minél több ponton, helyzetben, szituációban érintkezzenek egymással, erősítve ezzel a társadalmi, közösségi kohéziót, oldva az előítéletességet, a generációk közötti feszültséget.

Az 5 évre szétbontott szakmai programban vállalták a közösségfejlesztési folyamatok generálását, folyamatkövetést, egészségfejlesztési programok megvalósítását, az elektronikus közigazgatási végpont szolgáltatások biztosítását a könyvtárban működő e-Magyarország pont által, a civil szervezetek számára színvonalas közösségi tér kialakítását, baba-mama klub működtetését, az élethosszig tartó tanulás lehetőségeinek megteremtését (számítógépes tanfolyamok, nyelvtanfolyamok), esélyegyenlőségi, környezetvédelmi, érték- és hagyományörző projektek életre hívását.

Munkájuk során a következő területeket kezelték kiemelten:

1. Hagyományápolás, hagyományteremtés
2. Közösségfejlesztés
3. A kulturális esélyegyenlőtlenségek csökkentése
4. A kreativitás, az öntevékenység, az alkalmazkodóképesség fejlesztése
5. Gyermekek- és ifjúsági közművelődés
6. Mentálhigiéne

A helyi lakosság nagy számban vesz részt a civil szervezetek programjain. Az Önkormányzat helyi rendeletben meghatározottak szerint pályázati úton támogatja a szervezeteket, azok rendezvényeit.

b) helyi önkormányzati, nemzetiségi önkormányzati, egyházi, civil szektor és gazdasági szereplők közötti partnerség bemutatása;

Az önkormányzati döntések előkészítésébe bevonjuk a civil szervezeteket. A civil szervezetek függetlenségét elismerjük és tiszteletben tartjuk. Partneri viszonyt alakítottunk ki velük. Évente hívja össze Pétfürdő Nagyközség Polgármestere a Civil Fórumot, melyen a szervezetek megismerhetik az aktuális önkormányzati eseményeket, híreket, pályázatokat. Az együttműködésnek köszönhetően az önkormányzati rendezvényeken aktívan vesznek részt a szervezetek.

c) önkormányzatok közötti, illetve térségi, területi társulásokkal való partnerség, társadalmi felzárkózást segítő közös programok bemutatása;

A 18. oldalon „2.2. A helyi esélyegyenlőségi program térségi, társulási kapcsolódásainak bemutatása” című fejezetben bemutatásra került.

d) a nemzetiségi önkormányzatok célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége

NEM RELEVÁNS. Pétfürdőn nemzetiségi önkormányzat nem működik

e) civil szervezetek célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége;

A 8.a) pontban bemutatásra került.

f) for-profit szereplők részvétele a helyi esélyegyenlőségi feladatok ellátásában.

NEM RELEVÁNS. A for-profit szféra konkrét szerepvállalása az esélyegyenlőségi feladatok ellátásában nem jellemző a településünkön.

A társadalmi partnerség és együttműködés egyik eszköze a HEP Fórumok szervezése.

HEP Fórumok segítségével a helyi állami, önkormányzati, egyházi és civil szervezetek között a hatékonyabb együttműködés alakulhat ki a célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosításában, a problémákra adekvátan válaszoló intézkedések megfogalmazásában, összehangolásában, valamint a HEP intézkedéseinek megvalósításában, megkönnyítve így az önkormányzatok esélyteremtő feladatainak ellátását.

9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága

A helyi esélyegyenlőségi program elkészítése alkalmával szorosan együttműködött minden érintett partner. Hozzáférést biztosítottak azokhoz a szükséges dokumentumokhoz, amelyek elengedhetetlenül szükségesek voltak a jelen terv elkészítéséhez. Információt szolgáltatottak: személyesen, telefonon, illetve e-mail-en keresztül történt egyeztetések során pontosítottuk a felmerült és még tisztázatlan kérdéseket.

Az önkormányzatok és intézmények fejlesztését szolgáló további uniós pályázatokhoz a települési esélyegyenlőségi program törvény szerinti elkészítése szükséges. Az önkormányzati esélyegyenlőségi intézkedési tervek megléte és felülvizsgálata előfeltétele annak, hogy a helyi önkormányzat hazai vagy uniós pályázaton vehessen részt.

Az esélyegyenlőségi tervet a település a helyben szokásos módon közzéteszi, az esetleges hozzászólásokat a jegyző összegyűjti, majd az esetleges módosítási javaslatokat a képviselő testület elé terjesztik. A képviselő testület dönt a módosítások bevezetéséről. Az esélyegyenlőségi program öt évre készül. Időarányos megvalósítását, illetve a helyzetelemzésben feltártak esetleges megváltozását két évente át kell tekinteni, és a helyi esélyegyenlőségi programot felül kell vizsgálni.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program megvalósításáért a polgármester felel.

Az esélyegyenlőségi program előkészítésébe, áttekintésébe, valamint felülvizsgálatába ajánlott esélyegyenlőségi szakértő bevonása

a) a helyzetelemzésben meghatározott esélyegyenlőségi problémák kapcsán érintett nemzetiségi önkormányzatok, egyéb partnerek (állami vagy önkormányzati intézmények, egyházak, civil szervezetek, stb.) bevonásának eszközei és eljárásai a HEP elkészítésének folyamatába;

A helyzetelemzés előkészítésben, az előzetes munkaanyag és a végleges helyzetelemzés elkészítésében tevékenyen részt vettek a településen dolgozó szociális, gyermekjóléti, köznevelési szakemberek, illetve civil szervezetek vezetői. A módszer, az online kapcsolattartás, illetve a munkacsoportok ülései az egyes esélyegyenlőségi csoportokkal kapcsolatos problémák feltárására, majd a programtervezet véleményezésére koncentráltak.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program elkészítése során az alábbi személyek kerültek bevonásra az egyes esélyegyenlőségi célcsoportokat érintő problémák feltárásának folyamatába:

- 1.) Horváth Éva polgármester,
- 2.) Szabóné Czifra Melinda jegyző,
- 3.) Terbéné Szabolcsi Györgyi Hatósági Csoportvezető
- 4.) Angeli Katalin Közösségi Ház és Könyvtár igazgatója,
- 5.) Némethné Tolnai Mónika Panelkuckó Napköziotthonos Óvoda óvodavezetője,
- 6.) Plank Alexandra Szociális és Gyermekjóléti Gondozási Központ igazgatója,
- 7.) Fülöp Ildikó helyi esélyegyenlőségi referens.

A településen esetlegesen felmerülő célcsoportokat érintő problémák beazonosításában, megfogalmazásában, az Intézkedési Terv kialakításában segédkeztek. A HEP munkacsoport ülésén felmerült, egyeztetett, átbeszélt problémákat, javaslatokat további személyes egyeztetések követték, amelyek alapján kerültek a témakörök kialakításra, kidolgozásra.

b) az a) pont szerinti szervezetek és a lakosság végrehajtással kapcsolatos észrevételeinek visszacsatolását szolgáló eszközök bemutatása, valamint annak rögzítése, hogy működtet-e HEP Fórumot.

Pétfürdőn az Önkormányzat a HEP Fórumot működteti, 2023. november 7-én a HEP fórum munkacsoportja is összehívásra került. Az előző HEP IT-ében meghatározott feladatok megvalósulását a csoportok áttekintették és az újabb feladatokat, problémákat meghatározták.

c) A képviselő-testületi döntést követően az elfogadott HEP dokumentumot, valamint a hiteles határozatot a települési önkormányzat a helyben szokásos módon közzé teszi, és megküldi a TEF esélyegyenlőségi mentora részére. A TEF az települési önkormányzatok HEP-jeit közzéteszi, honlapján megjelenti.

Az önkormányzat honlapján az elfogadott dokumentum hozzáférhető lesz, amely alapján az esélyegyenlőségi folyamatokat, intézkedéseket a lakosok megismerhetik, és így biztosított lesz a megvalósítás folyamatos ellenőrzése.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

Az intézkedési terv célja olyan beavatkozások tervezése, amelyek a helyzetértékelésben felvetett problémákra megoldást nyújtanak. Az intézkedési terv a település területén élő hátrányos helyzetű csoportokra irányul, akik számára a sikeres élet és társadalmi integráció esélye a helyi társadalmat célzó fejlesztések és beruházások ellenére korlátozott marad a különböző területeken jelentkező hátrányaikat kompenzáló esélyegyenlőségi intézkedések nélkül. Bár az egyenlő bánásmód megsértése más hátrányos védett csoportok esetében is megfigyelhető jelenség, a fogyatékos személyek, a nők és a romák esetében a hátrányos helyzettel és szegénységgel is erőteljesen összefüggő jelenségekről van szó. Az intézkedési terv intézkedései Pétfürdő Nagyközség Önkormányzata által kiemelt hátrányos helyzetű társadalmi csoportok, a romák, a nők és a fogyatékos személyek lehetőségeiket, helyzetüket javító programot foglal magába.

A/ A tervezett beavatkozások célkitűzései:

1. Az oktatás és a képzés területén a hozzáférés esélyének javítása, a jogellenes elkülönítés megelőzése, megszüntetése, a sztereotipikus pályaaorientáció megváltoztatása; (rövidítés: oktatás)
2. A foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyének mobilitási, információs és egyéb tényezőinek javítása, valamint a diszkrimináció csökkentése; (rövidítés: foglalkoztatás.)
3. Az elégtelen lakhatási körülmények, a szegregációval veszélyeztetett lakóterület felszámolása, integrált vagy a környezeti normáknak megfelelő minőségű lakókörnyezet kialakítása; (rövidítés: lakhatás)
4. Az egészség előfeltételeinek biztosítása mellett a prevenció és a szűrőprogramokon történő részvételi arány növelése, a kiszűrtek egyéni esetkezelése, az egészségügyi és szociális szolgáltatások kiterjedtségének, elérhetőségének, hozzáférhetőségének és kihasználtságának javítása, valamint a gyermekek és családjuk egészségtelen táplálkozásának vagy alultápláltságának csökkentése; (rövidítés: eü, szoc)
5. A közösségi közlekedéshez, információhoz való egyenlő esélyű hozzáférés biztosítása; (rövidítés: közlekedés)
6. A közösségi viszonyok, a helyi közélet fejlesztése; (rövidítés: közélet)
7. Az egyenlő bánásmód követelményének érvényesítése a helyi önkormányzat döntéshozatalában, illetve az általa fenntartott vagy támogatott intézményekben, és az önkormányzat által ellenőrzött szolgáltatások körében; (rövidítés: egyenlő bánásmód)
8. A hátrányos helyzetű csoportok tagjai részvételének elősegítése a döntéshozatalban és a közügyek irányításában, ezek tervezésében, megvalósításában és értékelésében; (rövidítés: közügyek)

Az intézkedési terv esélyegyenlőségi területenként mutatja be a támogató intézkedéseket, azok céljait, elvárt eredményeit, fenntarthatóságát, és a végrehajtáshoz szükséges erőforrásokat, valamint a végrehajtás ütemezését és felelősét. Az intézkedésekhez a célok hozzárendelésére a fenti sorszámokon és rövidítéseken keresztül kerül sor.

B/ A erőforrások és az ütemezés pontos meghatározását nehezítő körülmények

Az esélyegyenlőségi intézkedések felelőseinek-, továbbá azok megvalósításához szükséges humán erőforrások pontos meghatározása a dokumentum készítésének időpontjában még nem kivitelezhető egyértelműen. A megvalósításhoz szükséges pénzügyi források alapvetően az Európai Unió által hazánkban nyújtott fejlesztési források felhasználására épülő pályázati mechanizmuson keresztül biztosítható. Nem ismert, egyelőre, hogy mely esélyegyenlőségi területek fognak prioritást élvezni.

1. A HEP IT részletei

A helyzetelemzés megállapításainak összegzése

Célcsoport	Következtetések	
	problémák beazonosítása rövid megnevezéssel	fejlesztési lehetőségek meghatározása rövid címmel
Romák és/vagy mély-szegénységben élők	Nem regisztrált munkanélküliek nyilvántartásba vétele.	Pétfürdő honlapjára tájékoztató anyagok feltöltése, a település hirdetőtábláin szórólapok elhelyezése.
Gyermekek	A nyári szünidő idején a szülők számára rendkívül megterhelő feladat a gyermekek elhelyezése. Nyári napközis tábor 15 éve működik.	Nyári táborok szervezése a meglévő „jó gyakorlat” megtartása. Kirándulások szervezése, civilek bevonásával, pl. Sportegyesületek, Rendőrség, Polgáróság, sportrendezvények. Évek óta nagy igény van a településen Sportcsarnok létesítésére. Pályázatok e témában való figyelése, és megpályázása
	Szociális területen dolgozók szupervíziója	Havonta biztosítani kellene a kiegészi szindróma (burnout) kivédése érdekében.
	Bűnmegelőzési programok	A gyermekek számára olyan programok szervezése, amely felkészíti őket a bűnmegelőzésre. Pétfürdőn ez működik, „jó gyakorlat megtartása”.
Nők	Hátrányos helyzetű női munkavállalók foglalkoztatása	Uniós pályázatokban esélyegyenlőségi vállalások női munkavállalók foglalkoztatása
	A nők szülés utáni visszatérése 3 év előtt – a volt munkahelyre – megoldott	Pétfürdő Nagyközség Önkormányzata önként vállalt feladatként működteti a bölcsődét. A „jó gyakorlat megtartása” a bölcsőde további működtetésére a fedezet biztosítása az éves költségvetésekben.
Idősek	Sok időskorú nincs tisztában az igénybe vehető szociális támogatási, ellátási formákkal.	Készüljön egy kiadvány speciálisan idősek számára, amely az idősek rendelkezésére áll, elérhető az ellátások igénylésének helyén, nyugdíjas klubokban, a gyógyszertárban és orvosi rendelőkben. A pénzügyi, természetbeni ellátások, személyes gondoskodást nyújtó szolgáltatások listájának kifejezetten az idősellátás területére vonatkozó részeinek összeállítása.
Fogyatékkal élők	A társadalom kevésbé érzékeny a fogyatékkal élők helyzetére, életállapotára, problémáira, ezért a beavatkozások, akár állami, akár önkormányzati, akár civil kezdeményezésre történnek, nem érik el azt a hatásfokot, amit elvárnánk tőlük.	Óvodákban és az általános iskolákban két évente egészségnap szervezése, ahol a fogyatékkal élőkkel kapcsolatos, egész napos érzékenyítő program zajlik jeltolmács, hallás akusztikus szakember, kerekesszékes és vak embertársunk bevonásával.
	A fogyatékkal élő embereknek nincs lehetősége a helyzetük javításában aktívan részt venni.	A fogyatékosággal élő személyeknek és szervezeteiknek is aktív szerepet kellene vállalni, így a fogyatékos emberek is érdemben hozzátehetnének a hátráltató akadályok elhárításához.
	A beazonosított problémák okán passzívak	A fogyatékosággal élők önálló életvitele és a társadalmi életben való aktív részvételük elősegítése szükséges.

A beavatkozások megvalósítói

Célcsoport	Következtetésben megjelölt beavatkozási terület, mint intézkedés címe, megnevezése	Az intézkedésbe bevont faktorok és partnerek – kiemelve a felelőst
Romák és/vagy mélyszegénységben élők	Nem regisztrált munkanélküliek nyilvántartásba vétele.	Várpalotai Járási Hivatal Foglalkoztatási Osztálya Pétfürdő Nagyközség Polgármesteri Hivatalának Hatósági Csoportja Pétfürdői Szociális és Gyermekjóléti Gondozási Központ <u>Felelős:</u> csoportvezető, intézményvezető
Gyermekek	Mélyszegénységben élő, családjukat elvesztő gyermekek részére kedvezményes táboroztatási lehetőség biztosítása.	Pétfürdői Szociális és Gyermekjóléti Gondozási Központ <u>Felelős:</u> intézményvezető
	Szociális területen dolgozók szupervíziójának biztosítása	Pétfürdői Polgármesteri Hivatal, Pétfürdői Szociális és Gyermekjóléti Gondozási Központ <u>Felelős:</u> jegyző, intézményvezető
	Bűnmegelőzési programok, a gyermekek számára olyan programok szervezése, amely felkészíti őket a bűnmegelőzésre. Pétfürdőn ez működik, „jó gyakorlat megtartása”.	Panelkuckó Napköziotthonos Óvoda, Horváth István Általános Iskola <u>Felelős:</u> intézményvezetők
Nők	Unió pályázatokban esélyegyenlőségi vállalások női munkavállalók foglalkoztatása	Pétfürdői Polgármesteri Hivatal unió pályázatokkal kapcsolatos ügyintéző megbízása <u>Felelős:</u> jegyző, hatósági csoportvezető
	Pétfürdő Nagyközség Önkormányzata önként vállalt feladatként működteti a bölcsődét. A „jó gyakorlat megtartása” a bölcsőde további működtetésére a fedezet biztosítása az éves költségvetésekben.	Pétfürdő Nagyközség Önkormányzata <u>Felelős:</u> polgármester, Képviselő-testület
Idősek	Készüljön egy kiadvány speciálisan idősök számára, amely az idősök rendelkezésére áll, elérhető az ellátások igénylésének helyén, nyugdíjas klubokban, a gyógyszer-tárban és orvosi rendelőkben. A pénzügyi, természetbeni ellátások, személyes gondoskodást nyújtó szolgáltatások listájának kifejezetten az idősellátás területére vonatkozó részeinek összeállítása.	Pétfürdő Nagyközség Önkormányzata <u>Felelős:</u> polgármester, Képviselő-testület, Gondozási Központ intézményvezetője, felnőtt házi orvosok
Fogyatékkal élők	Óvodákban és az általános iskolákban két évente egészségnap szervezése, ahol a fogyatékkal élőkkel kapcsolatos, egész napos érzékenyítő program zajlik	Panelkuckó Napköziotthonos Óvoda, Horváth István Általános Iskola <u>Felelős:</u> intézményvezetők

Jövőképünk

Pétfürdő Nagyközség Önkormányzatának legfontosabb célja a település lakóinak jólétének, biztonságának előmozdítása, életminőségének folyamatos támogatása. Fontos számunkra, hogy a szociális, egészségügyi szektorokkal együttműködve segítjük a rászorulókat (mélyszegénységben élőket), hogy javuljon az életminőségük, a lakhatási körülményeik, valamint a testi-lelki egészségük. Kiemelt területként kezeljük a gyermekek testi és lelki jólétét segítő szolgáltatások működtetését, folyamatos biztosítását. Folyamatosan odafigyelünk az időseket érintő problémákra, az elmagányosodott és krízishelyzetbe kerülőkre kiemelt figyelmet fordítunk. Elengedhetetlennek tartjuk a nők esetén az egyenlő esélyek megteremtését a nemek közötti egyenlőség biztosítását, valamint a nők számára, a társadalomban való boldogulást az élet minden területén. Különös figyelemmel kísérjük a fogyatékkal élők esélyegyenlőségét, a munkavállalásának elősegítését, a középületek komplex akadálymentesítését.

Olyan településen kívánunk élni, ahol a romák hasznos tagjai a közösségnek.

Fontos számunkra, hogy a mélyszegénységben élők társadalmi leszakadásának folyamatát minden lehetséges eszközzel megfékezzük, a többségi társadalomhoz való felzárkóztatásukat elősegítsük.

Kiemelt területnek tartjuk a gyerekek kiegyensúlyozott testi-lelki-szellemi fejlődésének, nevelésének elősegítését, egészséges, biztonságos környezet megteremtését számunkra. Célunk továbbá a településen a gyermekvállalás ösztönzése, a nagycsaládok segítése.

Folyamatosan odafigyelünk az idősek szociális és egészségügyi helyzetének alakulására, támogatjuk és segítjük őket kezdeményezéseikben.

Elengedhetetlennek tartjuk a nők esetében a munka és a család közötti összhang megteremtéshez szükséges feltételek biztosítását, a gyermeküket egyedül nevelő anyák megsegítését.

Különös figyelmet fordítunk a fogyatékkal élők feltérképezésére, helyzetük megismerésére, a többségi társadalom tagjainak velük szembeni érzékenyítésére.

Az intézkedési területek részletes kifejtése

I.)

Intézkedés címe:	Nem regisztrált munkanélküliek felkutatása/információk eljuttatása.
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Nem minden munkanélküli regisztráltatja magát a Várpalotai Járási Hivatal Foglalkoztatási Osztályánál
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Rövid távú cél: információ eljuttatása a munkanélküliekhez. Közép- és hosszú távú cél: ne maradjon regisztráció nélkül egyetlen munkanélküli sem.
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	Hirdetések megjelentetése a www.petfurdo.hu honlapon, helyi médiában, plakátok kihelyezése a település hirdetőtábláira.
Részvevők és felelős	Várpalotai Járási Hivatal Foglalkoztatási Osztálya Felelős: kirendeltség-vezető
Partnerek	Pétfürdői Polgármesteri Hivatal Hatósági Csoportja Pétfürdői Polgármesteri Hivatal, Pétfürdői Szociális és Gyermekjóléti Gondozási Központ
Határidő(k) pontokba szedve	Szórólapozás igény szerint, hirdetés elhelyezése a honlapon - folyamatos.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Az eredményesség nem mérhető, mert nincsen viszonyítási szám a nem regisztráltakról.
Kockázatok és csökkentésük eszközei	A tájékoztatás ellenére sem biztos, hogy az információ eljut a célszemélyekhez, vagy ha eljut, akkor annak hatására regisztrál.
Szükséges erőforrások	Anyagi és emberi erőforrások.

2.)

Intézkedés címe:	Mélyszegénységben élő, családjukat elvesztő gyermekek részére kedvezményes táboroztatási lehetőség biztosítása.
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	A nyári szünidő idején a szülők számára rendkívül megterhelő feladat a gyermekek elhelyezése. Nyári napközis tábor Pétfürdőn 15 éve működik.
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Nyári táborok szervezése a meglévő „jó gyakorlat” megtartása. Kirándulások szervezése, civilek bevonásával, pl. Sportegyesületek, Rendőrség, Polgárőrség, sportrendezvények. Évek óta nagy igény van a településen Sportcsarnok létesítésére. Pályázatok e témában való figyelése, és megpályázása
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	Nyári táborok megszervezése több turnusban.
Résztevők és felelős	Pétfürdő Nagyközség Önkormányzata Horváth István Általános Iskola, Pétfürdői Szociális és Gyermejjóléti Gondozási Központ <u>Felelős:</u> polgármester
Partnerek	Pétfürdői Szociális és Gyermejjóléti Gondozási Központ
Határidő(k) pontokba szedve	2024. nyara 2025. nyara 2026. nyara 2027. nyara 2028. nyara
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Résztevő gyermekek száma. Induló turnusok száma.
Kockázatok és csökkentésük eszközei	-
Szükséges erőforrások	Anyagi és emberi erőforrások.

3.)

Intézkedés címe:	Szociális területen dolgozók szupervíziója
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	A szociális területen dolgozók a nagy ügyfél, illetve kliens forgalom miatt igen leterheltek
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Részükre félévente biztosítani kellene a kiégési szindróma (burnout) kivédése érdekében a szupervíziót
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	Szupervízió szervezése
Résztvevők és felelős	jegyző, intézményvezető
Partnerek	Pétfürdői Polgármesteri Hivatal Pétfürdői Szociális és Gyermekjóléti Gondozási Központ
Határidő(k) pontokba szedve	2024. június, december, 2025. június-december, 2026. június-december, 2027. június-december, 2028. június-december
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	A szociális területen dolgozók munkában tartása
Kockázatok és csökkentésük eszközei	-
Szükséges erőforrások	Önkormányzati forrás.

4.)

Intézkedés címe:	Bűnmegelőzési programok
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	A gyermekek számára olyan programok szervezése, amely felkészíti őket a bűnmegelőzésre.
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Előzetes helyzetfelmérés, családok problémáinak feltérképezése. Problémákra fókuszáló bűnmegelőzési programok kidolgozása a település lakossága számára
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	Bűnmegelőzéssel foglalkozó szakemberek esetszegbeszélő foglalkozások, helyzetelemzések elkészítése, preventív előadások megtartása
Résztevők és felelős	egészségügyi, szociális szakemberek, rendőrök
Partnerek	Szociális, egészségügyi és köznevelési intézmények szakemberei, civil szervezetek
Határidő(k) pontokba szedve	folyamatosan
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Szakmai programok megvalósítása, esetszegbeszélések
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Érdektelenség, szakemberek, civilek bevonása nehézkes
Szükséges erőforrások	Szakemberek tevékenysége, anyagi erőforrások.

5.)

Intézkedés címe:	Nők foglalkoztatási mutatóinak javítása
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Munkanélküliség a hátrányos helyzetű nők, az alacsony iskolai végzettségű és hosszú ideje a munkából távolmaradt nők körében
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Helyzetértékelés, a nők szakmai kompetenciáinak felmérése, visszavezetés a munka világába
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	Együttműködés a Foglalkoztatási Osztállyal, személyek kiválasztása, szerződéskötés, folyamatos ellenőrzés, visszacsatolás
Résztevők és felelős	polgármester, munkáltatók.
Partnerek	Várpalotai Járási Hivatal Foglalkoztatási Osztálya, helyi vállalkozások
Határidő(k) pontokba szedve	folyamatosan
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Ismételt foglalkoztatás, együttműködő partnereknél történő foglalkoztatás, közfoglalkoztatásból kikerülő személyek alkalmazása.
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Állami támogatás csökkenése, társadalmi, jogszabályi környezet hatása
Szükséges erőforrások	Anyagi erőforrások.

6.)

Intézkedés címe:	A nők szülés utáni visszatérése 3 év előtt
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	A nők szülés utáni visszatérését segíti, hogy a 3 éves kort el nem érő gyermekek nappali elhelyezése megoldott.
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Bölcsőde további üzemeltetése
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	Bölcsőde fenntartása
Részvevők és felelős	Pétfürdő Nagyközség Önkormányzata, Felelős: polgármester
Partnerek	Pétfürdő Nagyközség Önkormányzata, Pétfürdői Szociális és Gyermekjóléti Gondozási Központ
Határidő(k) pontokba szedve	folyamatos
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	bölcsődei férőhelyek száma és kihasználtsága.
Kockázatok és csökkentésük eszközei	-
Szükséges erőforrások	Anyagi erőforrások.

7.)

Intézkedés címe:	A pénzbeli, természetbeni ellátások, személyes gondoskodást nyújtó szolgáltatások listájának kifejezetten az idősellátás területére vonatkozó részeinek összeállítása.
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Sok időskorú nincs tisztában az igénybe vehető szociális támogatási, ellátási formákkal.
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	A pénzbeli, természetbeni ellátások, személyes gondoskodást nyújtó szolgáltatások listájának kifejezetten az idősellátás területére vonatkozó részeinek összeállítása.
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	Készüljön egy kiadvány speciálisan idősek számára, amely az idősek rendelkezésére áll, elérhető az ellátások igénylésének helyén, nyugdíjas klubokban, a gyógyszertár és orvosi rendelőkben.
Résztevők és felelős	Pétfürdői Polgármesteri Hivatal Hatósági Csoportja Pétfürdői Szociális és Gyermekjóléti Gondozási Központ Felelős: csoportvezető, intézményvezető
Partnerek	Nyugdíjas klubok Perfekt Patika, Házi orvosok
Határidő(k) pontokba szedve	2024. június 15. 2025. június 15. 2026. június 15. 2027. június 15. 2028. június 15.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Ellátásokat igénybe vevők számának alakulása.
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Nem sikerül minden érintetthez eljuttatni a kiadványt.
Szükséges erőforrások	Anyagi erőforrások.

8.)

Intézkedés címe:	Óvodákban és az általános iskolákban két évente egészségnap szervezése, ahol a fogyatékkal élőkkel kapcsolatos, egész napos érzékenyítő program zajlik le.
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	A társadalom kevésbé érzékeny a fogyatékkal élők helyzetére, életállapotára, problémáira, ezért a beavatkozások, akár állami, akár önkormányzati, akár civil kezdeményezésre történnek, nem érik el azt a határfokot, amit elvárnánk tőlük.
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	2024-ban egészségnap szervezése. 2026-ben egészségnap szervezése.
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	2024-ban és 2026-ben 1-1 jeltolmács, hallás akusztikus szakember, kerekesszékes és/vagy vak embertársunk felkeresése és felkérése, hogy vegyen részt az egészségnapon.
Résztevők és felelős	polgármester, jegyző, védőnők, óvodavezető, iskolaigazgató
Partnerek	Pétfürdői Polgármesteri Hivatal Panelkuckó Napköziotthonos Óvoda Horváth István Általános Iskola Kolping Szakiskola Védőnők
Határidő(k) pontokba szedve	2023/2024-es nevelési évben egészségnap szervezése. 2025/2026-as nevelési évben egészségnap szervezése.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Nehezen mérhető.
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Nem találunk olyan fogyatékkal élőket, akik szeretnének részt venni az egészségnapon, ezért szükséges tiszteletdíj betervezése a költségvetésbe a résztvevőknek.
Szükséges erőforrások	Anyagi és emberi erőforrások.

2. Összegző táblázat

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L
Intézkedés sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása
I. A mélyszegénységben élők és a romák esélyegyenlősége												
1	Nem regisztrált munkanélküliek felkutatása/információk eljuttatása.	Nem minden munkanélküli regisztráltja magát a Várpalotai Járási Hivatal Foglalkoztatási Osztályánál	Rövid távú cél: információ eljuttatása a munkanélküliekhez. ez. Közép- és hosszú távú cél: ne maradjon regisztráció nélkül egyetlen munkanélküli sem. Szociális háló működtetése, és folyamatos tájékoztatás.	Az önkormányzat valamennyi stratégiai dokumentumával összhangban.	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 IV. Foglalkoztatás, munkavállalás, felnőttképzés, szociális gazdaság	Hirdetések megjelentetése a www.petfurdo.hu honlapon, helyi médiában, plakátok kihelyezése a város hirdetőtábláira. Munkaközvetítők álláshirdetések is.	Várpalotai Járási Hivatal Foglalkoztatási Osztálya	folyamatos	Az eredményesség nem mérhető, mert nincsen viszonyítási szám a nem regisztráltakról	Anyagi és emberi erőforrások.		---
II. A gyermekek esélyegyenlősége												
1	Mélyszegénységben élő, családjukat elvesztő gyermekek részére kedvezményes táboroztatási lehetőség biztosítása.	A nyári szünet idején a szülők számára rendkívül megterhelő feladat a gyermekek elhelyezése. Nyári napközis tábor Pétfürdő 15 éve működik.	Az esélyegyenlőségi szempontok érvényesítése érdekében – rendkívül fontos biztosítani a szociálisan rászoruló (mélyszegénységben élő, családjukat elvesztő, stb.) gyermekek részére a kedvezményes	Az önkormányzat valamennyi stratégiai dokumentumával összhangban	"Legyen jobb a gyermekeknek" Nemzeti Stratégia 2007-2032	Nyári táborok megszervezése több turnusban 5 hetes időtartamban	Pétfürdői Polgármesteri Hivatal, Pétfürdői Szociális és Gyermekjóléti Gondozási Központ	2024-2025-2026-2027-2028- nyara	Résztevő gyermekek száma. Induló turnusok száma.	Anyagi és emberi erőforrások.		---

			táboroztatás lehetőségét.									
2	Szupervízió szervezése a szociális területen dolgozók számára	A szociális területen dolgozók a nagy ügyfél, illetve kliens forgalom miatt igen leterheltek	Félévente szupervíziói szervezése.	Az önkormányzat valamennyi stratégiai dokumentumával összhangban.	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 II. Köznevelési, szakképzési, felsőoktatási rendszer-óvodától egyetemig	Szupervíziók megszervezése évente kétszer, havonta esetmegbeszélések	Pétfürdői Polgármesteri Hivatal, Pétfürdői Szociális és Gyermekjóléti Gondozási Központ,	2024. 06-hó, 12.hó 2025. 06-hó, 12.hó 2026. 06-hó, 12.hó 2027. 06-hó, 12.hó 2028. 06-hó, 12.hó	A szociális területen dolgozók munkában tartása	Önkormányzati forrás		---
3	Bűnmegelőzési programok	A gyermekek számára olyan programok szervezése, amely felkészíti őket a bűnmegelőzésre. Pétfürdőn ez jól működik, jó gyakorlat megtartása	Előzetes helyzetfelmérés, családok problémáinak feltérképezése. Problémákra fókuszáló bűnmegelőzési programok kidolgozása a település lakossága számára	Az önkormányzat valamennyi stratégiai dokumentumával összhangban.	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 II. Köznevelési, szakképzési, felsőoktatási rendszer-óvodától egyetemig és "Legyen jobb a gyermekeknek" Nemzeti Stratégia 2007-2032	Bűnmegelőzési foglalkozó szakemberek esetmegbeszélők foglalkozások, helyzetelemzések elkészítése, preventív előadások megtartása	Egészségügyi, szociális szakemberek, rendőrök	2024-től folyamatosan	szakmai programok megvalósítása, esetmegbeszélések	szakemberek tevékenysége, anyagi erőforrások		---

III. A nők esélyegyenlősége

1	Nők foglalkoztatási mutatóinak javítása	Munkanélküliség a hátrányos helyzetű nők, az alacsony iskolai végzettségű és hosszú ideje a munkából távolmaradt nők körében	Helyzetértékelés, a nők szakmai kompetenciáinak felmérése, visszavezetés a munka világába	Az önkormányzat valamennyi stratégiai dokumentumával összhangban.	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 IV Foglalkoztatás, munkavállalás, felnőttképzés, szociális gazdaság	Együttműködés a Foglalkoztatási Osztállyal, személyek kiválasztása, szerződés kötés, folyamatos ellenőrzés, visszacsatolás	polgármester, munkáltatók	folyamatos	ismételt foglalkoztatás, együttműködő partnereknél történő foglalkoztatás, közfoglalkoztatásból kikerülő személyek alkalmazása	anyagi erőforrások		---
2	A nők szülés utáni visszatérése 3 év előtt	A nők szülés utáni visszatérését segíti, hogy a 4 éves kort el nem érő gyermekek nappali elhelyezése megoldott	Bölcsőde további üzemeltetése	Az önkormányzat valamennyi stratégiai dokumentumával összhangban	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 I. Születés és gyermekkor	Bölcsőde fenntartása	Pétfürdői Nagyközség Önkormányzatának képviselő-testülete, polgármester	folyamatos	ismételt bölcsődei férőhelyek száma és kihasználtsága alkalmazása	anyagi erőforrások		---

IV. Az idősek esélyegyenlősége

1	A pénzbeli, természetbeni ellátások, személyes gondoskodást nyújtó szolgáltatások listájának kifejezetten az idősellátás területére vonatkozó részeinek összeállítása.	Sok időskorú nincs tisztában az igénybe vehető szociális támogatási, ellátási formákkal.	A pénzbeli, természetbeni ellátások, személyes gondoskodást nyújtó szolgáltatások listájának kifejezetten az idősellátás területére vonatkozó részeinek összeállítása.	Az önkormányzat valamennyi stratégiai dokumentumával összhangban	Idősügyi Nemzeti Stratégia	Készüljön egy kiadvány speciálisan idősek számára, amely az idősek rendelkezésére áll, elérhető az ellátások igénylésének helyén, nyugdíjas klubokban, a gyógyszerárakban és orvosi rendelőkben.	Pétfürdői Polgármesteri Hivatal Hatósági Csoportja, Pétfürdői Szociális és Gyermekjóléti Gondozási Központ, Felelős: csoportvezető, intézményvezető	2024-től folyamatos	Ellátásokat igénybe vevők számának alakulása.	Anyagi erőforrások.		---
---	--	--	--	--	----------------------------	--	---	---------------------	---	---------------------	--	-----

V. A fogyatékkal élők esélyegyenlősége

1	Óvodákban és az általános iskolákban két évente egészségnap szervezése, ahol a fogyatékkal élőkkel kapcsolatos, egész napos érzékenyítő program zajlik le.	A társadalom kevésbé érzékeny a fogyatékkal élők helyzetére, életállapotára, problémáira, ezért a beavatkozások, akár állami, akár önkormányzati, akár civil kezdeményezésre történnek, nem érik el azt a hatásfokot, amit elvárnánk tőlük.	2024-ben egészségnap szervezése. 2026-ben egészségnap szervezése.	Az önkormányzat valamennyi stratégiai dokumentumával összhangban.	Országos Fogyatékosügyi Program 2015-2025	2024-ben és 2026-ben 1-1 jelöltmács, hallás akusztikus szakember, kerekesszékes és/vagy vak embertársunk felkeresése és felkérése, hogy vegyen részt az egészségnapon.	polgármester, jegyző, védőnők, óvodavezető, iskolaigazgató, Vöröskereszt	2024-es év 2026-os év	Nehezen mérhető.	Anyagi és emberi erőforrások. Vöröskereszt bevonása. civil támogatás		---
---	--	---	--	---	---	--	--	--------------------------	------------------	--	--	-----

3. Megvalósítás

3.1 A megvalósítás előkészítése

Önkormányzatunk az általa fenntartott intézmények vezetői számára feladatul adja és ellenőrzi, a településen működő nem önkormányzati fenntartású intézmények vezetőit pedig partneri viszony során kéri, hogy a Helyi Esélyegyenlőségi Programot valósítsák meg, illetve támogassák.

Önkormányzatunk azt is kéri intézményeitől és partnereitől, hogy vizsgálják meg, és a program elfogadását követően biztosítsák, hogy az intézményük működését érintő, és az esélyegyenlőség szempontjából fontos egyéb közszolgáltatásokat meghatározó stratégiai dokumentumokba és iránymutatásokba épüljenek be és érvényesüljenek az egyenlő bánásmódról és esélyegyenlőségre vonatkozó azon kötelezettségek, melyek az önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programjában részletes leírásra kerültek.

Önkormányzatunk elvárja, hogy intézményei a Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Tervében szereplő vállalásokról, az őket érintő konkrét feladatokról intézményi szintű akcióterveket és évente cselekvési ütemterveket készítsenek.

Önkormányzatunk a HEP kidolgozására és megvalósítására, továbbá értékelésére, ellenőrzésére és az ennek során nyert információk visszacsatolására, valamint a programba történő beépítésének garantálására **Helyi Esélyegyenlőségi Programért Felelős Fórumot** hoz létre és működtet.

A fentiekkel kívánjuk biztosítani, hogy az HEP IT-ben vállalt feladatok településünkön maradéktalanul megvalósuljanak.

3.2 A megvalósítás folyamata

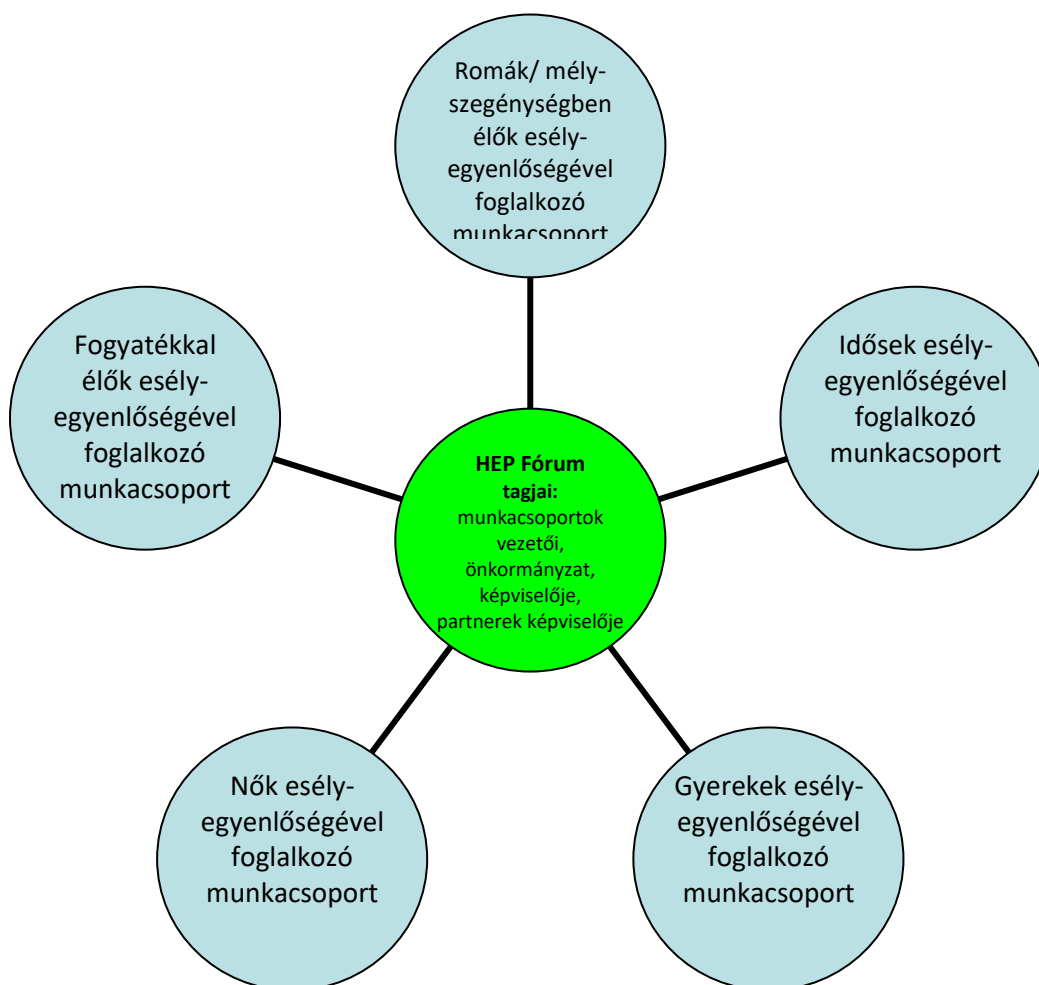
A társadalmi partnerség és együttműködés egyik eszköze a HEP Fórumok szervezése lehet. HEP Fórumok segítségével a helyi állami, önkormányzati, egyházi és civil szervezetek között a hatékonyabb együttműködés alakulhat ki. a célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosításában, a problémákra adekvátan válaszoló intézkedések megfogalmazásában, összehangolásában, valamint a HEP intézkedéseinek megvalósításában, megkönnyítve így az önkormányzatok esélyteremtő feladatainak ellátását.

A HEP Fórum feladatai:

- a célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosítása, a problémákra adekvátan válaszoló intézkedések megfogalmazása, összehangolása,
- a HEP intézkedéseinek megvalósításában, az HEP IT megvalósulásának figyelemmel kísérése, a HEP IT-ben lefektetett célok megvalósulásához szükséges beavatkozások évenkénti felülvizsgálata,

- annak figyelemmel kísérése, hogy a megelőző időszakban végrehajtott intézkedések elősegítették-e a kitűzött célok megvalósulását, és az ezen tapasztalatok alapján esetleges új beavatkozások meghatározása
- a HEP IT aktualizálása, az esetleges változások beépítése a HEP IT-be, a módosított HEP IT előkészítése képviselő-testületi döntésre
- az esélyegyenlőséggel összefüggő problémák megvitatása
- a HEP IT és az elért eredmények nyilvánosság elé tárása, dokumentálása, kommunikálása

Az esélyegyenlőség fókuszban lévő célcsoportjaihoz és/vagy kiemelt problématerületekre a terület faktorainak részvételével tematikus munkacsoportokat alakíthatunk 2 ezer fő feletti településeken (opcionális) az adott területen kitűzött célok megvalósítása érdekében. A munkacsoportok vezetői egyben tagjai az Esélyegyenlőségi Fórumnak is, a munkacsoportok rendszeresen (minimum évente) beszámolnak munkájukról az Esélyegyenlőségi Fórum számára.

A HEP Fórum működése:

A Fórum legalább kétévente, a felülvizsgálatok és az új HEP elfogadása előtt, de szükség esetén ennél gyakrabban ülésezik.

A Fórum működését megfelelően dokumentálja, üléseiről jegyzőkönyv készül.

A Fórum javaslatot tesz az HEP IT megvalósulásáról készített beszámoló elfogadására, vagy átdolgoztatására, valamint szükség szerinti módosítására.

A HEP Fórum egy-egy beavatkozási terület végrehajtására felelőst jelölhet ki tagjai közül.

A HEP Fórumok javasolt összetétele:

Tagok

- a település polgármestere,
- a település jegyzője,
- beavatkozási területekhez kapcsolódó önkormányzati bizottságok képviselői,
- helyi releváns közszolgáltató intézmények képviselői,
- meghatározó helyi/térségi gazdasági szereplők, munkáltatók képviselői,
- Szociálpolitikai Kerekasztal képviselői,
- helyi jelzőrendszeri felelős,
- a településen működő - a HEP célcsoportjai kapcsán érintett - civil szervezetek és egyházak képviselői,
- A HEP intézkedési tervében szereplő intézkedések végrehajtásáért felelős intézmények, szervezetek képviselői,
- a település HEP referense,
- a rendvédelmi és közbiztonsági szervezetek képviselői,
- egyéb tagok (pl. tapasztalati szakértőként valamely célcsoportban érintett személy, vagy a településen aktív szerepet vállaló személyek).

Állandó meghívottak

- a település képviselő-testületének tagjai,
- az illetékes esélyegyenlőségi mentor,
- tankerületi központ képviselője,
- környező települések önkormányzati szereplői,
- járási jelzőrendszeri tanácsadó,
- egyéb meghívottak (járási hivatalok beavatkozási területekhez és célcsoportokhoz kapcsolódó szervezeti egységeinek képviselői, térségi felzárkózási programok képviselői).

3.3 Monitoring és visszacsatolás

A Helyi Esélyegyenlőségi Program megvalósulását, végrehajtását a HEP Fórum ellenőrzi, és javaslatot készít a HEP szükség szerinti aktualizálására az egyes beavatkozási területek felelőseinek, illetve a létrehozott munkacsoportok beszámolóinak alapján.

3.4 Nyilvánosság

A program elfogadását követően, a programot a képviselő-testület közmeghallgatás keretében ismerteti.

A véleményformálás lehetőségét biztosítja az Helyi Esélyegyenlőségi Program nyilvánosságra hozatala is, valamint a megvalósítás folyamatát koordináló HEP Fórum első ülésének mihamarabbi összehívása.

A nyilvánosság folyamatos biztosítására felülvizsgálati időszakonként tájékoztatjuk a program megvalósításában elért eredményekről, a monitoring eredményeiről a település döntéshozóit, tisztségviselőit, az intézményeket és az együttműködő szakmai és társadalmi partnerek képviselőit.

A HEP Fórum által végzett monitoring vizsgálatok eredményeit nyilvánosságra hozzuk a személyes adatok védelmének biztosítása mellett. A nyilvánosság biztosítására az önkormányzat honlapja, a helyi média áll rendelkezésre. Az eredményekre felhívjuk a figyelmet az önkormányzat és intézményeinek különböző rendezvényein, beépítjük kiadványainkba, a tolerancia, a befogadás, a hátrányos helyzetűek támogatásának fontosságát igyekszünk megértetni a lakossággal, a támogató szakmai és társadalmi környezet kialakítása érdekében.

3.5 Kötelezettségek és felelőség

Az esélyegyenlőséggel összefüggő feladatokért az alábbi személyek/csoportok felelősek:

A Helyi Esélyegyenlőségi Program végrehajtásáért az önkormányzat részéről a polgármester felel.

- Az ő feladata és felelősége a HEP Fórum létrejöttének szervezése, működésének sokoldalú támogatása, az önkormányzat és a HEP Fórum közötti kapcsolat biztosítása.
- Folyamatosan együttműködik a HEP Fórum vezetőjével.
- Felelőségi körébe tartozó, az alábbiakban felsorolt tevékenységeit a HEP Fórum bevonásával és támogatásával végzi. Így
 - o Felel azért, hogy a település minden lakója és az érintett szakmai és társadalmi partnerek számára elérhető legyen a Helyi Esélyegyenlőségi Program.
 - o Figyelemmel kíséri azt, hogy az önkormányzat döntéshozói, tisztségviselői és intézményeinek dolgozói megismerik és követik a HEP-ben foglaltakat.
 - o Támogatnia kell, hogy az önkormányzat, illetve intézményeinek vezetői minden ponton megkapják a szükséges felkészítést és segítséget a HEP végrehajtásához.

- Kötelessége az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben meg tennie a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményezni, és a jogsértés következményeinek elhárításáról intézkedni

A település vezetése, az önkormányzat tisztségviselői és a települési intézmények vezetői

- felelősek azért, hogy ismerjék az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó jogi előírásokat, biztosítsák a diszkriminációmentes intézményi szolgáltatásokat, a befogadó és toleráns légkört, és megragadjanak minden alkalmat, hogy az esélyegyenlőséggel kapcsolatos ismereteiket bővítő képzésen, egyéb programon részt vegyenek.
- Felelőségük továbbá, hogy ismerjék a HEP IT-ben foglaltakat és közreműködjenek annak megvalósításában.
- Az esélyegyenlőség sérülése esetén hivatalosan jelezzék azt a HEP IT kijelölt irányítóinak.
- Az önkormányzati intézmények vezetői intézményi akciótervben gondoskodjanak az Esélyegyenlőségi Programban foglaltaknak az intézményükben történő maradéktalan érvényesüléséről.

Szükséges továbbá, hogy a jogszabály által előírt feladat-megosztás, együttműködési kötelezettség alapján a települési önkormányzattal kapcsolatban álló szereplők ismerjék a HEP-et, annak megvalósításában aktív szerepet vállaljanak.

3.6 Érvényesülés, módosítás

Amennyiben a **kétévente előírt** – de ennél gyakrabban, pl. évente is elvégezhető - **felülvizsgálat** során kiderül, hogy a HEP IT-ben vállalt célokat nem sikerül teljesíteni, **a HEP Fórum megvitatja a beavatkozási tevékenységek korrekciójára, kiegészítésére vonatkozó intézkedési tervjavaslatát** annak érdekében, hogy a célok teljesíthetők legyenek.

Az HEP IT-t mindenképp módosítani szükséges, ha megállapításaiban lényeges változás következik be, illetve amennyiben a tervezett beavatkozások nem elegendő módon járulnak hozzá a kitűzött célok megvalósításához.

Az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben az HEP IT végrehajtásáért felelős személy megteszi a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményez, és intézkedik a jogsértés következményeinek elhárításáról.

4. Elfogadás módja és dátuma

Pétfürdő Nagyközség Helyi Esélyegyenlőségi Programjának szakmai és társadalmi vitája megtörtént. Az itt született észrevételeket a megvitátást követően a HEP Intézkedési Tervébe beépítettük.

II. Ezt követően Pétfürdő Nagyközség képviselő-testülete a Helyi Esélyegyenlőségi Programot (melynek része az Intézkedési Terv) megvitatta és 274/2023. (XI.23.) számú határozatával elfogadta.

Csatolt melléklet:

- Képviselő-testület elfogadó határozatának kivonata

Pétfürdő, 2023. november 23.

Horváth Éva
polgármester

